לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ט"ו בסיון תשמ"ח, 31 במאי 1988 / שנת מ"ח מס' 13661 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

חייל ניפץ מצלמה של צלם רויטר בעיירה בית־סחור

כתב „על המשמר"

חייל מילואים חטף אתמול את מצלמתו של צלם סוכנות רויטר וניפץ אותה בעיירה בית־סחור שבגדה המערבית, מסרו עדי ראייה. החייל תפס את המצלמה של ג'ים הולנדר, הצלם הראשי של רויטר בישראל, ושבר אותה על ערימה של סלעים, לאחר שהורה לו לעזוב את האזור. כתבנו אומר כי בבית־סחור השתוללו אתמול חיילים בבתי תושבים וגרמו הרס. (ידיעה עמוד 2). דוברת צבאית אמרה כי צה"ל רואה את התקרית בחומרה וחוקר אותה באורח דחוף.

הסובייטים רוגזים על פגישת רייגן עם מסורבי העלייה

גורבאצ'וב: הפיסגה תוכתר בהצלחה אם ייפסקו ההטפות

המנהיג הסובייטי דחה פנייה לזרז הטיפול בבקשת 14 המסורבים ● הנשיא הבטיח בפגישה עם היהודים: כל נשיא שיבוא אחרי יפעל כמוני למען זכויות האדם בבריה"מ

דני בירן, רויטר, סו"ץ אי.פי.

יומו השני של נשיא ארה"ב רונלד רייגן במוסקווה עמד בסימן פגישה נרגשת עם מסורבי־עלייה, שבה הבטיח להמשיך ללחוץ ללא ליאות להבטחות זכותם לעלות לישראל, אך הוקדש גם לדיון בנושאי פירוק החימוש עם מארחו מיכאיל גורבאצ'וב, לקריאה להנהיג את חופש הפולחן הדתי בבריה"מ ולהשתתפות בסעודת־ערב מפוארת בקרמלין.

12 פעילי עליה יהודיים ובני משפחותיהם הוזמנו לפגישה עם הנשיא רייגן בשגרירות ארה"ב במוסקווה, ואליהם התוספו עוד כ־70 פעילים מכל הקבוצות הלוחמות למען זכויות־האדם בבריה"מ. יולי קושרובסקי, שדיבר בשם היהודים, התלונן באוזני הנשיא על היעדר חיי תרבות ודת יהודיים ועל הקשיים שמערימים לפני כל החפץ ללמוד את הלשון העברית ואת ההיסטוריה של העם היהודי. הוא סקר גם את הקשיים בקבלת היתרי־עלייה, בעיקר של אלה שסווגו בדרגת סודיות אף־על־פי שאין הם עוסקים בנושאים סודיים זה יותר מ־10 שנים.

רייגן משבח ומסתייג

הנשיא רייגן דיבר על מחויבות ארה"ב לנושא זכויות־האדם ואמר, כי הוא משוכנע שכל נשיא שיבוא אחריו יפעל בנושא זה כמותו. הוא חלק שבחים לגורבאצ'וב על הרפורמות הדמוקרטיות שהנהיג, אך אמר, כי עדיין לא עשה דיו. הוא קרא לקרמלין לבטל את הגבלות ההגירה ולהעניק לעם הסובייטי זכויות־אדם בסיסיות מלאות. המשתתפים קטעו את דבריו מפעם לפעם במחיאות־כפיים נלהבות.

תגובות שליליות

תגובות המדינאים הסובייטיים היו שליליות למדי. עוד לפני המפגש, דחה גורבאצ'וב את בקשת רייגן לזרז את הטיפול בעניינם של 14 מסורבי־עלייה. (סוף בעמוד 2)

אצל נשיא הסרובניקים

מוסקבה – הנשיא רייגן בפגישה עם מסורבי עלייה אתמול. עומד מאחוריו יולי קושרובסקי מסורב העלייה הוותיק (צילום: איי.פי)

מנתח הכבד, ד"ר קם, עוזב את רמב"ם והארץ

יואב אביב

מנתח הכבד ד"ר יגאל קם, ממקימי מרכז השתלות הכבד הראשון בישראל בבית החולים רמב"ם בחיפה, הודיע כי הוא החליט סופית לעזוב את בית החולים ואת הארץ. ד"ר יגאל קם יקים מרכז השתלות כבד חדש עם שני רופאים אמריקנים בדנוור־קולר־דו שבארצות־הברית. ד"ר קם החליט לעזוב את בית החולים לאחר שבאחרונה לא נמצאו תורמי כבד בישראל וחולים שהיו בטיפולו טסו לביצוע השתלות כבד במרכזים אחרים בעולם. המרכז להשתלות כבד הוקם בקומה השמינית בבית החולים רמב"ם בחיפה בהשקעה של קרוב למיליון דולר, שבאו מתרומות של אגודת ידידי בית החולים.

המרכז משותק למעשה כבר יותר משנה מאז התקיימה בו השתלת הכבד האחרונה. בבית־החולים רמב"ם בחיפה סבורים שהיו גורמים במערכת הרפואה בארץ שבחשו בקדירה וביקשו לגרום לסגירתו של המרכז להשתלות כבד שבבית־החולים. לדבריהם אחד מהמרכזים הרפואיים, שביקש להשתיל כבד, ונדחה לא העביר לרמב"ם איברים להשתלה, בשעה שהיה יכול לעשות זאת. כזכור בבית־החולים רמב"ם בחיפה בוצעו שתי השתלות כבד האחת במירה שיכמנטר ז"ל וההשתלה השנייה באליהו שרייר ז"ל.

תינוקת מג'בליה נפצעה קשה מקליע גומי

עזרא אבירן

הודה מסעוד, תינוקת בת 9 חודשים ממחנה הפליטים ג'בליה, אושפזה אתמול אחר הצהריים בביה"ח ברזילי באשקלון לאחר שנפגעה בעינה השמאלית באופן חמור מקליע גומי שחדר לארובת העין. התינוקת נפגעה גם בידה הימנית. גם אימה, נג'אח מסעוד, בת 28, נפצעה, מכדור ואושפזה בביה"ח שיפא בעזה. נציג דובר צה"ל ברצועת עזה אמר כי במהלך התקהלות אלימה במחנה הפליטים ג'בליה, הפעילו החיילים קליעי גומי ועתה בודקים כיצד נפגעו התינוקת ואימה.

פגישת קיסר־ניסים הסתיימה בלא כל תזוזה: היום שביתה מלאה בבתיה"ח

מזכ"ל ההסתדרות: עמדת האוצר מכשילה כל פתרון ● אירגון רופאי קופ"ח מחרימים ועידת קופת־חולים ● שרת־הבריאות: שר־האוצר מנסה להרוס הרפואה הציבורית ומתכוון להקים על ההריסות רפואה לעשירים

כתבנו הכלכלי בירושלים, רונית מורגנשטרן

אמש הסתיימה, לאחר ארבע שעות, פגישה בין שר־האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, מבלי שהושגה כל התקדמות, או פריצת דרך לקראת פיתרון המשבר במערכת הבריאות. עוד לפני תחילת הפגישה אמר קיסר שאינו מצפה להתקדמות וזאת בגלל עמדת האוצר.

קיסר ציין שהממשלה היא האשמה במשבר הנוכחי במערכת (סוף בעמוד 4)

קופת־חולים מצפה להבראה

הערב נפתחת בירושלים הוועידה ה־12 של קופת־חולים של ההסתדרות. הוועידה באה בתקופה שבה מוטל צל כבד על עתידה של הקופה ומעמדה כמוסד הרפואי הגדול והחשוב ביותר של מדינת־ישראל. בעיותיה של קופת־חולים הולכות ומחמירות בשנים האחרונות משני כיוונים. מחד, מופעל עליה לחץ פוליטי וכלכלי הגורם לה לחנק תקציבי ולירידת כוח התחרות שלה עם יתר קופות־החולים. מאידך, הסתרבל המוסד מבפנים, ומסתמנת ירידה ברמת התשובות שהוא יכול לספק לאוכלוסיה הרחבה.

אין ספק שקופת־חולים היא אחד ממוסדות הציבור שהפכו קורבן למדיניות הכלכלית של הליכוד. קופת־חולים היתה יעד למאבק מאחר שהיא מוסד המבטא ערכים חברתיים שוויוניים של תנועת העבודה בתחום הבריאות והרווחה, והיא מהווה אחד מעמודי התווך של ההסתדרות. המאבק נעשה בדרכים שונות, ע"י קיצוץ תקציבים, עיוותים בחלוקת המס המקביל בין הקופות, וירידת העצמאות הפיננסית של הקופה ככל שהורע מצבה וגדל חובה. אם יימשך שלטון הליכוד עלול תהליך החנק להימשך עוד זמן רב.

מן הצד השני, לא תוכל קופת־חולים לפתור את בעיותיה אם לא תערוך בדק־בית רציני במבנה ובתיפקודה. קופת־החולים היא מוסד רחב, בעל פונקציות ומשימות רבות, שאינו מצליח היום להתמודד עם המשימה הבסיסית לה נועד: הטיפול הרפואי בחולה היחיד. כתוצאה מכך עוברים יותר ויותר אנשים, בעיקר בגילאים צעירים ובעלי הכנסה בינונית ומעלה, לקופות אחרות, והדבר פוגע עוד יותר ברמת קופת־החולים הכללית.

לאחר שהציץ אריה שחר בנעשה בקופה נפגע והסיר את מועמדותו. את התפקיד קיבל על עצמו נחום פסח, עסקן ותיק בהסתדרות. לא נותר אלא לאחל לו ולקופת־החולים בוועידתה הצלחה במשימה הקשה של הבראת המוסד. ההבראה חשובה לא רק לקופת־חולים עצמה, אלא גם להסתדרות ולדמותה של מדינת ישראל כולה.

„על המשמר"

עצומת מרצים למשפטים מוחה על היווצרות שתי מערכות משפט — ליהודים ולערבים

אומרים כי התפתחות זו גורמת לאפלייה של ערבים בכל תקרית בשטחים בינם לבין היהודים ● חותמי העצומה, 20 מרצים באוניברסיטאות ת"א וירושלים עומדים להגישה לשר המשפטים ● מתריעים על המעצרים המינהליים וקוראים לאפשר חופש ביטוי פוליטי לתושבים הערבים

שלמה סלוצקי

עשרים מרצים בכירים למשפטים מאוניברסיטת ת"א ומאוניברסיטה העברית הביעו את דאגתם לנוכח מה שהם רואים „התפתחות שתי מערכות דינים, ענישה ושיפוט. לדבריהם, מערכת אחת נהוגה כלפי תושבים יהודים ואחרת כלפי תושבים ערבים".

המרצים, שחתמו על עצומה שיגישו בימים הקרובים לשר המשפטים, רואים בתופעה אפלייה בלתי מוצדקת נגד הערבים תושבי השטחים וקוראים לבטלה.

העצומה

„התופעה גורמת לאפלייה בלתי מוצדקת, במקרה של תקרית שמעורבים וניפגעים בה יהודים וערבים, כפי שארע בכפר ביתא יש תוצאות שאין הדעת (סוף בעמוד 4)

רבין למשלחת אישים מהשטחים: אנו זקוקים למיסים שלכם ● עמוד 2

המשטרה תעמיד לדין את דב יקמיה ● עמ' 17

הרב הראשי: אשה במועצה — מועצת נמושות ● עמ' 19

לגליון היום מצורף הדף הירוק

עמוד אחורי — על המשמר

אח"מ / ליזה בונה

תפסה עצמאות מקוסבי

אומרים שביל קוסבי כועס עליה. אומרים, שהופעתה המעורטלת ב„ליבו של אנג'ל", לצד (או מתחת) למיקי רורק, גרמה לו צער רב. מצידה, שתתפשט מתי והיכן שהיא רוצה. אבל העובדה שעד לפני זמן לא רב היתה מזוהה עם התוכנית המצליחה שלו, חייבה אותה, לדעתו, למידה רבה יותר של צניעות. אחרי הכל, מדובר בתוכנית לכל המשפחה.

עכשיו, מותר להניח, תהיה לביל קוסבי סיבה נוספת לכעוס עליה, אפילו שהיא כבר אינה חלק מן התוכנית שלו אלא מככבת בסדרה משלה, „עולם אחר", אבל עדיין תחת שמה הטלוויזיוני, דניז הקסטבל.

בונה, כפי שהופיעה בשער ה„רולינג סטון"

בסדרה החדשה, היא מחוץ לבית, בקולג'. „עולם אחר" חוללה לאחרונה סנסציה, כאשר עברה על־פני תכניתו של ביל קוסבי במדד נילסן הכל־יכול, שעל פיו נקבעים אחוזי־הצפייה ומכאן, גם התשלום הנגבה עבור הפרסומת.

אבל לא רק בגלל זה. יותר, בגלל שער ה„רולינג סטון" האחרון, בו הופיעה בפוזה אירוטית למדי, מעורטלת למדי.

זה עוד כלום לעומת מה שיש בתוך המגאזין... בקיצור, הדימוי הציבורי שלה, הולך והופך בוגר יותר, בוגר אולי במתכוון, תוך ניסיון להיחלץ מן המשפחתיות החובקת־חונקת של קוסבי.

אגב משפחה, ברוב הראיונות שהעניקה, היא מזכירה רק את אמא שלה, ארלין, בתור „חברתי הטובה ביותר". היא גם טוענת שאין לה אחים ואחיות ומשום שלא היו לה חברים בבית־ספר והשתעממה נורא, נרשמה לחוג לדראמה כדי להעביר את הזמן. ההמשך ידוע. האמנם?

אלן בונה הופתע מאוד לשמוע על כך. הוא האבא שלה. אלא שליזה והוא לא שוחחו ביניהם ולא התראו, למעלה משבע שנים. אבא ואמא נפרדו כשהיתה בת שנתיים. הוא נישא מחדש ולליזה יש כמה אחים חורגים: היא יודעת, אבל לא אכפת לה. אבא יוק.

עופר ניר

רק רקע / בליץ אנגלי

כרטיס נגד אלימות

למרות אזהרות הממונים והבטחות האוהדים, מגרשי הכדורגל באנגליה ממשיכים להיות זירת השתוללות ופריקת אלימות. הקטטה ההמונית במשחק צ'לסי־מידלסבורו שלשום, במהלכה נפצעו 22 אוהדים ונעצרו מאה, היא רק פרשה נוספת בתהליך העגום שעובר ספורט הכדורגל במולדתו. כמו בישראל, גם בבריטניה הלך ופחת בשנים האחרונות מספר הצופים בתחרויות כדורגל. הסיבה אינה רק בשל השידורים בטלוויזיה.

צופה פצוע מובל לאמבולנס לאחר התפרעות אוהדי צ'לסי בשבת

ניהול כושל והיעדר תקציבים גרמו לאסונות, למשל הדליקה באיצטדיון ברדפורד־סיטי, בה נספו עשרות בני אדם באש שאחזה במצבור אשפה ישן. אבל הסיבה העיקרית לבריחת הקהל, היא האלימות הגוברת ביציעים. חבריונות מרתיעה חובבי ספורט לא אלימים (משפחות, למשל) מלהגיע למגרשים. מאז התמוטטות מחיצת המגן, שגרמה למותם של 39 צופים בעת התפרעות אוהדים אנגלים באיצטדיון הייסל בבריסל ב־1985, מחפשים עסקני־ספורט פוליטיקאים פתרון לבעית האלימות.

כתוצאה מאסון בריסל הורחקו הנבחרות האנגליות, למשך שנה, מכל פעילות כדורגל באירופה, וממשלת בריטניה נזעקה לתמונה. הפתרון שהציעו הפוליטיקאים: להפסיק מכירת כרטיסים בקופות, ולאפשר להכניס רק לחובבים שיחזיקו בכרטיס מינוי שנתי. אולם הנסיון מראה שהאלימות באה גם מצופים מזדמנים. הקבוצות התנגדו לסידור החדש, וגם הממשלה חשבה שנית (גם צופי כדורגל מצביעים בבחירות) והפשרה, שתתבצע, אולי מהר יותר בגלל ארועי השבוע, היא לאפשר למועדונים למכור כרטיסים בקופות רק למחצית המגרש: המחצית האחרת תשוריין למנויים, שיחזיקו בכרטיסי פלסטיק עם סימון אלקטרוני. הממשלה לא אמרה כיצד יקטין הסידור החדש את האלימות במחצית האחרת, אבל התקווה היא שצופים „נורמליים" ומשפחות ירגישו בטוחים במחיצת המנויים, ויחזרו למגרשים. מועדון אחד, שכבר הפעיל את השיטה, רשם שיפור ניכר.

ידון אמיתי

אזמל / אינתיפדה

הישג נוסף

אבו־איאר נתן בסוף השבוע הערכת מצב על הנעשה באזורנו, והציג לנו את תוצאות ההתקוממות בשטחים כפי שהדברים נראים בעיניו:

● האינתיפדה החלישה את ישראל.
● האינתיפדה פילגה את המערכת הפוליטית שלה.
● האינתיפדה עירערה את מעמדה המוסרי בעולם.
● האינתיפדה גרמה לה להיות בעמדת התגוננות בזירה הדיפלומטית.
● האינתיפדה פגעה במוראל הצבא.

לדאבוני, הכל אמת ולצערי לא כל האמת. אך השאלה האמיתית שיש לשאול היא, אם זהו גם ניתוח המצב של מנהיגי ישראל. אני חושש ששמיר וחבריו לליכוד דווקא מרוצים מהאינתיפדה. היה לה מבחינתם הישג נוסף שאבו־איאר לא מנה:

● האינתיפדה מחקה את יתרון המערך בסקרים והציבה, לראשונה מזה שנים, את גוש הימין בראש.

יורם בר

בשטח / זוכרים את קלצ'קין

רוחו היתה שם

היה משהו מקברי בידיעה על מותו. 12 שעות לפני, עוד כיכב קלצ'קין בתשדיר הפירסומת ליוגורט והיו בו כל המרץ והחיוניות שבעולם. סבא, „מה הסוד שלך?" שאלה אותו ענת צחור החיננית במהלך ריקוד דיסקו סוער. „יוגורט כל החיים". ענה קלצ'קין הזקן־הצעיר בחיוך והמשיך לרקוד. בבוקר הכל נגמר. שנה אחת אחרי, וה„בימה" מתייחדת עם זיכרו של ענק התיאטרון והמשחק שהלך לעולמו. בן 81 היה כשביצע את צעד הריקוד האחרון שלו. שעה של התייחדות עם רפאל קלצ'קין — שעה של מחנק בגרון, אולם מסקין ב„הבימה" מלא שחקנים, ידידים ואוהבים. חלקם הגדול בעלי תאריך לידה במקביל לשלו, איי־שם בתחילת המאה הנוכחית: הרבה אנחות וחיכוכי גרון, הרבה ממחטות בד רקומות ומשיכות באף.

„זה לא בדיוק מה שקלצ'קין היה רוצה לראות", אומר בזעף שמוליק קראוס, לפני הכניסה לאולם. „קלצ'קין היה רוצה שנשב פה על כוסית קוניאק וניזכר בו בחיוך, זה מה שהוא היה רוצה." אבל גם ככה, כמו ש„הבימה" והדסה, אלמנתו, חשבו שהוא היה רוצה, זה יצא קרוב. אמיתי. נוגע. צ'יץ מספר על קלצ'קין הגדול שזכה בכל הפרסים האפשריים, שגילם 200 תפקידים שונים, שקיבל את התואר יקיר תל־אביב. יהודה אפרוני וניסים עזיקרי מעלים זיכרונות. נוסטלגיה של זקנים, או שהיא מביכה וטרחנית, או שהיא מתכוונת פתאום לנקודה נכונה, מצליחה להמיס לגמרי את פער השנים הרבות ולגעת. הנוסטלגיה סביב קלצ'קין היה מהסוג השני. לא היו לו שונאים לאיש הזה, רק אוהבים ואוהדים ומעריצים. בסרט הווידיאו שמוקרן על הבימה מראיין שלימל'ה בר־

יפה ירקוני שרה משיריו של קלצ'קין

צילום: רפי מסה

שביט את קלצ'קין. גם הוא כמו הדוגמנית הצעירה, מנסה לפענח את סודו. אבל הפעם, את סוד השחקן הגדול שבו. קלצ'קין, בחיוך שכולו טוב לב ותמימות וצניעות אומר שהוא לא יודע. הוא בסך הכל לומר את הטקסט, עובד על הסתגלויות ואיך שהוא, אחר־כך, זה יוצא, ובדרך־כלל זה יוצא טוב, זה הכל. אחר־כך שרה יפה ירקוני שני שירים שקלצ'קין כתב את המילים שלהם ורעייתו הדסה מעניקה פרס על שמו לשחקנים שמעון פינקל ושלמה בר־שביט. אבל הדיו של הסרט עוד מכים גלים בחלל האולם. והקהל ממאן להיפרד מקולו. זה קורה רק לעיתים רחוקות בערבי זיכרון מהסוג הזה. בדרך כלל לא. באולם מסקין בתיאטרון „הבימה", אתמול, זה קרה. קלצ'קין נפטר לפני שנה, אבל רוחו היתה שם אתמול. באמת.

ורד לוי

מדף / סיפורים־מקור

דראמות קטנות

סביון ליברכט: „סוסים על כביש גהה"; הוצאת ספרית פועלים; מאי 1988; 180 עמודים

אחרי „תפוחים מן המדבר" חיכיתי לספר השני, וגם הוא, כמו קודמו, ספר כיף. סביון ליברכט יודעת לרקוח סיפור. כל אחד משבעת הסיפורים בספר הוא דראמה קטנה, המצפה לתסריטאי שיעשה ממנה סרט קולנוע או טלוויזיה. סיפורים ישראליים מאוד, ובעיקר זה המתרחש דווקא בכבישי ארצות־הברית — „בדרך לסיידר סיטי", משפחה ישראלית ומשפחה מהשטחים נקלעות יחד לטיול מאורגן באוטובוס תיירים. סיטואציה נפלאה, הממוצה עד תום. „ראשים סגולים" רוקם תמונה מרצקה ומפתיעה של מפגש גורלות, גם הוא ישראלי מאוד. לסיפורים אחרים אופי פסיכולוגי יותר, ניסיון לגעת בטירוף, או בעולמו הפנימי של אדם צעיר שהפך „צמח" לאחר תאונת דרכים.

החולשה העיקרית של הספר, לטעמי, היא השפה. העברית של ליברכט שוטפת, אבל לא די מעניינת, ואתה נתקל פה ושם בכשלים תחביריים. נראה שאם תביא ליברכט את לשונה לאותה בשלות אליה הביאה את כושר הסיפור ואת דקות האבחנה, תיכנס לשורה הראשונה של המספרים בארץ.

רוביק רוזנטל

סניף מפ"ם תל־אביב־יפו

מחר, יום שלישי, 31.5.88, בשעה 15.00

ישיבת מועצת סניף מורחבת

בהשתתפות:

החבר יעקב חזן

הנושא:

מפ"ם לקראת הבאות

צעירי הקיבוץ הארצי נפגשים

הערכות לקראת הבחירות

ביום ג', 31.5.88, בשעה 15.00

ניפגש באולם בית הקיבוץ הארצי

וב־17.00 בבית מפ"ם – מרכז הדור הצעיר

להתראות!

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

פגישה שנייה של רבין עם אישים מהשטחים — עומד להיפגש בקרוב עם משלחת שלישית

בפגישה אתמול נקט לשון נוקשה ואיים שאם לא תחודש עבודת פועלי השטחים בישראל – יוחלפו בעובדים מפורטוגל ● עוד אמר שהמימשל יקפיד על גביית המיסים ואינו יכול לוותר עליהם ● תושבים בבית־סחור: חיילים התפרצו לדירות, ירו בתוכן ועשו בהן שמות ● ראש מדור פלשתין במשרד החוץ המצרי: אנו תומכים בהתקוממות – מטרתה שחרור כל פלשתין

פנחס ענברי, עזרא אבירן, עתי"ם

שר־הבטחון יצחק רבין קיבל אתמול בלישכתו ארבעה פלשתינים מתומכי ירדן בשטחים — עותמאן חלאק, עורך היומון הפרו־ירדני „אינהאר" ד"ר יאסר עוביד, הממונה מטעם ירדן על מערכת הבריאות בגדה; חנא נאסר, סגן ראש עיריית בית־לחם והכומר נעים חורי, אף הוא מבית־לחם.

לכתבנו נודע, כי שר־הבטחון היה נוקשה מאוד בשיחה. הוא אמר כי אם יהיו בעיות עם עבודת ערבים בישראל, תעבור ישראל לפסים של אי־הזדקקות לעובדים מהשטחים, או תייבא עובדים מפורטוגל. עוד אמר שישראל תקפיד מאוד בעניין גביית המסים, כי אינו יכול לוותר על ההכנסות מן השטחים משום שהמסים האלה הם הממנים את שרותי המינהל האזרחי. זוהי פגישתו השנייה של רבין עם פלשתינים מהשטחים באחרונה.

שר הבטחון הבהיר בשעתו כי „כאשר ההתקוממות תדעך — נתחיל לדבר ולחפש מנהיגים פלשתינים". לפיכך, יש המפרשים פגישות אלו בהקשר הזה. נודע כי כעת מנסים להכין לשר רבין פגישה נוספת, עם אישים מחברון, רובם תומכי ירדן, אבל גם יש בהם מתומכי אש"ף.

אש חיה לבתים

בגדה המערבית היתה אתמול שביתת מסחר כללית, עפ"י הוראת כרוז מספר 18. בשעות הערב פרצו הפגנות בכמה מקומות בגדה ובבית סחור דיווחו התושבים על התנהגות חריגה של צה"ל.

התושבים מסרו כי צה"ל ירה אש חיה וכדורי גומי לתוך בתים, פרץ לדירות ועשה בהן שמות. מורה, רמזי אבו סעדה, הוכה וחוייב לפנות מחסומי אבנים. על אישה בת 50, אום ריאד, אשת המוכתר, עטלאה מופלח, השליכו החיילים ערימות זבל. הפגנות גם היו בשכם, ושניים נפצעו. בשכם ובמקומות אחרים בשומרון הושלכו בקבוקי תבערה על רכב ישראלי.

הרסו בתים

כוחות הבטחון הרסו אתמול עם שחר את ביתו של מחמוד איברהים הורה, בן 30 מרפיח, ואטמו את חדרו של עאטף מחמוד אחמד בן 28. הראשון חשוד ברצח שוטר ממשטרת רפיח לפני יותר מארבע שנים. השני הודה כי השתתף בהנחת מטעני חבלה ברצועת עזה ובשני מקומות בדרום הארץ.

גם ברצועת עזה התקיימה אתמול שביתה כללית של מסחר תחבורה ועבודה, אך חנויות לא מעטות נפתחו וחלק ניכר מהעובדים השכירים יצאו לעבודתם בישראל.

„שחרור פלשתין"

בראיון נוסף לעתון „אל־כפאח אל־ערבי" אמר אלפרנואני כי המתרחש בשטחים חורג מנושא המדינה הפלשתינית והוא מיועד לשחרור פלשתין. וזוהי עמדת המנהיגים בשטחים, על כל הזרמים הפוליטיים. כל האומה הערבית צריכה לסייע להתקוממות. הדיבורים על הסדר מדיני לפתרון המאבק הערבי־ציוני באזור הם „בזבוז־זמן שכן, ישראל היא מדינה המאמינה במדיניות הכח בלבד והיא לא תשנה את עמדתה".

מצרים תומכת בהתקוממות

„מצרים אינה מצדדת בחוזה שלום הדדי, אם הוא אינו מביא לשלום כולל. החוזה מ־1979 שבין מצרים לישראל אינו חוזה־שלום. הוא מכשיל את השלום כיוון שהוא הסכם חלקי המביא לשלום חלקי". דברים אלה אמר פקיד בכיר מצרי במשרד החוץ המצרי בראיון לעתון הלבנוני „א־סבוע ערבי". הפקיד אלפרנואני, ראש מדור פלשתין במשרד החוץ המצרי, אמר עוד כי מצרים מקיימת קשר קבוע עם מנהיגי ההתקוממות והיא תומכת בהם, כיוון שזוהי הדרך היחידה להגיע לפשרה מדינית. עוד גילה הפקיד המצרי כי במצרים הועלתה הצעה להקים משרד של אש"ף באל־עריש, במטרה לסייע לתושבי רצועת עזה ו„לישראל אין זכות להתנגד להקמת משרד כזה".

דוד מגע מעצב מדיניות ישראל

מנכ"ל התעסוקה: לא אפגש עם הנספח האמריקני כל עוד ידבר על „שטחים כבושים"

כתב „על המשמר"

מנכ"ל שירות התעסוקה דוד מגע, סירב להיפגש עם הנספח הכלכלי של שגרירות ארה"ב בישראל שביקש לדון עמו בנושא עבודת הערבים הפלשתינים, „בשטחים הכבושים" כהגדרתו.

לדברי מגע כל עוד משתמש הנספח האמריקני במונח שאינו מקובל על ממשלת ישראל, לא יכיר בעובדה ש„השטחים הכבושים" כהגדרת הנספח האמריקני, הם חלק מהמדינה, לא יוכל להיפגש אתו או לדון עמו בכל נושא שהוא.

לא תהיה התקפה על היונים „בעבודה"

רבין הבטיח חסות ליונים שבמחנה שלו – התארגנות להתמודדות בסיבוב השני

דורית גפן, קובי מנדל

גל ההתקפות על הרשימה היונית מדי, כביכול, שנבחרה במרכז העבודה בשבוע שעבר, נחלש לגמרי ורבים מהקבוצות והאישים שיצאו נגדה, ואף הודיעו כי יעסקו בסיבוב השני „לתיקון המעוות", חזרו בהם.

אתמול פירסם דור ההמשך של מפלגת העבודה, שמועמדו מיכה גולדמן (נץ) נבחר במרכז, ומועמד אחר שלו יצחק אלישיב (נץ) נבחר במחוז, כי אין הם מתכוונים להשתתף בשום התארגנות על רקע של „ניצים נגד יונים".

רבין יגן על היונים

שלשום בלילה הבטיח יצחק רבין לנבחרי המחנה שלו, ביניהם אורה נמיר, יעקב צור, שבח ויס, עמיר פרץ, אברהם שוחט ויחיאל לקט, המזוהים מי יותר ומי פחות „כיונים", כי ייצא נגד התקפות על היונים.

התמודדות על העשיריות

באותה פגישה הוחלט גם כי רבין ירכז עתה את המגעים עם הקבוצות השונות במפלגה לתמיכה במועמדי „המחנה" שלו, בתוכם נכללים גם ערנה מולדר ומיכה גולדמן הניצים, וכי תהיה התייעצות מוקדמת ותיאום מלא לגבי העשיריות השונות, שבתוכן יתמודדו שמונה הנבחרים של מחנה רבין. כך למשל אמר רבין, כי להערכתו אין להציב יותר משני מועמדים לסיבוב הבחירות על העשירייה הראשונה.

אורה נמיר, יעקב צור ושבח ויס, אשר הודיעו כבר פעם על כוונתם להתמודד על העשירייה הראשונה, אמרו לרבין כי יקבלו את החלטתו. שבח ויס אף הודיע כבר באותה פגישה, כי הוא מוכן לוותר לטובת שני חבריו ולהתמודד במסגרת העשירייה השנייה.

כתבתנו מציינת כי נמיר וצור הם אשר ירוצו בעשירייה הראשונה והיוקרתית, אשר מתוכה ייקבעו גם המועמדים לתפקידי שרים בממשלה שתקים מפלגת העבודה.

מהומה על מאומה

ב„עבודה" הסבירו אמש כי כל המהומה על האופי היוני של הרשימה שנבחרה במרכז לא היתה רצינית והיא היתה מעשה ידיהם של כמה חברים, בעיקר נבחרי המחוזות, אשר ניסו לתפוס טרמפ על הנושא כדי להגיע לתקשורת. זאת משום שחששו כי החשיפה הגדולה של נבחרי המרכז בשבוע האחרון עלולה לתת להם יתרון על פני נבחרי המחוזות הפחות מוכרים, בבחירות לדירוג הרשימה שיתקיימו בחודש יוני.

ביקורת על הקרנבל

„לא היה חסר הרבה שמועמדים יציבו נערות כבקיני על מנת לשכנע את חברי מרכז מפלגת העבודה באמצעות חמוקי גופן בעד מי להצביע כמועמד לבית המחוקקים של מדינת ישראל". ביקורת נוקבת זו על „הקרנבל" שהתרחש עם כניסת חברי מרכז המפלגה להצבעה בשבוע שעבר כדי לקבוע את הפאנל לכנסת, הביע גיורא פישר חבר המרכז המשמש כסגן ראש עיריית חיפה ויו"ר וועד קרית חיים.

הסובייטים רוגזים

(סוף מעמוד ראשון)

דובר משרד החוץ הסובייטי גנארי גראסימוב מתח ביקורת על המפגש ואמר, כי המוזמנים לפגישה אינם מטובי בניה של החברה הסובייטית. פקיד בכיר במשרד החוץ הסובייטי הרחיק לכת והזהיר את שגריר ארה"ב במוסקווה, כמה ימים לפני הפסגה, שאם יממש רייגן את כוונתו לבקר בביתו של מסורב־עלייה, לעולם לא תורשה משפחתו של מסורב זה לצאת מבריה"מ.

משטרת מוסקווה פיזרה אתמול הפגנת־רחוב של 25 מסורבי־עלייה ליד ספריית לנין.

גורבאצ'וב מזהיר

נושא זכויות־האדם עלה גם בסעודת־הערב החגיגית בקרמלין, אמש, כאשר מצא גורבאצ'וב לנכון להזהיר את אורחו, כי עליו לכבד את אורח החיים הסובייטי. „המגעים בין העמים יוכתרו בהצלחה אך ורק אם תימנע התערבות בענייניו הפנימיים של אחד העמים, אם ייפסקו ההטפות, אם לא ינסה העם האחר לכפות את השקפותיו ואת אורחות־חייו על העם האחר ולא ינסה להפוך בעיות אישיות לאמתלא ליצירת עימות בין שתי המעצמות.

ציטוט מסולז'ניצין

את קריאתו לחופש דתי בבריה"מ השמיע רייגן אתמול, בעת ביקור במנזר של הכנסייה הרוסית האורתודוקסית במוסקווה, כשהוא מצטט „מדברי הסופר הרוסי סולז'ניצין, שאמר: „האמונה הדתית היא מקור החיים ברוסיה."

התקדמות נאה

אשר לשיחות פירוק־הנשק שקיימו שני המנהיגים, מסרו דובריהם, כי הושגה התקדמות לקראת הסכם לקיצוץ במספר הטילים הגרעיניים ארוכי־הטווח. דובר הבית הלבן אמר, כי הנשיא מרוצה ומאמין כי מושגת התקדמות נאה. נדונה גם תוכנית „מלחמת הכוכבים" של רייגן, ועל כך אמר דובר סובייטי רשמי, כי אף אחד מהאישים לא הצליח לשכנע את רעהו בנושא זה.

גם שרי ההגנה של שתי המעצמות נפגשו אתמול במסגרת הפסגה ודנו גם הם בנושאי פירוק הנשק, במערך הצבאי של מעצמות־העל ובדרכים להימנע מתקריות צבאיות מסוכנות.

● המח"טים ששירתו בחטיבת גולני מאז מלחמת העצמאות ועד היום יכבדו בנוכחותם את כנס לוחמי גולני תשמ"ח שייערך היום אחר הצהריים באתר ההנצחה של החטיבה בצומת גולני.

הנשיא רייגן במנזר העתיק ע"ש דנילוק. „מדליק נר למען השלום". לידו המטרופוליטאן פילארט, ראש הכנסייה האורתודוכסית (צילום: איי. פי.)

פסטיבל ישראל 88

הפסטיבל פולש לרחוב

לא לגמרי ברור לי, מה מביא אנשי תיאטרון מכובדים או לא־מוכרים כלל, להסכים להופיע בתנאי־הצפייה הגרועים ביותר, משמע באור השמש הלוהט, תוך הפרעות מצד עוברים ושבים ברחוב, מלבד המאווכים הבימתיים המצויים.

מופעי־שוליים הם מרכיב רצוי בתמריט של פסטיבל, אבל מדוע לא לערוך את אלה בתוך מבנים, כשהצופה יכול לשבת ולו על ספסל פשוט, כנהוג, למשל, באדינבורג? האם חסרה ירושלים מבנים מתאימים?

על מורדות ההר ליד הטיילת החדשה, כואך הר העצה הרעה (מבנה שהוא לכשעצמו מטרד אסתטי מכוער), בנה יוסי צמח (כמאי שאין בינו לבין בן אותו שם מהטלוויזיה ולא כלום) 21 גבעות ועירות, דמויות ביצה, צבועות בכחול, וסביבן נעות באיטיות שש נשים, יהודיות, ערביות ומהולנד, ומלמלות משהו. אם איני טועה, הן גם הגיחו על הארץ ביצים של ממש. כל זה נמשך כשעה. את ה„אקשן" היחיד סיפקו הצלמים, מאסטרו (האב והבן, צלמי הפסטיבל הרישמיים) ועמיתיהם מהעיתונות, שהתרוצצו בין הגבעות. לא הוכן מקום לקהל, אפילו לא מקום עמידה. אי־אפשר היה לשמוע.

חוני המעגל, אחד „המשוגעים" האמיתיים של התיאטרון, וקבוצתו, „קבוצת מטרוטר", בחרו מקום טוב יותר ושעה נוחה, לפנות ערב במבוי המפולש, המוליך מתחת למה שהיה פעם קולנוע „ציון", ושם ערכו סעודה סוריאליסטית, שכרכה יחד את ישו והסעודה האחרונה שלו, את הסרט הצרפתי והיפני על זוועות הזלילה, וכל זה בתלבושות מרהיבות, סמרטוטיות ומליאות רמיזה, בשגיל אלון, כמין שופט בריטי עם פיאה לבנה, מנצח על התענוגות והזוועות הקולינאריים.

תחילה התערב איזה טיפוס משונה אמיתי בנעשה, כך שדמות אישה מוזרה מאוד כלבן נראתה תחילה כעוד הפרעה, עד שהתברר שהיא מייצגת את העניים, ובפועל ממש נזרקו אליה שיירים, שהיא וללה בתיאבון. הכניסה האיטית, כל דמות בנפרד, עוררה ציפיות, אחר כך הסעודה שהסתיימה במחול על גבי השאריות של השולחן, ויציאת הנפשות הפועלות בסיום יצרה מבנה בימתי סגור היטב. זה היה משעשע, ותודה לחוני ובני חוגו, שלא לקחו את עצמם יותר מדי ברצינות.

מי שכן לקחו את עצמם יותר מדי ברצינות, היו דורון מולק (בעל הרעיון), נגה פלוצקי (הבמאית), שוש רייזמן המלחינה וחבריהם. שלדברי התכניה נטלו סיפור אהבה מיסטי של ש"י עגנון, „תוספת דודים", בנו הרים וגבעות ובריכת מים קטנה ליד התיאטרון, וזחלו, התגלגלו מהגבעות, נכנסו למים, חפרו קברים, קברו איש את רעהו כנוטר של חצץ, מבלי שכל אלה יצטרפו לכדי משהו בעל משמעות.

כל אנשי הפקה זו הם אמנים רציניים ומנוסים. אבל הם נוטים לשכוח, שאם מספרים לצופה סיפור, יש לספק לו את האינפורמציה הבסיסית, שבלעדיה כל סיגנון וצורניות מאבדים את משמעויותיהן.

אני מקווה, שעגנון מגחך בעולם הבא למשובת אלה הנוטלים את יצירותיו, ועושים מהן סלאט.

גיורא מנור

חגיגה של פלמנקו

המופע של פקו דלוסיה, אמש בבנייני האומה, לא הביא עמו בשורות חדשות אלא אותו פלמנקו טוהר, מלא צבע, מבוצע בצורה מושלמת ע"י לוסיה ולהקתו. לוסיה, אשף גיטרה, מנגן לאורך כל המופע תוך שהוא מבצע דואטים עם המתופף, נגן הבס, הזמר, הרקדן ועם כולם ביחד. נאמרו כבר הרבה מלים על כשרון הנגינה של לוסיה וכל מילה במקום. האיש הזה פשוט וירטואוז. המופע שנפתח בקטעי סולו של לוסיה נמשך אל תוך חגיגה של פלמנקו, עם פה ושם נגיעות ג'ז. חגיגה צבעונית מלאה שמחת חיים כאשר כל האנסמבל מנגן, רוקד, שר, במרץ ששמור רק למזג הספרדי. אי־אפשר שלא לציין את נגן הבס המצוין צ'דלס בנאוונט, את השירה קורעת הלב של פקו דלוסיה ואת החליל של חורחה פארדו. למרות הביקורים הרבים שלו בארץ לוסיה הוא עדיין מוסיקאי ונגן שכיף להקשיב לו כל פעם מחדש. קשה שלא להקשיב לגיטרה, לפלמנקו, לחום של הצליל הספרדי. כדאי לשמוע אותו בלי הרבה ציפיות, פשוט לבוא, לשמוע, להתמכר ולהינות.

יוסי ונונו

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

קצין בדרגת סרן לחייל שניסה למנוע התעללות: אם אתה יפה נפש, לך מכאן

רבין הורה לחקור פרשה שבה הוכו צעירים באופן אכזרי ע"י אנשי מילואים □ אריאל סטמקר, חייל מילואים, העביר את עדותו לח"כ דדי צוקר שהעבירה לרבין □ בין יתר מעשיהם: השלכת ילד על גדר תיל

בצלאל עמיקם

רבין הורה אתמול לחקור פרשה מזעזעת של התעללות בעצירים בגדה, שנחשפה בעדות של איש מילואים, אריאל סטמקר, אשר שרת בדרום הר חברון. בעדותו מספר אריאל כי הגיע לדהריה שם נמצא מתקן כליאה לתושבי השטחים. באותו יום היה צום הרמדאן, ועם סיומו ביקשו האסירים אוכל.

„אוכל אתם מבקשים? אתם זורקים אבנים", צעק המ.צ. והיכה אותם באזיקים שבידיו. כאשר התרחק מעט ואחד העצירים פלט מילה בערבית שעוררה גל צחוק, „נעלב" המ.צ. והיכה אותו בפראות בידיו וברגליו.

למקום הגיע איש מילואים שהצטרף למכה. הוא היה כנראה „מכה מקצועי" וחבט באחד העצירים ללא רחם. „העציר שעיניו היו קשורות ישב מכווץ כאשר איש המילואים ממשיך להכות.

למכים הצטרף גם הטבח. לאחר שנסעו העצירים למקום אחר הורדו מהאוטובוס וכל מי „נקלט" למטה, נחבל בדופן האוטובוס כשעיניו קשורות. מילואימניק מקרית־ארבע היכה את העצירים בצינור חשמל מפלסטיק וחברו שהיה מצוייד באזיקון מקופל היכה בו. במקום נכח כל העת קצין בדרגת סרן שלא התערב.

בהמשך עדותו מספר אריאל סטמקר על התעללות בילד. „אמרתי לאפסנאי שמשך אותו החוצה: תיזהר הוא רק ילד. הוא לא התחשב והחל „למרוח אותו" על גדר התיל ולהכות אותו במטרה לפצוע אותו". לדברי העד אמר לו הקצין: אם אתה רוצה להיות יפה־נפש, אז לך מכאן".

העד מוסיף, כי לאחר שהתערב ודרש מהמכים להפסיק, נזפו בו והבטיחו להתנכל לו. כאשר העד הסתלק מן המקום, הוא הספיק לראות את כל הצוות משתתף ב„חגיגה של מכות".

העדות הגיעה לידיו של ח"כ דדי צוקר (רצ) שהעבירה לידיעתו של שר הבטחון יצחק רבין.

„בואו אחריו"

שני צעירים מן הכפר קפין, באיזור טול כרם, גסאן ראשיד ביקאיי ומטיע איברהים הרשי, שהיו בדרך לכפרם מן העבודה בישראל, נתקלו השבוע בכניסה לבקעה־אל־שרקיה, בנקודת הגבול, במחסום בוער. כאשר ירדו מרכבם, במטרה לבדוק כיצד לעקוף את המחסום, הופתעו על ידי רכב ישראלי אשר חסמם. מן הרכב יצא גבר לבוש אזרחי, שהחרים את תעודותיהם תוך איום בעוזי ויריות באוויר והסתלק בצעקה שיבואו אחריו למרכז עירון. השניים פנו לח"כ מוחמד וותד, ליהודית קרפ, „ראש הוועדה לתלונות ערבים מהשטחים נגד מעללי המתנחלים", שהבטיחה לבדוק את המקרה ולטפל בו.

---

3 חודשים עיכב רבין תשובתו על מקרה התעללות ב„ערוב"

יורם בר

באיחור של שלושה חודשים, הודיע משרד הבטחון לחברי הכנסת גרוסמן (מפ"ם) וכהן (ר"צ) כי בעקבות תלונתם, מצ"ח חוקרת מקרה התעללות של חיילי יחידה סדירה באזרחים בחלחול.

המקרה ארע בחודש פברואר. פרובוקציה של מתנחלים גרמה להתפתחות תקרית שבמהלכה נפגע בגולגלתו גבר בן 50 ועוד 17 נערים וגברים הוכו באלות וקתות רובים כשידיהם קשורות מאחור, דרכו עליהם באכזריות ולבסוף הושלכו למזבלה של מחנה הפליטים „ערוב".

מתשובת משרד הבטחון הסתבר, כי את הוראת החקירה העביר הרמטכ"ל למצ"ח וכי החקירה טרם הסתיימה.

„למשרד הפנים אין הוכחות שאש"ף מסייע לעיתונים במז' ירושלים"

יורם בר

המשנה למנכ"ל משרד הפנים, יעקב מרקוביץ מסר אתמול לוועדת הפנים של הכנסת כי למשרדו אין מידע המוכיח כי עיתונים המופיעים בשפה הערבית במזרח ירושלים — ממומנים על ידי אש"ף, כפי שהאשים יו"ר הוועדה דב שילנסקי.

שמיר: ההתקוממות בשטחים דועכת

עתי"ם

„זורקי האבנים ומטילי בקבוקי התבערה עדיין לא חדלו מהשתוללות ומהתנכלות לחייהם ולבטחונם של היהודים ברחבי ארץ ישראל. אולם דעיכת תופעת אלימות זו כבר נראית לעין, דעיכתה בטוחה וברורה — אמר ראש הממשלה יצחק שמיר, בטקס הנחת אבן הפינה לפארק התעשייה המוקם בבית שמש.

מפ"ם תובעת לזמן את רה"מ ושרי האוצר והבריאות לאי אמון

ח"כ גרוסמן שיגרה מכתב ליו"ר הכנסת בנושא בעקבות הכוונה לשלוח את קורפו להשיב בשם הממשלה

יורם בר

יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת ח"כ חייקה גרוסמן, שיגרה אתמול מכתב דחוף ליו"ר הכנסת, ובו דרישה בתוקף, כי בהצעת אי־האמון היום על המשבר במערכת הבריאות, יהיו נוכחים רה"מ, שר האוצר ושרת הבריאות. ח"כ גרוסמן אמרה כי תפנה לסיעות נוספות אם תביעתה לא תיענה.

המכתב נשלח לאחר שהתברר לסיעת מפ"ם כי רה"מ שמיר מינה את שר התחבורה חיים קורפו ל„משיב הקבוע" להשיב בשם הממשלה להצעות אי־האמון על המשבר בבריאות.

הנהלת סיעת הליכוד דנה אתמול במשבר בבריאות ותמכה בתביעה להקים ועדת חקירה. חברי הליכוד הביעו תמיכה בהצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

ח"כ יעקב שמאי טען ששרת הבריאות אינה עושה דבר אלא רק מקוננת, ואילו קיסר משקר ביודעין בטענו, כי הממשלה אינה תומכת די בקופת החולים הכללית.

ח"כ סרטני ביקשה מהרמטכ"ל לעודד מתלוננים על התעללות

יורם בר

שר הבטחון שיגר לח"כ אמירה סרטני מכתב תשובה לתלונתה על הנזקים שנגרמו לבתי־הספר בגדה, בהם ישבו חיילי צה"ל בזמן ההתקוממות.

השר השיב לח"כ סרטני כי בכל בתי־הספר נערכה סקירה מדוקדקת על־ידי המנהל האזרחי ונקבעה עלות השיפוצים הדרושים. רבין הבטיח כי כל נזק שנגרם לבתי־הספר יתוקן במלואו. הדבר אמור לגבי רכוש, ריהוט, מכנים, ציוד ומכשירים.

ח"כ סרטני אמרה אתמול שקל לשלם פיצויי נזקים, אך השאלה היא מה עושים עם שורש הבעיה. כיצד מונעים תופעות כאלו כהן חיילי צה"ל מפרים כל נורמות התנהגות המקובלות בחברה מתוקנת. כיוון שתשובה לשאלות אלה לא היתה בדברי השר, שיגרה ח"כ סרטני מכתב לרמטכ"ל, בו ביקשה ממנו לפנות בפקודה לכל המפקדים בצה"ל, ודרכם עד אחרון החיילים, לעודד התנגדות ולהגיש תלונות על כל מקרה של התעללות או גרימת נזקים שלא לצורך על־ידי חיילים.

ועדת הכנסת ממשיכה לעכב הקמת ועדת חקירה לקטל בדרכים

יורם בר

במכתב ליו"ר הכנסת, תקף אתמול ח"כ מיכה חריש (מערך) את ועדת הכנסת על שהיא משהה הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית לנושא מכת תאונות הדרכים. על הקמת ועדת חקירה זו החליטה הכנסת לפני שישה וחצי חודשים, ועד היום לא מונתה הוועדה. את ההחלטה קיבלה הכנסת בזמנו בניגוד לדעת שר התחבורה חיים קורפו. יו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיכה רייזר (ליכוד) לא העלה מאז את הנושא לסדר יומה של הוועדה.

ח"כ חריש טען במכתבו להלל, כי מאז ההחלטה על הקמת הוועדה, נהרגו בתאונות דרכים כ־250 איש ועוד כ־10,000 נפגעו. חריש טוען כי אי הקמת ועדת חקירה בניגוד להחלטת המליאה, על פי חוק יסוד הכנסת, הופכת את הכנסת לשותפה מרכזית ואחראית לקטל בדרכים. חריש ביקש מהלל להתערב בוועדת הכנסת ולהביא להקמת וועדת החקירה.

ניסים —
תוריד את החיוך הזה מעל פניך —

בני־אדם מתים בהעדר טיפול

הפסק את ההתעללות בחולים.
שחרר מיד תקציב למערכת הבריאות, בתי החולים וקופת חולים.
אשר החסכם עם הרופאים, האחיות ועובדי המשק להפעלת משמרת שנייה בבתי החולים.
הפעל את עיקרי המלצות ועדת טריינין – ולא ועדת חקירה ממלכתית.
העשירים והחזקים יודעים לדאוג לעצמם. העובדים, תושבי השכונות, עיירות הפיתוח והקשישים יהיו קרבנות הסבל, המוות והעינויים של התמוטטות הרפואה הציבורית־שוויונית.

מפ"ם

המשכים

פגישת קיסר־ניסים

(סוף מעמוד ראשון)

הבריאות, וזאת בגלל הקיצוצים שהנהיגה בחמשת השנים האחרונות בהוצאה על בריאות. קיסר ציין, שאין הממשלה יכולה לצפות שהמערכת תוכל לתפקד כאשר השתתפותה ירדה לאפס, במימון הוצאות הבריאות.

נסים מצידו חזר על עמדת האוצר לפיה על קופת־החולים ההסתדרותית להכניס שינויים גדולים בהסכם שהיא חתמה עם רופאיה בנובמבר שעבר, כדבר מבצע לקיצור תור לניתוחים. נסים ציין שהכנסת שינויים כאלה תהווה התקדמות בדרך לפיתרון המשבר במערכת הבריאות.

חידוש מו"מ על השכר

נסים וקיסר החליטו שלא להמתין עוד לפרסום מסקנות ועדת זוסמן על מבנה השכר בסקטור הציבורי. ההסתדרות והאוצר החליטו לחדש במעשה את המו"מ על השכר וזאת נוכח ריבוי סכסוכי העבודה בסקטור הציבורי. בתחילת השנה הודיעו האוצר וההסתדרות שהם ימתינו בפרסום המלצות ועדת זוסמן אשר ישמשו בסיס למו"מ על השכר בסקטור הציבורי.

הפעם נראה שנוכח העיכובים הרבים בפרסום המסקנות, והתגברות סכסוכי העבודה, החליטו קיסר ונסים שאין לצפות לפרסום מסקנות ועדת זוסמן ולחדש לאלתר את המו"מ על הסכמי השכר.

השבתה כללית

היום תהיה השבתה כללית של בתי־החולים הציבוריים בארץ, כשכל רופאי המדינה המשביתים, מזה יומיים את בתי־החולים הממשלתיים והעירוניים, מצטרפים רופאי בתי החולים של קופ"ח, שישביתו את בתי־החולים של הקופה גם מחר. כל בתי החולים יעבדו במתכונת שבת.

אתמול שוב חזרה התמונה על עצמה ועולים המחכים לניתוח בבתי־החולים הממשלתיים נשלחו הביתה, ורק חדרי המיון תיפקדו בלחץ קצת גדול מהרגיל. השיבוש בתפקוד בתי־החולים הממשלתיים היה גדול יותר. בגלל עיצומי עובדי המנהל והמשק, לא היו פקידים בקבלה במרפאות החוץ, במיון לא היה מי שיקבל כסף מהפונים ובמרכזיות לא היה מי שיענה לטלפונים.

עיצומי מינהל ומשק

יו"ר ועד עובדי מינהל ומשק בבתי־החולים הממשלתיים, משה אבגוש, אמר אמש שהעיצומים ימשכו ולא ייפסקו עד אשר ימולאו הסעיפים אשר חתמה עליהם ועדת המעקב, עם תום שביתתם בפברואר, כולל התשלום עבור השעות הנוספות אותן ביצעו העובדים. כמו כן הם תובעים לכלול אותם בכל הסדר והסכם שייחתם במערכת הבריאות עם הרופאים ועם יתר הגורמים, כמי שמהווים חלק ממערך השרותים החיוניים במערכת הבריאות. מחר יתכנס ועד עובדי מנהל ומשק להחליט אם להחריף את העיצומים.

יתריעו ועידת קופ"ח

אירגון רופאי בתי־החולים של קופ"ח יתריעו את ועידת קופ"ח הנפתחת היום במחאה על שעד היום לא קויים ההסכם על קיצור תורים, שחתמה עמם ההנהלה היוצאת של קופ"ח. הארגון הודיע, שהוא מצפה מההנהלה החדשה לכבד את ההסכם, כדי שיהיה שיתוף פעולה ביניהם ולא, יימשך הנתק הקיים היום בין הארגון ובין הנהלת קופ"ח.

לא ניתן להרוס

„שר האוצר מנסה להרוס את הרפואה הציבורית ועל גבי ההריסות הוא מתכונן להקים רפואה לעשירים" — אמרה אמש שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, בעת קבלת אות יקיר ההסתדרות בטבריה.

שרת הבריאות הצהירה, כי לא תיתן בשום צורה ואופן לנסות ולנטוש את המפעל המפואר של הרפואה השיוויונית, השווה לכל נפש. מערכת הבריאות עמדה במשברים שונים, הטעימה, וגם כאן לא יינתן לשר האוצר לבצע את כוונותיו.

רבין: ישראל מתקשה למנוע האלימות הפנים־פלשתינית

מחצית מבקבוקי התבערה בשבועיים האחרונים בשטחים הושלכו על פלשתינים, במסגרת מאבקי הכוח בינם לבין עצמם

ניצה רימון, עתיים

„מחצית מבקבוקי התבערה שהושלכו בשבועיים האחרונים בשטחים היו תוצאה של אלימות פנים־פלשתינית" — אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, בבית ברל, לתלמידי המכ־ללה ולתלמידים מאזור השרון.

השר הוסיף, כי ישראל מתקשה למנוע סוג אלימות זה. בפועל יש ירידה של ממש באלימות, סימנים רבים של עייפות, וקולות של פלשתינים רבים על שהעולם הערבי נטש אותם. כמו כן קיימת ביקורת קשה כלפי מפקדים באש"ף, המת־גוררים בווילות, משתכנים במלונות פאר ושולחים הוראות שתשעים אחוז מהן לא מתבצעות.

עוד אמר רבין, כי לראשונה מאז הכרזת המדינה, תושבי השטחים נטלו על עצמם את המאבק על גורלם. „עכשיו", אומר שר הביטחון, „הגיע הזמן שייקחו גם את הפיקוד על עתידם מאלה שלא נמצאים איתם". „כולי תקווה", אמר שר הביטחון, „שתושבי השטחים יבינו כי הם לא ישיגו דבר באלימות. בינתיים הם הפכו להיות כדורגל בין שחקנים שיושבים רחוק מהם במשחק שאין להם סיכוי בו. הם החזירו את הילדים לבתי הספר, כי הבינו שלא אנו אשמים במניעת חינוך מילדיהם". רבין, הביע תקווה שאולי תקום הנהגה פלשתינית יותר מתונה או „אותנטית", אולם, לדבריו, הדרך עוד ארוכה, כי אש"ף לא יתן למנהיגות כזו לגדול.

עוד אמר שר הביטחון, כי צה"ל פועל בדרכים משפטיות כגירוש סלקטיווי של מסיתים, שאינו „טרנספר" שלו הוא מתנגד, וכן בדרכים כלכליות. שליש מתושבי השטחים עובדים בישראל והם השתכרו בין 500 ל־700 מליון דולר ב־87' — סכום שכל העולם הערבי אינו מסוגל לגייס.

רבין הטיל ספק בהצלחתה של יוזמת שולץ. הלוואי שהיתה באה לפני שנה, כי אז היה לה סיכוי. העולם הערבי יודע לשוא כרונולוגיה. תהליך שלום אינו ליומיים־שלושה", אמר.

ח"כ גרוסמן לשר קצב: למה הסכמת לתוספת השכר המבישה?

בצלאל עמיקם

שר העבודה, משה קצב החליט אתמול לשנות את הנוהג השגרתי של הקראת הדו"ח הארוך של משרדו בפני מליאה ריקה של הכנסת, ותחת זאת בחר לאפשר לחברי הבית להציג לו שאלות.

בדברי הפתיחה שלו הדגיש השר קצב כי בשנה הקרובה יעניק משרדו עדיפות להרחבת מסגרות הקליטה לטיפול במפגרים, בהדגשת פיתוח אפשרויות הטיפול בקהילה.

השר הבטיח פיתוח תוכניות חדשות ושיפור תוכניות קיימות לנוער במצוקה ולילדים בסיכון. ברעתו גם להקים מסגרות טיפוליות למכורים לסמים. ראשונת הדוברים היתה ח"כ חייקה גרוסמן. „האם את רוצה לדבר מהמקום או מהדוכן" שאל אותה יו"ר הכנסת הלל. והיא ענתה: „יש הזדמנות לעלות לדוכן — לא מוותרים עליה".

גרוסמן קבלה כי זה שנתיים הביטוח הלאומי אינו מפרסם נתונים על היקף העוני. היא תקפה את השר על הסכמתו לתוספת המבישה של חמישה שקל לחודש כפיצוי על ההתייקרויות האחרונות. „האם מבין השר מה משמעות העלייה במחיר מצרכי המזון לקבוצות מן העשירונים התחתונים? האם התחשב השר בכך שמצרכי המזון הם 38 אחוז מסל הצריכה של שכבות המצוקה?" שאלה.

כן שאלה את השר מדוע הסכים לאובדן עצמאותו של הביטוח הלאומי ולהגדלת תלותו בכשליש מכספי האוצר. היא קראה לשר להפסיק את טרטור הנכים ולנצל את הכספים שנגנבו בהפעלת חוק ביטוח סיעוד, לטיפול בקהילה ולהרחבת האשפוז הסיעודי.

גירסה יונית לפסל החירות

שמעון פרס הסכים ביום חמישי שעבר להעביר לידי השר שולץ פסלון דמוי פסל החרות. היד המושטת אוחזת ביונת שלום במקום בלפיד. את הפסלון מסרה לשמעון פרס מרגלית חצור, בעלת גלריה בחיפה. (קובי מנדל; צילום: אבי אלסטר)

הוועידה ה־12 של קופ"ח נפתחת היום

יוסף שמי

היום תיפתח הוועידה ה־12 של קופ"ח הכללית, באולם זיראון בבר בירושלים בהשתתפות נשיא המדינה, מזכ"ל ההסתדרות, שרת־הבריאות וראש עיריית ירושלים.

הוועידה תיפתח בחזיון אור־קולי ובהופעת מקהלת קופת־חולים. בהמשך, ישא את דבריו יו"ר הנהלת קופ"ח פרופ' חיים דורון המסיים את תפקידו. היום יבחרו גם הצירים למוסדות הוועידה ויאשרו את סדר היום.

הדיונים יימשכו ביום רביעי במלון „רמדה רנסנס" בירושלים. משה ולדמן ירצה על שרותי רפואה שיוויונית, דב פלג על מדיניות מימון השירותים, עו"ד זוהר קליר על השינויים בתקנון וחיים אושרי על יחסי עבודה.

בחירת המוסדות

כן ייבחר ועד מפקח חדש, אשר יבחר אחר כך ביו"ר מועצת מנהלים ובמנכ"ל חדש של קופת־חולים. הוועידה תאשר רשמית את השינוי הנהולי הזה כאשר במקום ריכוז אחר של יו"ר ההנהלה, יעמדו בראש הסולם מועצת מנהלים, יו"ר ומנכ"ל וועד מפקח חדש.

בתחילה תוכנן שינוי יסודי בתקנון, שאמור היה להתקבל כבר בוועידה הזו. אך הרעיון של שינויים בהולים ירד מהפרק ועכשיו צפויים דיונים ממושכים יותר על שינויים בתקנון במסגרת הוועד המפקח.

המתריעים

בולטים בהערותם בין מברכי הוועידה נציגי קבוצות עובדים, שר־האוצר ושר־הרווחה. בהצעות החלטה של הוועידה כלולה פניה לציבור העובדים ולרופאים בפרט, להפסיק את השביתות והעיצומים. כן מובטחת תמיכה בהצעת שרת־הבריאות לחוקק חוק בריאות ממלכתי. בהצעות ההחלטה מוכרזת התנגדות לרפואה פרטית במסגרת מוסדות ציבוריים.

● מכשירים למדידת לחץ דם, מחטים ומזרקים נגנבו בפריצה לסניף קופ"ח ברחוב הר־הצופים בחולון. בכל הנראה מדובר בפריצה על רקע שימוש בסמים. המשטרה פתחה בחקירה.

צור: חוסר האחריות של ארנס עלול לפגוע בישראל וביהודי בריה"מ

שלמה גלזר

שר הקליטה יעקב צור תקף אתמול בחריפות את השר משה ארנס על דבריו שבריה"מ היא מחנה ריכוז אחד גדול ליהודים.

„התבטאותו היא חוסר אחריות לאומית שתפגע במדינת ישראל וביכולתה להשפיע על מצב היהודים בבריה"מ ובעולם כולו. רק אטימות מוחלטת יכולה להביא שר בממשלה לצאת נגד בריה"מ במושגים הלקוחים מתקופת הנאצים בעת קיומה של הפסגה בין נשיא ארצות הברית למנהיג ברית המועצות.

„חמור" הוסיף השר צור, „שדבריו של השר ארנס אינם נובעים מאי־הבנה או אי־ידיעת המצב, אלא הם תוצאה של רפלקס מותנה של הליכוד נגד כל סיכוי להידברות או פשרה".

השר צור אמר את הדברים בביקור ביישובי בקעת בית שאן.

הצעה חדשה במערך: לפצות את נחמיאס בתפקיד מבקר המדינה

המועמדת המוסכמת על הליכוד והמערך, שופטת בג"ץ לשעבר, בן פורת, משהה את תשובתה

יורם בר, בצלאל עמיקם

סיעת המערך תדון בישיבתה הקרובה באפשרות להעלות את שמו של ח"כ אהרן נחמיאס כמועמד לתפקיד מבקר המדינה. ח"כ רפי אדרי אישר, כי העניין הועלה בהנהלת הסיעה. בין השאר נוכח השעיית תשובת השופטת מרים בן פורת, שהיתה מועמדת מוסכמת על המערך והליכוד לתפקיד, וכישלונו של נחמיאס בבחירות הפנימיות במפלגתו.

המועד האחרון להגשת שמות המועמדים למשרה הוא ביום שלישי הבא. עד היום לא הוגשו שמות של מועמדים. בן פורת התנתה את הגשת מועמדותה בכך שתהיה מועמדת יחידה. יתכן שעל רקע זה היא משהה את הגשת שמה עד לרגע האחרון.

על רקע גילה של בן פורת, שעברה את גיל השבעים, הגיש כבר לפני שבועיים ח"כ אברהם ורדיגר (פא"י) הצעת חוק שתגביל את גילם של נושאי תפקידים כמו מבקר המדינה עד גיל 65. ורדיגר לא הסתפק בהגשת הצעת החוק. אתמול ניסה לעניין חברי כנסת שונים באפשרות הגשת שמו של ח"כ נחמיאס כמועמד חלופי.

נחמיאס זוכה גם לתמיכה בליכוד. אתמול בישיבת נשיאות הכנסת העלה ח"כ אליעזר שוסטק את האפשרות שנחמיאס יוצע לתפקיד.

עצומת מרצים למשפטים

(סוף מעמוד ראשון)

סובלת", אומרים המרצים. „אנו קוראים להנהיג ללא דיחוי מערכת משפטית שתחיל ותאכוף עקרונות והם של אחריות פלילית על עבירות בלי זיקה לזהותם הלאומית של הנוגעים בדבר, ותבטיח רמה נאותה של זכויות אדם לכל תושבי השטחים ללא אפלייה.

המרצים מרגישים, כי המעצרים המינהליים בשטחים הגיעו לממדים שמעולם לא הכרנו בעבר. אין להשלים עם שיטה, המונעת הליכי ביקורת שיפוטית על מעצרים כאלה. בנסיבות שנוצרו קיימת סכנה שאנשים ייעצרו על לא עוול בכפם, ואנו קוראים לתיקון מצב זה".

לאפשר ביטוי פוליטי

„אנו קוראים לאפשר מחאה שקטה של תושבים, החפצים בכך, וכן לאפשר לתושבים הערבים ביטוי פוליטי שאיננו כרוך בהסתה ואלימות".

כן קוראים המרצים להימנע מסגירה של כלי ביטוי ומקורות אינפורמציה אודות המתרחש בשטחים.

החותמים

בין החותמים: ברוך ברכה, רות גביזון, מרים גור־אריה, חיים גנץ, מאיר דן־כהן, יעל חסין, אהרון יורן, נילי כהן, שמחה לנדאו, מנחם מאוטנר, קנת מן, מרדכי מאירוני, סיליביה פסבר, דניאל פרידמן, וולטרו פרוקצ'יה, נורמן קנטור, מרדכי קרמניצר, דוד קרצ'מר, יורם שחר ולאון שלף.

פרופ' ברכה, מאוניברסיטת ת"א, שהיה בין מארגני העצומה, אמר אמש כי אין מדובר בקבוצה ממוסדת של מרצים, אלא התארגנות אד־הוק. לשאלה אם ברעתם לנקוט צעדים נוספים, כמו הליכה לבג"ץ, אמר ברכה, כי הוא מקווה שהעצומה תמנע את הצורך לנקוט צעדים נוספים.

הדתיים דחו בקשת שמיר לחזור מתמיכה בחוק ההפרדה

יורם בר

הנהלת סיעת המערך דנה אתמול באפשרות שנושא חוק הפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת לא יעלה לדיון השבוע בוועדת הכנסת. ח"כ אדרי פנה ליו"ר ועדת הכנסת ח"כ מיכה רייסר (ליכוד) וביקשו לדון בנושא. עד כה לא העלה רייסר את העניין לסדר יומה של הוועדה ונראה כי בכוונתו להשעות את הנושא ככל שיוכל. אמש נפגש ראש־הממשלה עם ראשי הסיעות הדתיות בנושא. ח"כ זבולון המר הודיע כי יחרים את הפגישה כיוון שבמקור היא נועדה להערך רק עם סיעת המפד"ל, וברגע האחרון צורפו אליה „אגודת ישראל" וש"ס. בתום הפגישה נמסר כי הסיעות הדתיות סרבו להיענות לבקשת שמיר לחזור בהן מתמיכה בחוק ההפרדה.

שב"ס מכחיש ארגון „קבלת פנים" לנאשמות „ניצוץ"

זהבה מוזס

שקט מתוח שרר אתמול בכלא הנשים נווה תרצה. האסירות, כולן נשארו אתמול בתאיהן מהם לא הורשו לצאת. אם יימשך השקט, תשקול הנהלת בית הכלא את פתיחת התאים כבר היום.

זו הפעם הראשונה שבכלא נווה תירצה כלואות אסירות בטחוניות יהודיות. דובר שירות בתי הסוהר, ג'וני טסטר, הכחיש אתמול מכל וכל את האשמותיהם של המקורבים לנאשמות „דרך הניצוץ", לפיהן אורגנה מראש „קבלת פנים חמה" לשתי העצירות.

ילצין קורא להדיח את ליגאצ'וב — כנראה בתמיכתו של גורבאצ'וב

ילצין אמר את הדברים בראיון לבי.בי.סי ☐ משקיפים סבורים שהכרזה כזאת לא היתה יכולה לצאת מפיו ללא תמיכתו של גורבאצ'וב ☐ ליגאצ'וב, האידיאולוג השמרן הביא להדחת ילצין

רויטר

המנהיג לשעבר של המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, בוריס ילצין, שהודח מתפקידו בנובמבר אשתקד, לאחר שמתח ביקורת על ההנהגה הסובייטית בשל הקצב האיטי של ביצוע הרפורמות, קרא אתמול להדחתו של איגור ליגאצ'וב, הממונה בקרמלין על ענייני האידיאולוגיה. ילצין אמר, בראיון לטלוויזיה הבריטית בי.בי.סי, כי נדהם שגורבאצ'וב לא חש לעזרתו ולא מנע את הדחתו.

כאשר נשאל, אם אפשרי לדעתו, שליגאצ'וב, הנחשב שמרני בפוליטביורו של המפלגה הקומוניסטית, ימשיך לכהן בתפקידו אם תצליח המערכה של גורבאצ'וב להנהיג רפורמות חברתיות, כלכליות ופוליטיות, השיב ילצין: „זה תלוי בוועד המרכזי של המפלגה. אולם, מובן מאליו שיהיה אפשר לקדם את התהליך בצורה פעילה יותר, אם יכהן מישהו אחר בתפקיד זה".

כאשר לחץ עליו המראיין הבריטי, אם לדעתו יש להדיח את ליגאצ'וב, השיב ילצין: „כן". הוא אמר, כי הוא נשאר תומך פעיל של גורבאצ'וב, שהשקפותיו קרובות מאוד להשקפות שלו עצמו. אך הוא הביע אכזבה, שמנהיג הקרמלין לא השמיע את דברו להגנתו, מאז החליטה ועדת המפלגה במוסקווה להדיחו.

לאחר הדחתו, נתמנה ילצין סגן ראשון של שר הבנייה. נשלל ממנו מעמדו כחבר־מועמד (ללא זכות הצבעה) בפוליטביורו, ובשבוע שעבר הודח רשמית גם מנשיאות הסובייט העליון (הפרלמנט). הראיון, שלפי דובר של הבי.בי.סי אורגן באמצעות „צינורות רשמיים", נערך בלשכתו של ילצין במיניסטריון הבנייה.

משקיפים העירו, כי אין להניח שילצין היה משמיע הערות שנויות במחלוקת עד כדי כך, באוזני כלי־תקשורת לא־סובייטי, אלא אם נאמר לו, שהדברים יתקבלו על דעתם של גורבאצ'וב ועמיתיו, תומכי־הרפורמות בהנהגה. האזכור של ליגאצ'וב, הוסיפו המשקיפים, עשוי לרמוז, כי לילצין מידע פנימי המצביע על כך, שמעמדו של הממונה על האידיאולוגיה מעורער.

הגרסה הרשמית להדחתו של ילצין דיברה על „ליקויים חמורים" בעבודתו כמזכיר ראשון של המפלגה במוסקווה. אך הוא עצמו אישר במרומז, כי הסיבה האמיתית היתה נאום חריף שהשמיע באוקטובר אשתקד בוועד המרכזי של המפלגה. „ייתכן שהרשיתי לעצמי שגיאות מעטות, לא במהות הדברים שאמרתי, אלא בעיתוי", אמר ילצין, והוסיף, כי שגיאתו העיקרית היתה שידבר בדיוק לפני יום השנה ה־70 למהפיכה הבולשביקית. „שגיאתי היתה, שמתחתי ביקורת על ההנהגה במועד זה", אמר. בהזכירו את נאומו דאז, אישר ידיעות, כי מתח ביקורת אישית על ליגאצ'וב, על שפעל להאטת קצב השינויים, אך הוא הכחיש שמועות, כי דיבר גם נגד אשתו של גורבאצ'וב, ראיסה.

תופת בביירות

25 נהרגו בהתפוצצות מכונית־תופת במזרח ביירות

אורי הורוביץ

25 אנשים נהרגו ו־80 נפצעו בהתפוצצות מכונית־תופת ברובע א־שריפה הנוצרי, במזרח ביירות. במכונית התופת היו 100 ק"ג חומר נפץ. לא פורסמה הודעה מטעם אירגון כלשהו על אחריותו לפיצוץ.

אתמול המשיכו הכוחות הסורים לתאם את פריסתם ברובע השיעי, עם כוחות בטחון הפנים הלבנוניים. אתמול הקימו הסורים מחסומים קבועים בצירים הראשיים של רובעים אלה, וכן הוקמו ריכוזי משקיפים גם סמוך למטה החיזבאללה, וכן סמוך למשכנו של מנהיג האירגון מוחמד חוסיין פדאללה.

סגן נשיא סוריה הצהיר אתמול שסוריה לא תיסוג מדרום ביירות אם לא ישרור שקט במקום.

עוד הוסיף חדאם שאם ימשיכו להקים מליציות מזויינות במרחב ביירות לא יתקיימו בחירות לנשיאות לבנון.

אתמול האשים החיזבאללה את אמ"ל בהמשך התנכלות לאנשיו בביירות ובמעצר החמישה מאנשי החיזבאללה ועיניים. גם ארגון פת"ח בדרום לבנון האשים אתמול את אמ"ל ברצח אחד ממפקדי האירגון ומעצרים של פלשתינים.

צופים תבוסה מוחלטת ללה־פן בבחירות בצרפת

ארנון יפה (צרפת)

ז'אן־מארי לה־פן, ראש הפשיסטים הצרפתיים, ייעלם מן האסיפה הלאומית בבחירות בשבוע הבא. כל המשאלים צופים, כי הוא יובס ברובע החמישי במארסיי, שם פתח במערכת הבחירות שלו בסיס־מה „הכוח החיי".

גם שומרי ראשו יובסו. לה־פן מתקשה לנהל מערכת בחירות ברובע פופולרי, אף כי זכה בו ב־30 אחוז בבחירות לנשיאות. הוא אמר, כי בחר להתמודד במארסיי אחרי שקיבל אליו „בשורת אהבה", אך התושבים מקבלים אותו בפנים חמוצות. המומחים צופים, ש„החזית הלאומית" שלו לא תשיג אפילו מושב אחד באסיפה הלאומית, בשל שיטת הבחירות הצרפתיות בעלת שני הסיבובים. ע־יין אין פה 50 צרפתים שיצביעו לה־פן, אך הוא לא ייעלם לגמרי. מצפים שיחזור בבחירות לעיריות, שהן יחסיות, בשנה הבאה.

אל רובע הצוענים

לפי השבועון „פארי מאץ'", על־סמך תשובות של 800 בוחרים ברובע, יכיס אותו המועמד הסוציאליסטי מריוס מאס בסיבוב השני, ב־62 אחוז. בוחרי הימין המסורתי לא יעברו ללה־פן בסיבוב השני, אם תתאמת תצפית זו, ייאבד לה־פן את מושבו באסיפה הלאומית.

בינתיים, ירד למארסיי עם שומרי־ראשו, אל רובע הצוענים — קורבנות אחרים של הנאצים, שהוא מזלזל במשעיהם. חלקם קיבלו אותו בקריאות בוז וציוו עליו להסתלק. אחר הניף עליו פגיון, כומר שהטביל תינוק בשעה שראה את לה־פן נכנס לכנסייה, אמר: „אני מתפלל שלא תהיה גזעני." לה־פן האשים את הכומר בתקיפת „העם הנוצרי".

יהודי התגייס למאבק

ז'ואר טויטי, איש־עסקים יהודי, הציג את מועמדותו ברובע נגד לה־פן. הוא אמר, כי כיהודי, חש הוא חובה להתגייס למאבק נגד לה־פן. הוא קבל על שאישיות רמת־מעלה מהקהילה היהודית, כסימון וייל, לא באה להתמודד נגדו ברובע. התעשיין ברנאר טאפי, שהסוציאליסטים גייסוהו, בשל הפופולריות שלו כבעל קבוצת הכדורגל „אולימפיק מארסיי", כדי לבלום את לה־פן, מחליף עימו גידופים.

סקר: 44% לסוציאליסטים

המשאל של מכון „ב.ו.א." צופה ניצחון מוחץ (44 אחוז) למפלגה הסוציאליסטית, שתזכה ב־400 צירים מבין 577 הצירים באסיפה הלאומית. יותר מדי, לדעתו של הנשיא מיטראן, החותר לנהל מדיניות שמאל־מרכז. 400 צירים סוציאליסטיים באסיפה הלאומית לא יאפשרו לו פתיחות למרכז. לימין צופים: 39 אחוז. ללה־פן 8 אחוזים. לקומוניסטים 8 אחוזים: גם הם לא יזכו, לפי נתונים אלה, בשום מושב ויאלצו להתחפר בבונקר שלהם בכיכר קולונל פאביאן.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 30.5.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7023	1.7236	1.7150
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5672	1.5868	1.5783
מרק גרמני	1	0.89	0.94	0.9087	0.9200	0.9157
לירה סטרלינג	1	2.85	2.98	2.8978	2.9339	2.9822
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2702	0.2735	0.2727
ין יפאני	100	1.23	1.29	1.2548	1.2704	1.2626
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8123	0.8225	0.8179
פרנק שווייצרי	1	1.07	1.12	1.0891	1.1027	1.0968
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2631	0.2664	0.2648
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2513	0.2545	0.2531
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2394	0.2424	0.2411
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3858	0.3906	0.3886
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2670	1.2828	1.2745
דולר אוסטרלי	1	1.22	1.31	1.2620	1.2778	1.2709
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.84	0.7007	0.7094	0.7056
פרנק בלגי	10	0.44	0.46	0.4362	0.4416	0.4393
שילינג אוסטרי	10	1.27	1.33	1.2934	1.3095	1.3025
לירה איטלקית	1.000	1.20	1.28	1.2269	1.2423	1.2358

אנשים ואירועים

מנהיג יוגוסלביה: אנשים תאבי בצע ומושחתים נושאים משרות בכירות

רויטר, סי"צ

מנהיג המפלגה הקומוניסטית היוגוסלבית, בוסקו קרוניץ', קרא לחיסול השחיתות והגניבות במפלגה.

בפתיחת ועידת חירום מפלגתית בת שלושה ימים, ביום א' על רקע אי־שקט תעשייתי, אינפלציה של 152 אחוז בשנה וגל שערוריות שחיתות, אמר קרוניץ': „אין להפקיד משרות מרכזיות בידי אנשים שהפרו את עקרונות המוסר ואת היושר האנושי, אנשים תאבי־בצע, המעמידים את האינטרס האישי שלהם מעל כל דבר אחר וצוברים עושר על חשבון אחרים".

באחרונה התפרסמו בכלי־התקשורת של יוגוסלביה ידיעות על פרשיות שחיתות, ביניהן הוצאת שטרות מזויפים במיליארד דולר, שערוריה שגרמה לנפילתו של סגן הנשיא חמדיג'ה פוזדראק, בספטמבר שעבר. בשערוריות אחרות נחשפו בניית וילות על־ידי אנשי צמרת באורח בלתי־חוקי בעיירת הנופש נאום, בחוף בוסניה.

הודים מוכרים כליותיהם תמורת 3000 דולר

רויטר

גדל בהדרגה מספרם של תושבי סינגפור היוצאים להודו כדי לרכוש כליות בריאות מתורמים חיים — מדווח „סטרייטס טיימס" בסינגפור.

העתון מציין, שלמן תחילת השנה, נסעו להודו 18 תושבי סינגפור, שם הם עוברים ניתוחים להשתלת כליות במחיר הנע בין 5,500 ל־13,000 דולר. מספר ההודים המעוניינים במזומנים כה גדול, עד שמחיר כליה בשוק לאברי־אדם במדרס ירד במהלך השנה בכשליש — 3,000 דולר.

בסינגפור, לעומת־זאת, ניכר מחסור משווע בתורמי כליות. כדי להקל על סבלם של הזקוקים להשתלת כליה, אישרה ממשלת סינגפור חוק, המאפשר סילוק כליות מקורבנות של תאונות־דרכים, שלא הביעו התנגדות בכתב לצעד מעין זה.

עוד כותב היומון, כי הודו היא המרכז השוקק ביותר בעולם ל„סחר כליות".

דיפלומטים סובייטים נכחו לראשונה בדיוני הקונגרס היהודי בבריסל

סי"צ

שני דיפלומטים סובייטים נכחו ביום א' באולם בבריסל, שבו נפתחו דיוני הוועידה השנתית של הקונגרס היהודי האירופי.

משקיפים מדיניים מציינים, שזו הפעם הראשונה בתולדות הארגון היהודי שנציגים רשמיים מבריה"מ מגלים עניין פומבי בדיוניו. הדיפלומטים, עובדי שגרירות בריה"מ בבלגיה, אמרו לעיתונאים בתום ישיבת הפתיחה: „באנו מפני שהוזמנו."

נשיא הקונגרס היהודי האירופי, תאו קליין מצרפת, קידם בברכה את הדיפלומטים הסובייטים ובירך גם את הנציגים הדיפלומטיים של הונגריה, רומניה, בולגריה, פולין, צ'כוסלובקיה וגרמניה המזרחית, שאף הן באו להאזין לדברי הנואמים.

דיוני הקונגרס יימשכו עד ל־31 במאי. בוועידה משתתפות משלחות ממערב אירופה, מארה"ב ומישראל וכן כמה משלחות יהודיות ממדינות ברית וארשה, פרט לברית־המועצות.

כך רצחו את אקינו

עדת־ראייה, רבקה קוואנו, מדגימה בעזרת נציג התביעה כיצד נורה בנינו אקינו, בעלה של נשיאת הפיליפינים, למוות ב־21 באוגוסט 1983, בנמל־התעופה של מאנילה. קוואנו נתכנתה בעיתונות „הגברת הבוכייה", משום שפרצה בבכי היסטרי מייד אחרי הרצח. אתמול העידה בקור־רוח, בהתחדש משפט הרצח בבית־משפט במאנילה. (צילום: איי.פי.)

על היום
31.5.88

יהודים בפיסגה

התביעה הלגיטימית והאמיתית כלפי ברה"מ היא לאפשר עליית יהודים סובייטים לישראל. המאבק על סתם יציאה — איננו מאבק שישראל צריכה להתייצב מאחוריו

מכתבים לידיד

נפתלי היקר,

יהודי ברית־המועצות אינם נמצאים על סף כליון, כפי שמנסים ליצור רושם חוגים מוגדרים מאוד בקרב יוצאי ברית־המועצות. כמה ימים לפני כינוס פיסגת רייגן־גורבצ'וב הופרחה באוויר השמועה בדבר „אפשרות של פוגרום", אם קבוצת יהודי מוסקבה תנסה להיפגש עם נשיא של ארצות־הברית על מנת לבקש ממנו הפעלת לחץ על גורבצ'וב כדי שיתן ליהודיה לצאת את רוסיה.

איש אינו יודע מי המציא את „הפוגרום העתידי", אך על־פי הערכתי, מדובר בפרובוקציה שאחראים לה ככל הנראה חוגים לאומניים רוסיים, המתנגדים לרפורמות של גורבצ'וב, או חוגים לאומניים יהודיים שלא כל־כך מעוניינים בעליית היהודים לישראל, אלא רוצים ליצור פאניקה בקרב היהודים, ובלבד שהיהודים יעזבו את ברית־המועצות.

עניין יהודי ברית־המועצות מורכב למדי: אין בידינו נתונים שעל פיהם ניתן לקבוע את שאיפתם של היהודים האלה עצמם. בזמנו, אפשר היה להסתמך על מספר הבקשות לעלייה — איחוד המשפחות, שהוגשו על־ידי יהודים סובייטים. בינתיים הוברר, כי אחוז גדל והולך מהם בחרו בארצות־הברית ולא בישראל. לפני שבוע פורסמו נתונים של החודש האחרון אשר מהם מתברר, כי 95 אחוז (!) מן היהודים שיצאו את בריה"מ בחודש מאי נשרו בווינה, ובמקום לצאת לישראל הגיעו לארצות־הברית.

יוצא אפוא, כי גם מספר הבקשות המונחות במשרדי האובי"ר. הסובייטיים אין בהם כדי להעיד על מגמת פניהם של היהודים.

יש להביא בחשבון את אשר התרחש בברית־המועצות בשלוש השנים האחרונות, מאז עידן גורבצ'וב. למרבה הפלא, השינויים שחלו בחברה הסובייטית פעלו בשני כיוונים מנוגדים. היהודים, כחלק מן החברה הסובייטית, קיבלו את „הפרסטרויקה" ואת „הגלאסנוסט" בהרגשה של תמורה, אשר מבשרת יותר חופש, יותר דמוקראטיה ואולי גם סיכוי לרווחה כלכלית. אך בו זמנית, נתגלו הפגמים של „הגלאסנוסט", ככל שהדבר נוגע ליהודים.

בשם הדמוקראטיזציה קמו ארגונים שונים, לרוב בעלי אידיאולוגיה לאומנית, וביניהם גם אנטישמיים כמו, למשל, הארגון „המולדת", ודומים לו. אמנם השלטונות יוצאים נגד גילויי האנטישמיות ויש אף פירסומים בעיתונים חשובים כמו „ליטראטורניה מאוטה" („עיתון ספרותי") החושפים את הפעילות האנטישמית הזאת, אבל ה„גלאסנוסט" תובע אף הוא את מחירו — אין לאסור באופן מוחלט גם פעילות אנטישמית זו.

מכל מקום, אין שום סיבה להכרזה בדבר „יציאת יהודי ברית־המועצות" כהימלטות משואה המאיימת עליהם. השר הליכודי פרופ' משה ארנס מציג „תנאי" לחידוש היחסים עם ברית־המועצות — יציאת כל היהודים מברית־המועצות. מה שברור הוא, שארנס לא חושב כלל על עלייתם של יהודים אלה לישראל (שהרי רובם המוחלט ממילא אינם בוחרים בישראל), אלא על מניעת הנירמול ביחסים בין שתי המדינות. פרופ' ארנס לא רוצה יחסים עם מוסקבה, שכן טמונה בהם הסכנה של עירובה לצד ארצות־הברית בתהליך המדיני באיזור. כל דבר העשוי להכשיר קרקע לשיחות שלום הוא כבחינת סכנה קיומית, כך לפחות על־פי הבנתו של פרופ' ארנס.

נראה לי, כי התביעה הלגיטימית והאמיתית כלפי השלטונות הסובייטיים היא לאפשר עליית יהודים סובייטיים לישראל. המאבק על סתם יציאה איננו מאבק ציוני. מכל מקום, איננו מאבק שמדינת ישראל צריכה להתייצב מאחוריו. האם פירושו של דבר, שעלינו להשלים עם סגירת הגבולות בפני המבקשים לצאת את תחומה של ברית־המועצות? לא ולא! אבל זוהי סוגיה של דמוקראטיה, של אמנת הלסינקי, המבטיחה חופש תנועה לכל האזרחים, לא רק ליהודים, אלא גם לרוסים, לאוקראינים ולאחרים.

שלך בידידות,
מארק גפן

אב ובתו מסורבי עלייה, ממתינים שלשום, לפגישה עם רייגן. מי המציא „פוגרום"?

מאוהבים בערפל

נפתלי פדר

לפני זמן לא רב ביקר אותי ידיד ישראלי, השוהה כמה שנים בחו"ל. אין להניח, כי האיש אינו מעורב בבעיות הארץ, אך הוא בא אלי בתמיהה: „אני כבר שוהה בארץ 10 ימים. אחרי מה שראיתי בטלוויזיה בקליפורניה, נדמה היה לי, שהארץ רועשת. והנה — לא מיניה ולא מקצתיה. בארץ, זו שבתחומי הקו הירוק, האינתיפאדה כמעט שאינה מורגשת ופסטיבל ירושלים — בעיצומו".

דומה, שדרושה היתה לי דווקא הערתו של אותו זר משלנו, המבקר בארץ, כדי לעמוד על תופעה מוזרה זו. למרות ההיקף העצום של ההתנערות הפלשתינית, נראה כי הם לא הצליחו לתרגם אותה להישגים פוליטיים. עד כדי כך, שנדמה כאילו כל האינתיפאדה לא היתה אמצעי אלא מטרה בפני עצמה. ובתור שכזו — נכשלה.

אינני יודע, אם בשל תבונתם של ערביי ישראל (המבקשים בכל כוחם שלא יימחק הקו הירוק) או בשל כשל הנהגת המרי — היתה הפרזה רבה בתחזיות, כאילו הם יצליחו למוטט את הכלכלה הישראלית ואף להביא להתקוממות רבתי של ערביי ישראל, לעורר תוהו ובוהו בארץ — ולזעזע את ממשלת ישראל. כנראה, שהם לא השכילו להבין את הנתונים הבסיסיים: תרומתם של פועלי השטחים לכלכלת ישראל היא קצת יותר מאחוז אחד של התל"ג, ותרומתם לכוח העבודה הישראלי הגיעה לכ־6% בלבד. לכן, למרות שאיני בא לטעון שישנה דעיכה של אש האינתיפאדה — הרי השפעתה על ישראל מועטה. „אפשר לחיות עם זה", וגם בעולם נחלש רישומן של תופעות אלה.

יתר על כן, ההשפעה המזיקה של ההתנחלויות, מסתבר שהיא בעיקר על תקציבי ישראל ועל ביצור עמדות מוכנות מראש של הימין. כהיותן מאיץ של התנגשויות בין צה"ל לבין הפלשתינים — הן גורמות טירדה גוברת לצבא, ונדמה כי כל כוונת מנהיגיהן ליצור מצב שיביא להתנגשות גלויה רחבת ממדים ובסופו של דבר להביא לשיקול חיובי בעד טרנספר. עם זאת מסתבר, כי השפעתן על ערביי השטחים ועל תאוצת האינתיפאדה אינה משמעותית.

לכן, מן הראוי להרגיש, כי התחזית רואת השחורות של ד"ר מרון בנבנישתי היא מוגזמת ואולי אף מופרכת. אין זה נכון שיש כאן עובדות מוגמרות ותהליך בלתי הפיך של חיסול הקו הירוק. ההתנחלויות לא נהפכו לגורם דרמאטי כל

אש"ף אינו שולט במהלכי האינתיפאדה, שכשלה להיתרגם להישגים פוליטיים או לפחות לשתק את הכלכלה הישראלית ■ אש"ף הרוצה עדיין ה„כל — או לא כלום" מוסיף להלך בערפל ■ מכל זה רק הימין מתחזק והדעות על הטרנספר מתבצרות

כך, שימנע כל אפשרות של הידברות ופשרה בעתיד.

בנידון זה, אסור גם להימנע מלציין את עמדתה של מפלגת העבודה, אשר למרות שותפותה בממשלת השיתוק הלאומי — ואולי דווקא בשל שיתוק זה הנובע מתרתי דסתרי בממשלה — היא הצליחה שלא להיגרר להיסטריה התנחלותית ומנעה פריסה לא מבוקרת של רשת ההתנחלויות.

אפשר מאוד, שלולא השתתפותה, היה מתגשם חלום הליכוד על התנחלות מסיבית ועל תהליך של סיפוח בדיעבד של הגדה המערבית.

אמת, שיתוקה של הממשלה מנע התקדמות של תהליך השלום. אולם גם אני שותף לגישה הדטרמיניסטית הגורסת, כי גם ללא שותפותה של מפלגת העבודה היו הנסיגה מלבנון, ובלימת הדרדור הכלכלי — מושגים בידי הליכוד. אכן, ממשלת השיתוק מיצתה את עצמה עם הרוטאציה, אך המשך קיומה מנע את הפיכת ההתנחלויות לאבן נגף העיקרית שתחסום כל התקדמות בעתיד.

פרטנר לגטימי

עם זאת אש"ף אינו מקל (וזאת בלשון המעטה) על התקדמות. הוא מתחמק מלדבר בשפה גלויה ודוחה כל רמז על אפשרות להידברות. דברים אלה אומרים גם כאלה שהם מחוץ למעגל הסירוב. למשל: שר החוץ השוודי חיכה לתשובה חד־משמעית, בתוך 48 שעות, מיאסר ערפאת בדבר הכרה בעצם קיומה של ישראל — והוא עדיין מחכה. אש"ף סטר בפניו של ג'ורג' שולץ כאשר אסר על 4 נציגים פלשתינים, שהיו מוכנים לכך, לבוא אפילו לדיון כללי במלון „אמריקן קולוני" בירושלים. אפילו מיכאיל גורבצ'וב, כאשר נפגש ב־9 באפריל עם ערפאת, אמר, כי „הערובה לכך שתיפתר הבעיה המרכזית של העם הפלשתיני — (היא) בעיית ההגדרה העצמית, כמו ההכרה במדינת ישראל והתחשבות בצורכי בטחונה". ומעל לכל, רק בשבוע האחרון אמר ריצ'רד מרפי: אם אש"ף יהיה מוכן להכיר ב־242 וב־383 ולהימנע מטרור (ממש הגדרת סט־טוב — ירינב), תראה ממשלת ארה"ב את אש"ף כפרטנר לגיטימי למו"מ.

אך מן הצד האחר ישנן רק התפתלויות. שום החלטה ברורה לא התקבלה. אפילו בראיונות עיתונאים, מביאים ציטטות של אישים מדרגה שנייה, שכאילו משקפות דיעות של ערפאת, על נכונות למו"מ. אך תשובה אחת וברורה, האם הם מוכנים להכיר שזכות ההגדרה העצמית אינה

(סוף בעמוד 9)

שותפות במלכודת

חיים מרגלית

אתמול בבוקר אמר שר ההסברה הסורי, מוחמד סלמן, כי אין תאריך ליציאת הצבא הסורי מהרובע השיעי בדרום ביירות, שאליו נכנס בשבת כדי להפריד בין לוחמי ה„חיזבאללה" לבין אנשי „אמל". בכך הכחיש דברים, שאמר יום לפני כן. כזכור, שלשום אמר שר ההסברה הסורי, לכתב רדיו מונטה־קרלו, שהצבא הסורי, נכנס לאזור השיעי לפי בקשת החשובים ומנהיגיהם הפוליטיים והתרבותיים.

השר הדגיש, שאסד הבטיח, כי בקשה כזאת תיענה באופן חיובי על־ידי הסורים, משום מחוייבותם לשיעים: יהיו הקרבנות והקשיים אשר יהיו. מוחמד סלמן אף הטעים, כי נעשו מאמצים שלא להוסיף קרבנות על אלה הקיימים, וכי המלחמה המתנהלת בביירות משרתת את אויבי לבנון: ישראל, הנתפסת בעיני הסורים כאיום מתמיד, ופטרוניתה — ארצות־הברית.

בבחירת נשיא חדש ללבנון רואה שר ההסברה הסורי חשיבות עליונה: „העם הלבנוני לא יוכל לבחור את שלטונו ולא יוכל להתקיים בלי שלטון מרכזי, וכל עוד קיים פילוג. מי שמנסה להעמיק את הפירוד בלבנון, ובמיוחד בביירות, צריך להיות מסולק מהזירה".

סוריה פועלת בלבנון כשומרת המסגרת המדינית, שחישוקיה מאיימים להתפרק. מאחר שהיא מעוניינת לשמור על מעמדה הבכיר, כל צעד נשקל בהתאם לתפיסה זו. אך יש לזכור, כי מדובר בלבנון, שבה ההסכמים וההסדרים משתנים מהיום להיום — מה שהיה קביל בשעה 7 בבוקר עשוי להתבטל לאחר שעתיים.

במצב הנתון, דומה שסוריה היא הכוח היציב היחיד שם. אך יותר ויותר, כי ארגון „החיזבאללה", הנשלט עכשיו על־ידי האיראנים, הוא כוח יציב נוסף. כזכור, בשנת 1987 העמידה איראן לרשות „החיזבאללה" כ־100 מליון דולר. אין שום גוף אחר בסוריה, שעמד לרשותו סכום כזה, ולכן אין פלא שבמציאות הלבנונית החיזבאללה הולך בגדולות. אלה שאינם מקבלים את השתלטות „החיזבאללה" על הרחוב השיעי הם ראשי ארגון „אמל" השיעי.

„לא נקבל חסדיהם"

אחד האנשים המרכזיים ב„אמל", המופתי עבדול אמיר קבלן, אמר ב־21.5 לכתב השבועון השיעי „אשיראע" המופיע בביירות, כי „מערכתנו היא לא עם מפלגה כלשהי גדולה כקטנה. מערכתנו היא עם הרפובליקה האיסלאמית האירנית. לעולם לא נקבל את חסדיהם של „שומרי המהפכה" („החיזבאללה") ולא נקבל את פסקי ההלכה שלהם, ולא מיליציה צבאית כלשהי. הם לא השאירו כיסוי עד שהסירו אותו, ולא לב עד שהכאיבו לו, ולא אוזן עד שהחרישו, ולא עין עד שסימאו אותה, והדם אשר שפכו בפרוזדור אלה הטוענים שהם עם אללה, ואללה לא שפך אותו עוד, יעלה להם ביוקר.

„תמה אני, איך תנועת אמל נכנסת למו"מ עם היריב שלה והפכת אותו לשופט שלה. אנחנו לא נלחמנו, אלא עם הרפובליקה האיסלאמית האירנית, והיא נלחמת בנו

בעיני סוריה — ישראל היא האויב. לכן בלבנון נכרתות בריתות הסותרות תפיסות בסיסיות. ישראל, מצידה, צריכה להתכונן לכל תזוזה

וטוענת שכולנו ילדים שלה. היא מכה את הילד הזה במקל מורעל, אולם לילד השני מגישה כל טוב. איראן רצחה אותי והעליבה אותי והיגלתה אותי (מתייחס להצעה להכניס כוח משותף לסורים ולאיראנים — ח.מ.), זה יהיה האסון הגדול. אנו דוחים כוח משותף מאנשי „אמל" ו„חזיבאללה". הכיצד, אם כן, נקבל זאת מהסורים והאיראנים. בשאלת השאלה, האם סוריה תסכים לשותפות כזו שהיא בבחינת מלכודת או כפירה."

דברי המופתי, המציב את עצמו כיורשו של המופתי מוסא סאדר, מקימו של ארגון „אמל", שנרצח בפקודת מועמר קדאפי לפני 10 שנים, מעידים על הסתייגות מהסורים ומתרגיליהם בלבנון.

כאמור, בעיני סוריה, ישראל היא האויב. למען השמדת מדינת ישראל, הם מוכנים לכרות בריתות שנראות נוגדות את האינטרס של ראשי השלטון הנוכחיים בסוריה. חאפז אסד החילוני הוא בעל־ברית של חומייני הפונדמנטליסט השיעי, השואף לכונן את השלטון המוסלמי, כפי שהיה בעת שבטו החליפים שבאו אחרי הנביא מוחמד. זו מהוות תפיסות קיימות ולכן ישראל צריכה להיות מוכנה לכל תזוזה סורית.

אפס, אפס

הבעיה העיקרית העומדת על סדר יומה של הוועידה המתכנסת היום היא מימון מערכת שירותי הבריאות בכלל וקופת־חולים בפרט ■ הבעיה היא אקוטית, אך הסיכוי שהוועידה תצליח לקבל החלטות אופרטיביות אפסי, כמו מצב התמיכה התקציבית — אפס

יוסף שמי

ועידות קופת־חולים היו בעבר „מבוסתרות" והכינו הכל מראש. לא היו דברים מעורפלים מבחינת תוכן ההחלטות והמעשים שיבואו לאחר מכן. זו, נדמה, פעם ראשונה שאף הרצאתו של העומד בראש הקופה לא נמסרה לעיון חלק גדול מצמרת מרכז קופת־חולים.

כשיופיע היום לפני צירי הוועידה יהיה לו, לפרופ' דורון, מה לומר על היחס שבין המוסד ובין הממשלה, בעיקר משרד האוצר, בין מרכז קופת־חולים ובין ארגוני העובדים השונים ובין הנהלת המוסד ההסתדרותי ובין צמרת ההסתדרות. למעשה, מלבד „הקו התקין" בין משרד הבריאות ויו"ר הנהלת מרכז קופת־חולים כל הקווים האחרים השתבשו.

קופת־חולים כמוסד התפתחה בשנות שלטון המערך, והיא מייצגת תפיסת עולם הנוגדת את תפיסת העולם של הליכוד המחזיק כיום את מרכזי הכוח הכלכלי והמדיני בישראל. השתתפות מפלגת העבודה בקואליציה היתה עם הזמן למעמסה נוספת על הקופה. טוב היה יחסית לקופת־חולים כאשר לימינה עמדה מפלגת העבודה וההסתדרות ככוח אופוזיציוני, מאשר היום, כשהם כבולים „במרכבת הממשלה". כבלים אלה נותנים את אותותיהם גם במישורים אחרים של „תלות הדדית" כגון מדיניות השכר.

קופת־חולים, כמוסד לקחה על עצמה משימות לאומיות, חברתיות, קליטת עליה, חינוך, בניית־תשתית ועוד. כל זה כרוך בהוצאות. אפשר היה להסתדר כל עוד המימשל היה „ידידותי". לא ניתן להפעיל מערכת כזו, כאשר המימשל הוא עויין. קופת־חולים פיתחה ומפתחת מערכת אישפוז שהקמתה ואחזקתה עלו כסף רב, אך המימשל אינו מוכן להשתתף אף בזה. הוא מעביר את הנושא ל„קולגה", למבוטחי קופת־חולים. עומס כזה אינו מוטל על מבוטחי „מכבי" למשל.

קופת־חולים הכללית לקחה על עצמה טיפול במקרי סעד ובתמורה הממשלה התחייבה לתת לה תמורה מסויימת. החישובים השתבשו מאז 1976, עת נוסח ההסכם. הממשלה עושה תרגילים שונים, משהה את התמורה כדי להוציא את החמצן מריאותיה של הקופה. סיפור טרי במיוחד הוא חלוקת כספי מס מקביל. כאשר מחלקים את הכסף מבלי להתחשב במלוא העומס המוטל על קופת־חולים הכללית, מבחינת הרכב דימוגרפי של האוכלוסיה, פיזור רשת האמבולטוריה, אז אפשר ללא בעיות לפגוע בקופה.

עד כדי חנק

הממשלה גררה את הקופה לבוץ של חובות בשל קיצוץ במסרי התמיכה בתקציבה ובשל מדיניות הריבית. חובותיה של הקופה האמירו לשחקים. כדי לשחרר את הקופה מהמועקה נאותה הממשלה להסכים לעזור לה על־ידי הארכת תקופת החזר החובות, מחיקת חלק אחר ועוד. הכל

חיים דורון. כל הקווים השתבשו

בתנאי שיעבוד עד כדי חנק. לקופת־חולים אין זכות „משיכת יתר" ולו ליום אחד, הוא הדין לגבי יחסי מעביד — עובד.

למשרד הבריאות יש הצעות שונות „לנירמול" המצב, בין השאר בנוגע לקביעת חלוקת הנטל על הגורמים השונים, — המבוטח, המעביד, הממשלה — אך הממשלה אינה מוכנה לכך. למעשה, משרד האוצר בולם כל ניסיון להסדרת נושאים שנויים במחלוקת.

בישיבת סיעת מפ"ם לפני הוועידה אמר וילי ברנהולץ, יו"ר הסיעה כי על העומדים בראש קופת־חולים וההסתדרות לתבוע תוספת תקציב, שכן כיום המצב הוא מצב של אפס תמיכה. הדבר גלש לכיוון זה, בשל הסעיף המתאים שהוכנס להסכם סילוק חובות ובו יצירת קשר „גומלין" בין כמות הכסף ממס המקביל ובין התמיכה הממשלתית. כאשר השכר במשק עולה, עולה גם המס המקביל ועל כן משתחרר האוצר מהתחייבות פיננסית.

כך הגענו למצב שלא היה קיים מעולם, גם לא בתקופת כהונת ממשלת הליכוד נטו, תקופת ארידור. אז תמכה הממשלה ב־11% מתקציב הקופה, היום כאמור אפס. וילי ברנהולץ ציין עוד, כי יש לדחות מכל וכל את הלחץ להכניס רפואה פרטית למסגרות ציבוריות קיימות. רוצים רפואה פרטית, בבקשה, אך רק במבנים ובהשקעות פרטיות ולא ציבוריות.

נבהל מהמרד

ולבסוף דרישה נוספת — לא לתת יד לגלישה לשיטה של ניהול ביורוקרטי. ההצעות שהוצעו לפני הוועידה דוחקו לכיוון מבנה הגורם לניתוק בין המוסד ובין ציבור המבוטחים. הניתוק מהציבור הוא מספיק גדול ואין צורך להוסיף לזה. מה שהוצע עוד בזמן היותו של אריה שחר מועמד למנכ"ל הקופה, אמור היה להפוך את המוסד לעוד מפעל מהסוג של בנק הפועלים. אך מה שטוב למוסד בנקאי אינו בהכרח טוב גם למוסד המבטח את רוב אוכלוסיית המדינה.

כאמור, הבעיה העיקרית — מימון מערכת שירותי הבריאות בכלל וקופת־חולים בפרט — היא אקוטית. אין סיכוי שהוועידה המתכנסת היום בתנאים הנתונים תצליח לקבל החלטות אופרטיביות. גם הצעות ועדת טריינין ניתנות לישום בשיתוף פעולה עם הממשלה או במאבק חזיתי איתה. אך לא אלו הם הדברים העומדים על הפרק. בין הסיבות — המצב בכנסת התקרבות הבחירות. האוצר נבהל מהמרד ואינו מוכן להסתכן ב„קילקול" תמונה שנוצרה בשנתיים הראשונות של ממשלת האחדות. השר נסים היה רוצה להוריד עוד יותר את נתוני האינפלציה. הוא חושש מהתחדשותה. מבחינה זו דומה המצב לזה שהיה לפני 12 שנה, כאשר שר האוצר היה איש המערך. כאמור, קופת חולים התרחבה בתקופת שלטונו של המערך, והיא המשיכה בזה גם אחר כך בשל הצורך להיות נכס אלקטורלי של מפלגת העבודה. כאשר אין כסף ואין מקורות מימון, ואין נכונות לשנות כללי משחק, משמע להטיל תשלום עבור חלק מהשירות, עבור חידושים יקרים, או נקלע העסק למצב של משבר אקוטי או כרוני.

צמצום המערכת

בעבר היה שירות הבריאות מושתת על כוח עבודה זול יחסית, הכוונה לצוות הרופאים, האחיות, כוח העזר, מעבדות ועוד. הרופאים היו הראשונים שלא רצו להמשיך בזה. גם האחיות סירבו. אחריהם באו שאר קבוצות העובדים. צרכי קליטת עליה, מחיר נמוך של כוח העבודה גרמו לכך, שהמנגנון לא נתן את הדעת על אפשרויות שונות של חיסכון בכוח אדם. מלבד תנאי שכר ירודים תרמו למצב של ניכור בין המוסד ובין קבוצות מסויימות של העובדים, גם „נצנוצי" פופוליזם בקרב העומדים בראש ההסתדרות וקופת־חולים.

תרמו את תרומתם „הנסיכים" שבקרב הרופאים, הכוונה לאלה התופסים מקום מרכזי במערכת האישפוז ובהנהלת ההסתדרות הרפואית. הם השתלטו על הארגון המקצועי של הרופאים ותבעו את תנאי „המחיה" הטובים מהמקובלים בשירות הציבורי. אין ספק, שחוסר שביעות הרצון מוצדק, אך עם זאת יש לזכור ששבירת המערכת עלולה לגרום לפגיעה קשה גם באופי השירות הציבורי וגם באינטרס של „משרתי הציבור". כאשר מחיר הבריאות יעלה מכיסו של האזרח, בנוסף לדמי החבר, כדרישת הרופאים והאוצר, וזאת על חשבונו של המבוטח, או ירד הביקוש. ירידת הביקוש פירושה צימצום המערכת. תהליך כזה יתן את אותותיו גם בנתונים אפידמיולוגיים, כגון תמותת תינוקות, תחלואה וגם באפשרות אחזקת כוח אדם ומבנים כה רבים.

ועידת קופת־חולים מתכנסת ברגע קריטי למערכת שירותי הבריאות, שהוא חלק מהמשבר הפוליטי הפוקד את המדינה. אין למעשה, בידי המתכנסים אפשרות לקבל החלטות מעשיות על מנת להתחיל לתקן את המצב. אין אף בידי המתכנסים אפשרות מעשית להגיע לרגיעה ולו זמנית, בשטח של יחסי העבודה.

אין להוציא מכלל אפשרות שבניגוד למצופה ולרצונם של המעורבים יהפכו שירותי הבריאות לנושא מרכזי במערכת הבחירות המתקרבת. אם הוועידה תתרום את שלה להכנת תשתית הסברתית טובה לבחירות, אז היא תעשה את המקסימום האפשרי, כי אין זה סביר, שהליכוד יוותר על האפשרות ללחוץ על המערכת שהיא „בבעלות האויב", הרוצה גם הוא לכבוש את השלטון.

על הפרץ

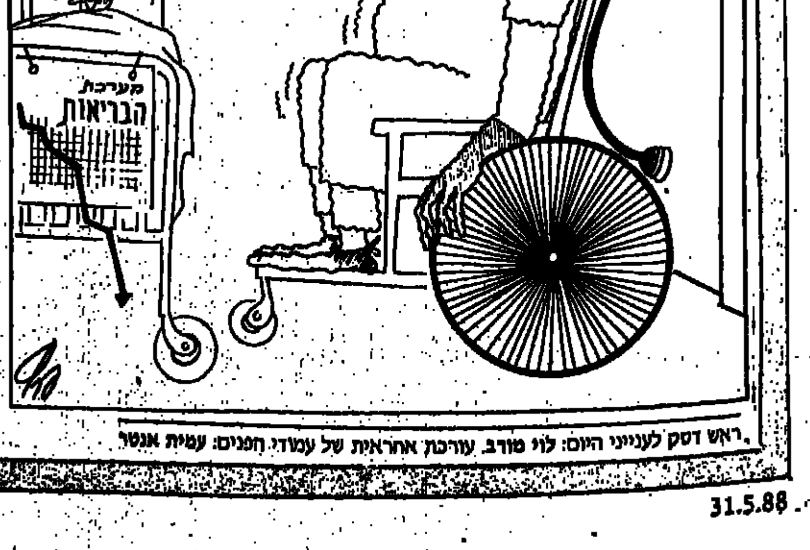

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר.

לא פסה התקווה

רונית מורגנשטרן

נחום פסה, מהיום כנראה, לאחר שייבחר רשמית בוועידת קופת־חולים, הוא מנכ"ל קופת־חולים. בן 59, כלכלן במקצועו, קיבל רק לפני חודשיים את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של יכין חקל. רו"ח אמריקני במוצאו, ועד לפני חצי שנה חבר קיבוץ ברור־חיל. בתקופת כיהן בתפקידים כלכליים שונים והוא חבר הוועדה המרכזת בהסתדרות.

מינויו אושר שלשום על־ידי הוועדה המרכזת תוך דקות ספורות, לאחר שאריה שחר, המועמד הקודם, הסיר את מועמדותו לאחר שלא הגיע עם קיסר לתמימות דעים, כאשר לשינויים הדרושים בפעילות קופת־חולים למען הבראתה, ומכיוון שלא מצא מנין יבואו המשאבים הפיננסיים הדרושים להבראתה.

— נחום פסה, יום לאחר המינוי, אתה כבר מעכל אותו?

„אני כבר מבין את המציאות והיא קשה. התחלתי ללמוד. מאז שהודיעו לי, אני בישיבות נון־סטופ ומנסה ללמוד".

— אישית, למה לך להכניס ראש בריא למיטה חולה? אתה הלא מכיר את הנימוקים של שחר לדחות את התפקיד.

„אני למדתי עם אריה שחר באוניברסיטה בשנות ה־60. תמיד היו בינינו יחסים טובים, אבל לא תמיד היתה הסכמה בדעותינו. למה להיכנס למיטה חולה? אז מה, טוב יותר לברוח מזה? צריך להתמודד."

— אתה רואה בזה אתגר אישי, מחוייבות כלפי אנשים מסויימים?

„אישית, אני צריך את זה כמו כאב ראש. מה רע לי ביכין חקל? בקופת־חולים צפויה לי עבודה רבה ומאבקים קשים. אבל לדעתי, הנושא של הבריאות הציבורית־השוויונית הוא בעל חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה. בשבילי זהו אתגר גדול מאוד."

— איך אתה מתכוון לפתור את בעיית הגרעון הכלכלי של קופת־חולים?

„זה שחסרים 150 מיליון ש"ח, זה לא חדש. החיים לא פינקו אותי ולא הגישו לי הכל על מגש של כסף. אני מאמין, שאם מאמינים במשהו צריך להיאבק עליו. כשפנו אלי, לא יכולתי לסרב. חברים אמרו לי שחסר לי בורג. אני רואה בקופת־חולים חזית מכרעת."

— אינך חושש שמדובר בקרב אבוד מראש?

„אסור לחשוב שזה קרב אבוד. אני היכרתי מערכות בריאות אחרות בדרום־אמריקה, ואני יודע מה קורה כשיש רפואה לעשירים ורפואה לעניים. אני חושב שניתן לפתור בעיות. במערכת הזאת יש עוצמה וצריך לשקם אותה."

— יש לך כבר רעיונות אופרטיביים?

„יש לי רעיונות אסטרטגיים. את האופרטיביים אני מנסה ללמוד. אני חושב שצריך להחזיר קודם כל את המערכת לתפקוד מסודר, לייעל אותה, להגיע למערכת חסכונית יותר ולשפר את השירות. איך עושים את זה? זו לא אופרה של איש אחד."

כך לפחות סבור נחום פסה, מהיום ככל הנראה המנכ"ל החדש של קופת־חולים, לגבי מערכת הבריאות ■ אישית אני צריך את זה כמו כאב ראש, הוא אומר, אבל אז מה — צריך להתמודד ■ ראיון

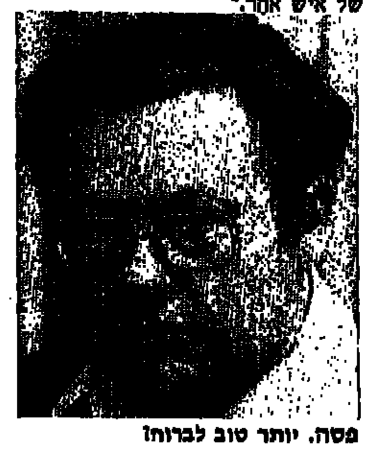
פסה. יותר טוב לברוח?

האכפתניק המדומה

עם כל הכבוד למעמד, ולמחזיק בקופת האוצר, אין מנוס מלומר לו (לשר האוצר) — אתה מגלה יום־יום איבה לאדם העני ולאדם החולה!

אהרון אפרת

הייתי רוצה מאוד להיות ציר בוועידת קופת חולים המתכנסת בירושלים בשבוע הבא, ואולי גם אהיה שם לשם מטרה אחת בלבד — לקום ולזעוק באוזני שר האוצר: אתה נסים, שר האוצר רשע מרושע אתה!

אולי יבוא שר האוצר באורח מחומם על־ידי מוסד הבריאות הגדול והוותיק במדינה, לברך את הוועידה ולהביא את דבר הממשלה? אולי ודאי מומחה הוא להציג בכלי התקשורת את ידענותו, כי רבה היא, בתחום שירותי הרפואה. אך עם כל הכבוד למעמד, ולמחזיק בקופת האוצר, אין מנוס מלומר לו: אתה מגלה יום־יום איבה לאדם העני ולאדם החולה!

נסים. קשיחות מחייכת

עוד לא היה שר בכל מגוון הצבעים בממשלות ישראל, אשר קם והצהיר לעיני כל ובאוזני החולים הקשישים, המרותקים למיטותיהם ולדוויי סבל הדוואי: אני עקבי, אני ממונה על היציבות, גם אם אתם תמשיכו להתייסר!

אין לי ספק שעל התנהגות שכזו ישולם מחיר. העם לא יסלח לקשיחות המלווה בחיוך כאשר מציגים לנגד עיניו את סבל החולים ואת כמאות העינויים על הגלגלים, והוא בשלוו מרוב ביטחון עצמי, ממשיך לקלל ולגדף את כל משרתי הבריאות בארץ הזאת. קורא לאלה שבנו את מערכת הרפואה, מהמפוארות בעולם, בשמות גנאי: דוגמטיקים ואוהבי בצע. חברו ארנס, הוא פשוט יותר. הוא קורא לאלה בולשביקים, מערכת בולשביקית, בה מותר להתעלל. חלילה מלתת להם ולו פרוטה אחת מכספי המדינה ומסיסי העם, שהוא כאילו זכה להחזיק בהם בכוח הירושה וכמצוות הדורות.

כן, הייתי רוצה להיות שם, בוועידת קופת החולים, ועוד בטרם יפצה את פיו להביא את ברכת השלטון, לזעוק ולהזכירו שהוא, זה חודשים רבים, חונק את המערכת, מקלל ולא מברך כל דבר. ברכה מפיו היא צביעות בגילויה המלא, שכן ברשעות הוא נוהג.

רוצה הייתי להניח לנגד עיניו את המשפט האחד לפחות, שבו מסיים חיים חפר את המקאמה השבועית שלו: „מי, מי יביא אותך למשפט אותך, לפחות, על רשלנות פושעת? אותך, הגוזר על כל כך הרבה יסורים, בקורירות, במתק שפתיים, ומדעת?"

שם המקאמה: „על הריגת אחת".

כן, לפחות על רשלנות פושעת

ספרים רבותי, ספרים

שי אגנון, „½ נחמה" אלו שגיאות שאינן נדירות בקרב תלמידים שונים. הבסיס הוא, כמובן, ספרים

בעוד שבועות אחדים ייגשו 30,000 בוגרי י"ב לבחינות בגרות בספרות ובשבוע הבא ייפתח ברחבי הארץ שבוע הספר העברי. לקראת שני האירועים פנינו למפקח המרכז על הוראת העברית, ד"ר אברהם גרין, בשאלה האם הוא מעריך שבוגרי מערכת החינוך ימשיכו לקרוא ספרים, להנאתם, גם אחרי שישתחררו מעולה של המסגרת החינוכית.

ד"ר גרין השיב כי בקרב הנוער, כמו גם בקרב המורים, מצויה שכבה של מכורים לספר הטוב. לעומתה מצויה שכבה של תלמידים ומורים, שבשבילם מהווה הספר אמצעי למטרה אחת: לעבור את בחינת הבגרות בשלום. בבתי־הספר מן הסוג השני התרבו המקרים שבהם מפעילים המורים לספרות לחץ על הבוחנים מטעם משרד החינוך, כי יקלו בציונים. במקרה אחד הפסיק הבוחן בחינה בעל־פה, כיוון שסירב להיות נתון ללחצי מורים מקומיים. הללו טענו, כי התלמיד שנכשל „היה דווקא טוב" ואילו הבוחן סבר, כי התלמיד לא קרא ספרים וכי הוא נטול מטען תרבותי.

לצד שלוש רבבות התלמידים, אשר ניגשים לבחינות הבגרות בספרות, סבור ד"ר גרין מצויים עוד 6,000 בוגרי י"ב, אשר ניגשים לבחינות גמר. בדרך־כלל מתקשים תלמידים אלה בכתיבת חיבור בן שני עמודים, בעברית רהוטה, ובלשון מתוקנת. אבל גם בקרב שלוש רבבות הניגשים לבגרות בספרות מצויים רבים, שלשונם רדודה, שלא לדבר על בורות לשמה. כך, למשל, בשנה שבה חוגג העולם הספרותי מלאת מאה שנה להולדת עגנון, היו תלמידים שכתבו „שי אגנון", כאילו שמו של עגנון הוא שי, ולא ש"י (שמואל יוסף). נמצא גם מי שכינה את מאמרו של אחד העם, חצי נחמה, בשם „½ נחמה".

אופטימיסטים טוענים, כי שוק הספרים פורח, וכי גדל מספר הקונים והקוראים. מה שמתרחש בקרב המורים אינו מאשש הע"כה זאת. להשתלמויות מגיעים בין 10־15 אחוזים מן המורים. את התרופה צריך לחפש בגיל הרך. ביקורים שערך ד"ר גרין בגנים חשפו לפניו את המתקשים בקריאה בבית־הספר. הללו לא שמעו מפי הוריהם סיפורים ולכן אין הם מכירים את ההבדל בין הלשון המדוברת ללשון הכתובה. ילד שלא עבר על הכשר של האזנה לסיפורים בביתו, יתקשה להדביק את הפיגור בהגיעו לכיתה א'. תפקידם של ההורים, כמו גם תפקידן של הגננות, הוא לחשוף את הילד להאזנה לסיפורים ולקלטות.

מה מתרחש במוסדות החינוך הטובים?

א) גננות מקימות פינות קריאה ופינות האזנה. בפינות אלה יושבים ילדים שאינם יודעים עדיין לקרוא. על ראשם מורכבות אוזניות ובידיהם הם מחזיקים ספר פתוח והופכים את הדף לקולו של צליל פעמון מוקלט. בגנים אלה נבנית תשתית החינוך הלשוני. כל גננת יכולה לאתר את הילדים הסובלים מעזובה לשונית וספרותית. היא יכולה להגיע אל הילדים גם באמצעות הוריהם, ולהמליץ לפניהם על רכישת ספרים מתאימים.

ב) בכיתות יסוד רבות נהוגה שיטת המדף הפתוח. על המדף ניצבים 60־80 ספרים. כעבור חצי שנה אפשר להחליפם עם הכיתה המקבילה, או עם בית־ספר סמוך.

ג) הסופר משה שמיר הציע בוועדה לעידוד הקריאה ממשרד החינוך להקים מועדון קוראים שייקרא: „כף הקריאה הטובה". במועדון ישתתפו ספרנים צעירים וסתם מכורים. הם ייפגשו עם עיתונאים וסופרים, יארגנו כרטיסיות קוראים, ימליצו על ספרים לפני בני גילם, תערוכות של ספרים חדשים, ותערוכות לפי נושאים. הם יוכלו לארגן חידונים, וכן להעניק תעודות הערכה לקורא המצטיין.

ד) משרד החינוך הקצה שעת קריאה עצמית בספרייה, בנוכחות מורה, ל־300 בתי־ספר ממלכתיים־יסודיים. „השיעורים האלה, כתבו תלמידי חטיבות ביניים ירושלמית בתום הפרויקט, הרחיבו את אוצר המלים שלנו. הטוב ביותר הוא שלמדנו לאהוב את ההיסטוריה דרך ספרים, „כמו מרד הדרווים". מה שהיה גרוע, הוא שבכיתה נמצאים כמה פרחחים וליצנים. הם לועסים מסטיקים בשעת הקריאה העצמית ואינם שקטים".

ה) בבתי־ספר טובים המורות, במיוחד בכיתות היסוד, מקדישות זמן לקריאת סיפורים לפני התלמידים, ולשיחה על סיפורים אלה. הוועדה לעידוד הקריאה העצמית במשרד החינוך הכינה רשימת ספרים מומלצים לכיתות ב'־ט'. הרשימה פורסמה בחוזר המנכ"ל (מ"ח 5) והיא כוללת 15 ספרים לכל רמת כיתה. ד"ר גרין צנוע: בשלב ראשון הוא יסתפק בכך שכל תלמיד בית־ספר יסודי או חטיבת ביניים יבחר לעצמו 5 מתוך 15 הספרים שברשימה.

ו) באוניברסיטת תל־אביב עורך משרד החינוך סדנת כתיבה למורים — מנחים לקריאה עצמית. מורה שילמד לכתוב יוכל להדריך את תלמידיו כיצד להביע את עצמם.

ה) מפקחת בראשון לציון התחילה לבדוק: באילו בתי־ספר הוקמו ספריות, מה קוראים התלמידים, אילו הם הספרים הנקראים ביותר? ברגע שהמפקחים מתחילים לשאול את השאלות הנכונות מתרחשים שינויים בבתי־הספר.

ואחרון חביב: מורה טוב שואל את עצמו — האם אני קורא? האם אינני דורש מתלמידי מה שאינני דורש מעצמי?

בין ה„רך" ל„קשה"

מסלול להכשרת מורים לחינוך הניסויי הפתוח ייפתח בקרוב. נביא החינוך הניסויי, פרופ' כספי: „הכלי העיקרי בחינוך איננו תוכנית הלימודים אלא האישיות

בשנת הלימודים תשמ"ט ייפתח במכללת דוד ילין בירושלים מסלול ראשון בישראל להכשרת מורים לחינוך ניסויי פתוח, מן הגן ועד לתיכון. המסלול החדש הוא יורשו של מכון חפ"ן (חינוך ניסויי פתוח) ז"ל, שנסגר לפני שבע שנים. לדברי מרכזת המסלול, מילי אייזנברג, יתקבלו בשלושים מורים או סטודנטים, אשר יבקשו לעשות הסבה מחינוך רגיל לניסויי. תנאי להתקבלות מועמד יהיה תואר אקדמי ראשון או תעודת מורה מוסמך. הלימודים יימשכו שנה אחת, והבוגרים יקבלו בסופה תעודת הוראה ואישור על התמחותן.

פנינו לפרופ' משה כספי, נביא החינוך הניסויי בארץ, ומי ששימש עמוד התווך העיוני של המסלול החדש, ושאלנו אותו מדוע לא יזם פתיחתו של המסלול במסגרת בית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית, שבו עובד כספי זה עשרות שנים.

האוניברסיטה, מעיר כספי על עיסתו, היא מוסד מת. אין היא מעוניינת ברעיונות מקוריים, שאינם מניבים ציטטות. טיפוח תעשייה החינוכית נתפס כבזבוז זמן. האוניברסיטה מטפחת קשרים אנליטיים ועוסקת ביסודות „הקשים" של החיים כמו צבירת מידע ויצירה טכניקות של שימוש בו. האוניברסיטה אינה עוסקת ביסודות „הרכים" של החיים כמו העמקת הרגשות והרחבתם, יחסים בין־אישיים, מודעות עצמית, בריאות נפשית. במסלול לחינוך ניסויי יעסקו המורים והסטודנטים גם יחד בהתחנכות עצמית, יוצרת. התחנכות זאת תאפשר מעורבות מתמדת של המורים והתלמידים בהתרחשויות החברתיות, המדעיות והאמנותיות.

חסרים יסודות „רכים"

בית־הספר של ימינו מתאפיין בחשיבה טכנית־אוטומטית. כתוצאה מכך מתפשים חניכי בתי־הספר הרגילים אמיתות פשטניות, סופיות, מוחלטות. בית־הספר אינו מלמד לחשוב באורח אישי וביקורתי. אין הוא עוסק בטיפוח יכולתם של תלמידיו לקבל החלטות ולתכנן את עתידם. אנשים מחפשים את המוחלט מתפשים את המנהיג, הבוס או הרבי, כדי שהללו יפתרו להם את כל הבעיות. לעומת זאת גם אנשים דתיים הרואים את מורכבות העולם, מבליטים את היחס שבין אדם לחברו, את הסובלנות ואת מימוש האישיות.

פרופ' משה כספי. האוניברסיטה היא מוסד מת

כלי החינוך הוא האישיות לא תכנית הלימודים

מטעם זה משרד החינוך ומערכת החינוך אינם מגלים אהדה לחינוך הניסויי, הפתוח זה שבמרכזו עומד האדם השלם, הרגיש, שאכפת לו, שיודע להפיק תועלת ורצון מעבודתו, שיודע להתמודד עם תנאי הרקע השליליים של החברה. איש החינוך האמריקני, פרופ' ברונר, הציע למורים ללמד נושאים בדרך ספירלית, ואילו אצלנו מלמדים בכיתה ב' על הידידות, ובכיתה ג' על השכונה, ואין חוזרים לנושאים אלה בגילאים מבוגרים יותר, כאשר המושגים ויכולת התפיסה משתנים מן הקצה. בבתי־הספר של ימינו, מלמדים לספור עד מאה, אך אין יודעים להעריך אהבה, אפליה, ודמיון, משום שהללו הם בלתי־מדידים.

כל עוד לא יבינו האוניברסיטאות ובתי־המדרש למורים שלנו שהכלי העיקרי בחינוך איננו תוכנית הלימודים אלא האישיות, אין תקווה לחינוך. לא המידע והטכניקות לאיסופו צריכים לעמוד במרכז אלא הפיכת החיים, ובכללם חיי בית־הספר, לניסוי מתמיד. התחנכות יוצרת עוסקת, ללא הרף, ביצירת הזדמנויות לשילוב אופטימלי בין היסוד „הקשה" ו„הרך" של החיים, בין המידע והמדע מצד אחד לבין הרגשות, האסוציאציות, ההברקות וההתלהבות מן הצד השני. היסוד „הרך" הוא המעניק את הרלק לפעילות האנושית, ואת הטעם והכיוון לפעילות.

מהי התחנכות יוצרת

תפקיד המורה בחינוך הניסויי הוא לסייע לתלמיד למצוא את דרכו בין היסוד „הרך" והיסוד „הקשה" שבחיים. ניתן להבין זאת בכמה מישורים. הנה, למשל, לכל פעולה בתחום „הקשה" ישנם התחלה המשך וסיום. ההתחלה מורכבת מאנליזה ומתכנון, ההמשך בנוי מביצוע. הסיום בנוי ממשוב (היזון חוזר) והערכה, כדי שאדם ישפוט אם הצליח או נכשל ועד כמה. ליסוד „הקשה" הזה ישנה מקבילה רכה: האחיות התאומות של התכנון הן ההעזה והדמיון. המקבילה של הביצוע היא האלתור.

התחנכות יוצרת פירושה טיפוח התכונות הבאות, אשר נראות במבט ראשון כפרדוקסליות: כמו העזה אחראית, דמיון מבוקר, אלתור שיטתי, מעורבות מאוזנת, ומעל לכל חדוות חיים. מכיוון שבני אדם חיים שבעים־שמונים שנה אין הם יכולים כל חייהם לעסוק רק במחקר, וביסודות „הקשים" של החיים, במידע ובארגונו. אילו היתה מתגשמת שאיפתו של אפלטון, שהפילוסופים ישלטו, הם לא היו לעולם מגיעים למשהו, מכיוון שכל ימיהם הם היו עוסקים רק בניתוחים ועד שיגמרו לנתח יסתיימו חייהם.

בניגוד למה שסבורים כמה אקדמאים, פרופ' משה כספי איננו סבור שהחיים מהווים סדרה של טקסטים להגהה, אלא מערכת מורכבת, לא סופית ולא מוחלטת, שבה יש לחפש בהתמדה את האיזון בין ההתמדות לתפיסה הכוללת, בין המדע ורגשות, ובין התכנון לאלתור. ההתחנכות היוצרת אמורה לקדם את המורה ואת תלמידיו גם יחד לקראת איזון זה.

יצחק שור

ליאורה, אל תסתכלי אחורה, כי תפלי לג'ורה!

קשקושירים ממזרים

ספר הקשקושירים מאת ע. הלל. איירה אורה אייל. הוצאת סירקיס 1988.

לפי עדותו של בעל הספר הוא מיועד לילדים ולילדות מגיל עשר וחצי ומטה, ומעלה, והצירה, ולהורים ולאחים, לדודים ולדודות, לגיסים ולגיסות, לסבאים ולסבתות גם. בקיצור: לכל הגילאים הספר הזה מאוד מיועד. הנה דוגמה: — „למה לזברה יש פסים? — היא ניסתה משבצות וזה לא התאים". או: „אמר העכבר: אני גיבור! אני גדול כמו הר! והתר הרהר ואמר: מוזר! מעולם לא ראיתי עכבר".

או אני שואל אתכם: זה רציני? איך זברה יכולה לנסות משבצות? היא נכנסה לבוטיק כדי למדוד שמלות? יד על הלב: כלום מישהו מכם שמע על הר מהרהר או על עכבר מתפאר? איש רציני מאוד הטיף פעם מוסר לסופר הילדים הרוסי הגדול, קורניי צ'וקובסקי: „בוש לך, לבלבל את ראשיהם של ילדינו בכל מיני שטויות, כגון, שעל עצים צומחים נעליים וצפרדעים בשמים מעופפות, ודגים בשדה מטיילים". בספרו „משתיים עד חמש", בהוצאת ספריית פועלים (1988) השיב צ'וקובסקי לחורפיו: הבלבולים, הנראים מזיקים כל־כך, לא רק שאינם מפריעים לילד להתמצא בעולם המקיף אותו, אלא להפך, מחזקים בו את תחושת הריאליות: בשנותיו הראשונות של הילד יכולים אנו לטעת בו ריאליות לא רק בדרך של היכרות עם העולם המקיף אותו, אלא גם בעזרת הדמיון. על פי־הסטיות החריפות מן הנורמה חש הילד בנורמה קל מהרה.

בצדק מניח גם ע. הלל כי ילדים משחקים לא רק בקוביות ובבובות, אלא גם במחשבות ובצורות לשוניות. תוכנם של משחקי חשיבה אלה נעוץ בכך שהסופר מעניק פונקציה אחת לאובייקט אחר ולהיפך, או שהוא יוצר חרוזי שהבאי בעלי תוכן משוגע. הנה כך: „מי שרוצה להיות חוק — שיבלע ברק". ומי שרוצה להיות בריא — שישתה „מיץ אבנים טרי".

איוריה של אורה אייל הם, כרגיל, מאירי עיניים, משובבי לב, ורוויי הומור. מתאים לגילאי שש ומעלה.

בקצרה

● **שירות לאומי.** תלמידי כיתות יב' בבית־הספר „אורט" בירוחם, שאחד או שניים מחבריהם השתתפו בהכאת עציר ערבי במסגרת שירותם „הלאומי" במחנה „עופר", הכחישו הזדהות עם המעשה.

במכתב, ששלחו 31 תלמידי יב' לשר נבון, הם האשימו את כלי התקשורת בכתבות „מגמתיות והרסניות". אפילו מצויים בבית־הספר כמה תלמידים המעודדים את המעשה, הרי שאין הקומץ מייצג. לדברי התלמידים, הם קנו בבית־ספרם ערכים מוסריים והרבו לעסוק בנושאי הדמוקרטיה ויחסי יהודים־ערבים. עתה הם מזמינים עיתונאים לירוחם, כדי „שיכתבו על המצב כמות שהוא באמת, ישמעו את כל קשת הדעות".

● **חמש יחידות מתימטיקה.** משרד החינוך מודאג מן השיעור הנמוך של בנות הפונות למקצועות הנדסיים וטכניים. רק 11 אחוזים מן המהנדסים ו־13 אחוזים מן הסטודנטים הלומדים מקצועות הנדסיים — הן נשים. למצב זה ישנה השפעה על תרומתה העתידה של הבת לתקציב משפחתה, ועל הסיפוק שהיא שואבת ממעמדה ומעבודתה.

משרד החינוך ביקש ממוסד ון־ליר בירושלים ליזום פעולות לשם עידוד בוגרות תיכון להירשם לפקולטות להנדסה ולטכנולוגיה במוסדות להשכלה גבוהה. יעל רום יזמה פרויקט וקראה לו בשם נעל"ה — „נערות למקצועות הנדסה". במסגרת פרויקט זה נערכו ימי עיון בתיכון חדרה ובאורט קריית־ביאליק. לפני התלמידות והוריהן הופיעו 15 סטודנטיות מן הטכניון, אשר לומדות מקצועות מדעיים וטכנולוגיים, הנדסת חשמל ומחשבים, אווירונאוטיקה, תעשייה וניהול, הנדסה כימית ואורחות.

אין די בימי עיון — אומרת יעל רום. כדי שבנות יצליחו בבחינות הכניסה לפקולטות הללו הן צריכות לתכנן את לימודיהן בחטיבות העליונות של בתי־הספר העל־יסודיים. עליהן להשתלב בכיתות המכינות את התלמידים לבחינה ברמה של חמש יחידות במתמטיקה, ולפחות ארבע יחידות בפיסיקה או כימיה.

מן הראוי הוא שמשרד־החינוך ומוסד ון־ליר ירחיבו פרויקט זה, כדי לנצל פוטנציאל בלתי מנוצל בקרב המחצית הנשית של האוכלוסייה.

● **הצילו את הפיסיקה.** לא יאומן, כי יסופר: בכל האוניברסיטאות בישראל מכשירים את עצמם להוראת פיסיקה בבתי־הספר העל־יסודיים שני סטודנטים בלבד.

יועצו של שר החינוך והתרבות, ד"ר דב גולדברגר, מסר על כך לכתבי חינוך. השר נבון קיבל את הסכמת קרן רוטשילד לתקצב החזקת מורים מן האוניברסיטאות בתיכונים כדי לענות על צורכי המינימום. אלא שקרן רוטשילד מתנה את תמיכתה בנכונות הממשלה להעמיד שקל מול שקל. בינתיים האוצר לא אישר את התקציב המיוחד לשם תשלום ההפרש בין הסכום שמקבל המרצה באוניברסיטה לבין הסכום שיקבל בתיכון.

בסך־הכול מתכוון שר החינוך להבטיח תוספת של 7 (שבעה מורים בלבד) מורים לפיסיקה בתיכוניים בכל אחת משלוש השנים הבאות. בתום שלוש שנים אלה ילמדו בבתי־ספר העל־יסודיים 20 דוקטורים ומרצים וטובים מן האוניברסיטאות. השר נבון מאמין שכך תינצל מכליה הוראת הפיסיקה בעל־יסודיים.

דן בר

„שלום" עם מתמטיקה

לומדה לשיפור החשיבה המתימטית באמצעות מחשב אישי

לומדה יחודית, ראשונה מסוגה בארץ, שאמורה לסייע לבני נוער ולמבוגרים לפתח חשיבה מתמטית וללמוד עקרונות מתמטיים בדרך קלה, יצאה לאור בימים אלה על־ידי הוצאת „כוונים".

הלומדה מופיעה כספר בצירוף תקליטון המשמש כ„מתרגל אישי" תוך פיתוח המחשבה המתמטית.

התקליטון מכיל 14 תוכנות, ובהן למעלה מ־15,000 תרגילים. זו פעם ראשונה שמספר רב כל כך של תוכנות נמכרות כל אחת בנפרד. הלומדה, יחודית באיכותה, וזכתה לשבחים רבים בארץ ובחו"ל.

מחברי הלומדה הם ד"ר אביגדור רוזנטלר, אפרים מילר ואבי פקר. שני הראשונים הם מורים ביחידה לפעולות הנוער במכון ויצמן. מחברי הספר סבורים כי שיטה המקובלת היום בלימוד מתמטיקה איננה נכונה. במקום ללמוד נוסחאות רצוי להבין את העניין שמאחורי החישובים, מה יכול באמת לעזור לכל אלה שאינם „חיים בשלום" עם המתמטיקה. הלומדה מותאמת למחשבי פי.סי ואפל ומתאימה לילדים מגיל שמונה ומעלה.

התפוח לא נופל רחוק מהבית

אדריכל מתכנן בעזרת מחשבי מקינטוש

מחשבי מקינטוש SE, II ומק פלוס הותקנו במשרד אדריכלים לוטן, המתכנן למעלה מ־38 שנה מבני ציבור, מבני מגורים. עם המבנים שתכנן המשרד נמנים: בית דיגיטל, יד לבנים תל־אביב, בית החייל בחיפה ועוד.

רמי לוטן, מבעלי המשרד מסר כי רמת ההפקה הגרפית הגבוהה, גמישות בשילוב שינויים בתוכניות וספריית פרטי בניין הם שהביאו אותי לרכוש את המחשב. מחשב מקינטוש מאפשר ל„דלג" על שלב השרטוט לאחר ביצוע התכנון הראשוני, לתרגם במהירות וביעילות את התוכנית המקורית לתוכניות עבודה ותכנון סופי של הפרויקט.

יגאל דקל, מנהל שיווק ב„ידע מחשבים", נציגת חברת Apple בארץ, מסר כי תוכנת הארכיקד המיועדת לתכנון ושרטוט אדריכלי תלת־ממדי, מסוגלת להפוך תכנון דו־ממדי לתלת־ממדי בצורה ממוחשבת. תוכנת הארכיקד משווקת בישראל על־ידי חברת „יופיטר מחשבים", מפיצים מורשים של „ידע מחשבים".

מחשב אסטרטגי

תוכנה לאחסון תמונות וקטעי עיתונים ואחזורים, תותקן במחשב יבמ/2 מודל 80 שהותקן לאחרונה בחברת „שירותי מחקר" ברמת־גן. „שרותי מחקר" עוסקת בחקירת עיסקאות כלכליות ופליליות מקומיות ובינלאומיות ובחקירות עסקאות מסחריות.

יהודה גולן מנכ"ל „שירותי מחקר" מסר, כי המחשב מדגם 071 נחשב למחשב אסטרטגי, המחייב אישור יצוא מיוחד של ממשלת ארה"ב. הדובר מסר עוד, כי רכישת מחשב זה, הוא תוצאה ישירה של ריבוי נתוני החקירות והמידע מסביבן שהצטברו ב„שרותי מחקר".

ביבמ/2 מודל 80, יוקם מאגר נתונים שיכיל את כל פרטי החקירות שיאפשר שליפת הנתונים המבוקשים במגוון רחב של חתכים. את עשרות־אלפי הנתונים ניתן יהיה לאתר לפי ארבעה חתכים בפחות מ־4 שניות.

גולן ציין, כי את התוכנה פיתחה חברת „ארוליט" שיצרה מספר אינדקסים שניתן להצליב ביניהם, על מנת לאפשר איתור המידע מזוויות ראייה שונות. התוכנה מאפשרת לאתר את הנושאים, השמות או החיקים המבוקשים, על־פי חלקי משפט או מלה ועל־פי חיתוכי וצירופי אפיונים. צויין, שהתוכנה שולבה למעבד תמלילים דו־לשוני שפותח על בסיס האדיטור של יבמ.

מו"מ מכני

חברת פילת פיתחה לאחרונה מערכת לניהול מו"מ על שכר עובדים, שכינויה „מו"מ" הפועלת על מחשבים אישיים. המערכת עושה אינטרפרטציה של כללי חישוב השכר ומחשבת אותו לכל עובד על בסיס מרכיבי השכר ועל בסיס נתוני העובד. המערכת החדשה היא מערכת תומכת החלטה המסייעת להנהלה לבדוק אלטרנטיבות שונות, תוך כדי המו"מ על השכר.

„מו"מ" הפועלת על מחשבי יבמ, פי.סי. או תואמים עם דיסק קשיח, עושה שימוש בנתוני פרט גולמיים, כגון: דירוג, דרגה, תוספת אישית, רכב ועוד. (מעל 100 נתונים לכל עובד) ומחשבת את כל רכיבי השכר על פי כל אחד מהסכמי השכר האפשריים.

כמו כן, ניתן להציג הערכת העלות של שינוי בודד בכל מרכיב שכר או מספר שינויים בקומבינציה של מרכיבי השכר וכן להגריל תוך מספר דקות הסכם עבודה הנבדל במספר רכיבים מההסכם הקיים.

מאוהבים בערפל

(סוף מעמוד 6)

ניתנת לחלוקה, אינה נשמעת. נראה, כאילו הם מאוהבים בערפל ובחוסר אמירה ברורה. ולידי מי הם משחקים? — דווקא לידי עמיתיהם מחזית הסירוב הישראלית.

גם את האינתיפאדה הם לא ניצלו (ואולי לא היו מסוגלים לכך) בדרך שתביא בסיכומו של דבר לידי הידברות. וברור מעל לכל ספק — שבהידברות הם עשויים להשיג את עיקר מבוקשם.

מסתבר שצדק מי שאמר, כי האינתפאדה נוצרה באורח סטיכי וכי אש"ף אינו שולט במהלכיה. עובדה היא שההחמצה היא כפולה (אף כי אין להעלות על הדעת, שמה שהיה לפני 9 בדצמבר הוא שיחזור): נכזבה תוחלתם של המנהיגים הצעירים בגדה לשתק את כלכלת ישראל ולהוריד על ברכיים את הממשלה, וכן לא התאמתה תקוותה של הנהגת אש"ף הרוצה „הכל — או לא כלום", אך יחד עם כך היא ממשיכה להלך בערפל מכוון על־ידיו, ומספקת חומר גלם לדחייה הולכת וגוברת של התהליך: חיזוק הימין בישראל, הזנת מחשבות על — טרנספר, והידרדרות בדעת הקהל הישראלית. ובשני הצדדים משפשפים הקיצונים את ידיהם בהנאה.

אשר שילוני

בדידותו של הרץ למרחקים ארוכים

קנמון. לוקח את העניין ברצינות

ראש עיריית בת־ים, אהוד קנמון, החליט לאחר היסוסים רבים, „לרוץ" בראש רשימה משלו בבחירות הבאות, למרות שמפלגתו, מפלגת העבודה, החליטה שהמועמד מטעמה לראשות העירייה, הוא יוסף (יוסקה) קטטל.

קנמון לוקח את העניין ברצינות והחל „לשלח את לחמו על פני המים". הוא פרסם לאחרונה דו"ח פעילות של ארבע שנות כהונתו, עותק מאותו דו"ח הוא שלח גם לראש עיריית תל־אביב, שלמה להט.

„אני יודע שאתה איש ורב־פעלים האומר ועושה — ומהווה לדעת ראש עיר לדוגמה. זאת כנראה הסיבה" — אומר צ'יץ ומנחם את אהוד — „שבגללה לא מניחה אותך מפלגתך לעמוד בראשה — כמועמד, להמשך כהונתך כראש עיר, כי זאת מצוותם של עסקנים — לטובים אין מקום ביניהם" להט מבטיח לאהוד שיעשה הכל לעזור לו. ורומז בעקיפין, שגם הוא אוכל הרבה צפרדעים אצל חבריו ומתנחם בצרת רבים חצי נחמה.

הצצה לחדר המיטות

מוסף „מעריב" בתל־אביב עשה תחקיר מיוחד בשם: כך גרים ראשי הערים שלנו. במוסף אנו מציצים למגוריהם של ראשי העריים: אורי עמית מתגורר ברמת־גן בבית שכור וכתובתו „חסויה". [illegible] ראש עיריית בת־ים, אהוד קינמון, מתגורר בבית דירות משותף בבניין ממוצע בן שלוש קומות. [illegible]

לאחר שהצצנו מעט למגוריהם של הללו ושאלנו גם כמה שאלות את השכנים, [illegible]

[illegible]

העץ הנדיב

בצל עץ הפיקוס

לברך אדם שהגיע לזקנה בברכה; עד מאה ועשרים, היא בחזקת לעג לרש. מעטים הם האנשים הזוכים להגיע לגיל 90 ועדיין ראשם על כתפם. לא כך עץ „הפיקוס הבנגלי" בחצר בית־הספר מקווה־ישראל, החוגג עתה מאה שנה ועדיין בודד במותניו; הוא יעבור את „המאה ועשרים" שלו כמו בלום.

העלון ב„תלמי מקווה" מוסר שבמשך שנים לא ידעו את גילו המדויק של העץ־הסב, בעל שורשי האוויר המרשימים. הנטוע בחזיתו הצפונית של בית־הכנסת. בין הוותיקים התהלכה שמועה שהעץ ניטע על־ידי מייסד מקווה ישראל, קארל נטר, היו שאמרו שהעץ חי במקום הזה עוד לפני ש„מקווה" ראתה חיים, והוא, העץ, משך את תשומת לבו של נטר בעת שעלה מיפו לירושלים. פיקוס זה היה הגורם שהניע את נטר להקים את „מקווה" במקום זה.

השמועות התבדו ב־1976, כאשר ביקר במוסד מי שהתבגר בו, שמואל ענבי ז"ל, אשר היה אחראי בעת לימודיו, ב־1898, על הטיפול בעץ, שהיה אז בן 10. ממצא זה גם אומת על־ידי בוגר נוסף מאותו מחזור מר קורוכה ז"ל.

ובכן; הפיקוס הבנגלי, שהיה לסמל מסמרי של „מקווה" ושמו הולך לפניו, ניטע לפני מאה שנים, ב־1888.

על בן מאה זה אומר דוד זיידנברג, מנהל הגן הבוטני ומוותיקי מקווה — הפיקוס הבנגלי הוא עץ תרד־יירק. נופו המרשים משתרע על עשרות מטרים רבועים. דומה שגזעיו מרובים. אך, רק הגזע האמצעי הוא הגזע המקורי שהתחיל מכלום והגיע אחרי מאה שנה — לאן שהגיע. יתר „הגזעים" אינם אלא שורשי אוויר — שורשי עזר ותמיכה שירדו אט־אט מהענפים העבים, „תקעו יתד" באדמה ומשמשים תמיכה איתנה לזרועות העץ הכבדות.

צאצאים רבים משל עץ חסון זה נלקחו וגודלו באמצעות ייחורים (חלקי ענפים) ונשתלו במקומות שונים בארץ. ארץ מולדתו היא הודו. פירותיו חסרי זרעים פוריים ולכן מגדלים אותו מייחורים.

„העץ" שירת בעבר את תלמידי „מקווה", בצילו חסו תלמידים שחזרו משרות הפלחה והכרמים; במלחמת השחרור הסתתרו בין שורשי האוויר הפלמ"חניקים וקרוב לוודאי — למרות שאין לנו ראיות חותכות — שאי פה ואי שם גם תינו אהבים מתחת לצל הכבד — לבריאות!

טוב, אז נאחל לבנגלי תוחלת חיים עד מאתיים ועשרים לפחות ושימשיך לשרת דורות עובדים ואוהבים.

איש וארצו

בחיי, רק אצלנו זה יתכן: מיליונר יהודי מארה"ב רוכש עבור מוזיאון ישראל, תמורת „סכום אפסי" של 1.5 מיליון דולר מכספו הוא, אוסף יודיאקה נדיר, הידוע בשם „אוסף שטיגליץ". ואילו מי שהיה שר ביטחון במדינת היהודים מוכר (באמצעות אלמנתו) למוזיאון ישראל, תמורת דולרים ירוקים ושמנים מאוד, אוסף ארכיאולוגי, שבחלקו הגדול הוצא על־ידו של אותו שר בכיר שלא כחוק מאדמת מדינת ישראל.

נו, או העולם לא הפוך? רגליים למעלה וראש למטה?

שומר(וני) המסורת

[illegible]

תיק חוץ

הסקרים מוציאים קיטור

מכוני סקרי דעת הקהל בצרפת עסוקים עתה בתוצאות הבחירות לאסיפה הלאומית. למרות עורף התחזיות, הבוחרים הם עדיין המפתיעים האמיתיים

ארנון יפה, פריז

בחירות רודפות בחירות בצרפת. מכוני הסקרים פועלים במלוא הקיטור. אך חרף אינפלציה של משאלי דעת־קהל, אין תחליף לבוחרים. הם תמיד מפתיעים. הצרפתים מוצפים במשאלים במערכות הבחירות האלו. מכון „סופרס", „ב.וי.א.", „איפופ", „איפסוס", וכן הלאה — מוצרים בשמות אלילים, שנלקחו ממיתולוגיה עתיקה. אף לא אחד מהם צפה את התוצאה המדויקת, לא בסיבוב הראשון ולא בשני, גם ללהיפן צפו רק 9 אחוזים. הם החטיאו בשיעורים ניכרים, מ־21 אחוזים עד 3 אחוז. אבל כולם חישבו את נצחון מיטראן.

רק בערב הסיבוב השני של הבחירות הצילו המכונים את אמינותם. הם הציגו בשעה מוקדמת את המנצח. זו כבר לא היתה בעיה גדולה. כשעות אחר־הצהריים, ביום הסיבוב השני של הבחירות, ידעו במכוני הסקרים שמיטראן ניצח, על סמך משאלים שנערכו בקלפיות יצוגיות ברחבי צרפת. 1000 הבוחרים בקלפיות, שמייצגות ממוצע של שכבות הבוחרים הצרפתים, נשאלים ביציע את מי בחרו, ומדוע אותו דווקא — מה השפיע על שיקוליהם.

ב־6.30 בערב, חצי שעה לאחר נעילת הקלפיות בעיר השדה, פירסמו המכונים אומדן סופי במטות המפלגות ובאולמי הנשפים שערכו ערוצי הטלוויזיות. אומדן זה, בשיעור 54 אחוז למיטראן, 46 לשיראק, אינו מופיע על מסכי הטלוויזיה אלא בשעה שמונה בערב, לאחר נעילת הקלפיות בפריז. אך שיראק כבר ידע על תבוסתו ב־6 בערב. בבחירות לנשיאות האומדנים כמעט אינם טועים. הם החטיאו בחמישית אחוז. בבחירות לפרלמנט קשה יותר לערוך אומדנים, במהלך הערב התוצאות מתחלפות. לעתים נבחרים צירים על תורם של קולות אחרים.

חטאו בפיחות־כוח

המשאלים החמיצו את התוצאה העיקרית בבחירות, שחוללה רעידת־אדמה בצרפת, היינו: עליית ג'אן מרי להיפן, ראש הפשיסטים הצרפתים, ל־14.4 אחוז. תופעה חדשה זו, ש־4.3 מיליון צרפתים מצביעים לימין הקיצוני הפשיסטי, לא אותרה במחשבים. גם את ה־4 אחוז של האקולוגיסטים לא צפו. על־פי המשאלים היה אמור להיפן לזכות ב־9־11 אחוז. המכונים חטאו בפיחות־כוח, אך זה היה החידוש העיקרי שיצא מן הקלפיות. למעשה תולדה עליית להיפן את התוצאות האחרות במערכה. ה־14.4 אחוז שלו פורדו את הימין המסורתי והעלו שוב את הסוציאליסטים לשלטון באליזה ובמתניון, ומעלים אותם לשלטון באסיפה הלאומית.

הצרפתים הופתעו לגמרי. הם לא הסכו פתאום לחסידי הסוציאליזם, אלא בחרו במיטראן ובמפלגה הסוציאליסטית נגד להיפן. המכונים, כמובן, מצאו תירוץ להצדיק כשלון זה. על־פי טיעוניהם, המוני בוחרים הכריעו ברגע האחרון להצביע בעד להיפן, או שבוחריו מתביישים להודות שיבחרו בערו. גם בעיניהם הוא שרץ. עכשיו המשאלים לבחירות לאסיפה הלאומית מנבאים ללהיפן 8 אחוז. תחזיות אלה אינן מתקבלות באמון.

מן ההתחלה צפו המכונים את נצחון הנשיא מיטראן, אך היו נדיבים אליו יותר מן הבוחרים. צפו לו בין 14 ל־11 אחוז יותר ממה שזכה

מפסיד שיראק. היה המום

לבסוף — 34.09 אחוז, בסיבוב הראשון. בסיבוב השני הגזימו רק ב־3 אחוז. מכון „איפופ" שבר את השיא: הוא טעה במהלך המערכה ב־21 אחוז. שיראק, שהאמין למשאלים לפני הסיבוב הראשון בשעה שצפו לו 23־25 אחוז, היה המום בראותו על מסך הטלוויזיה את התוצאה — 19.9 אחוז.

מושפעים מהאווירה

שבעה מכוני סקרי דעת־קהל בצרפת עמלו קשה, כדי להגיש כמעט מדי יום משאל חדש שהתיימר ללמד על התפתחויות בדעת־הקהל ובכוונות ההצבעה. המכונים שוב קיללו את החוק, האוסר פרסום משאלים בשבוע האחרון שלפני הבחירות. החוק מתקבל ביוזמת המפלגות, במגמה למנוע שמשאלים ישפיעו על הכרעת הבוחר במי לבחור. על־פי הפוליטיקאים, בוחרים רבים מושפעים מן האווירה שיוצרים המשאלים, מי שמוביל במשאלים מרוויח קולות מתלבטים. אנשים נוטים להתחבר אל הרוב.

המשאלים נתונים למניפולציות. מפלגות ועיתונים שוכרים שירותים של מכוני מחקר, על־מנת שיציגו את המשאלים בצורה הטובה ביותר למועמדיהם. ועדת משאלים מפקחת על ניהולם, בהתאם לתלונות. חבריה נוזפים במכונים, שמשאליהם מופיעים כמפוקפקים, ופוסלים אותם. כמה מכונים ננזפו על פירסום משאלים, שצפו 40 אחוז למיטראן בסיבוב הראשון, או שהפחיתו בכוחו של באר, המועמד האומלל של המרכז, ל־10 אחוז. גם שר הפנים מוליך משאלים סודיים כביכול משירות המודיעין שלו. על־פיהן שיראק היה אמור לנצח

נשיא מיטראן. המכונים היו נדיבים

בבחירות. והחוק מפריע למשאלים לצפות בתוצאה סופית.

מן המשאלים הרשמיים האחרונים, שפורסמו ב־30 לאפריל, נבצר לצפות את השפעת שחרור בני הערובה בלבנון וחילוץ בני ערובה בקלדוניה החדשה. המשאלים נתנו למיטרן 3 אחוזים יותר ממה שזכה. מכון „בי.וי.א." צפה לו 57 אחוז, „איפסוס" — 55 אחוז. במפלגות, באליזה, בשגרירויות ובממשלה, מקבלים תוצאות משאלים עד יום הבחירות. הללו נשללים רק מן הציבור. במוצאי־שבת חזה מכון „סופרס" במשאל סודי את ה־54 אחוז של מיטראן. התחזיות המוטעות אינן משנות.

מחשבי המכונים חוזים עתה יום ולילה את תוצאות הבחירות לאסיפה הלאומית. הם מבשרים טובות. „בי.וי.א." מעניק לסוציאליסטים רוב מוחלט, עם 400 צירים מתוך 577 באסיפה הלאומית; הימין המסורתי צופה, כי להיפן יזכה ברובע השמיני במרסייל.

חיי נצח לאנשים שהיו

„אנשי המחתרת" של חייקה גרוסמן, שהופיע עתה באנגלית, מנציח את גילויי ההתנגדות היהודית נגד הנאצים

יוסף גלילי

בית־המשפט המחוזי בטורונטו, קנדה, דן והרשיע את ארנס זונדל (49), יליד גרמניה, גרפיקאי בעל אזרחות קנדית, ל־9 חודשי מאסר בפועל. זאת, „בעוון הפצת ידיעות כוזבות בפמפלט, שבו תיאר את השואה כבדיחה". גזר־הדין, שניתן ביום הופעת ספרה של חייקה גרוסמן „אנשי המחתרת", באנגלית, בניו־יורק, משיב על אחת השאלות, שנשאלו עם תרגומו אחרי 39 שנה מעת הופעתו בעברית.

ויליאם דונט, מנהל הוצאת „ספרי שואה" בניו־יורק, סבור כי הספר הוא עדות ממקור ראשון „להתנגדות עילאית של המחתרת היהודית נגד הנאצים". עם פרסומו באנגלית, אנו מעניקים „חיי נצח" לאנשים ולאירועים שהיו ואינם. לדעתו, הספר בא למלא חלל שקיים בקרב קוראי אנגלית בתוך יהדות התפוצות ובכלל האנושות ביחס לספרות השואה.

הוצאת „ספרי שואה" נוסדה לפני 12 שנה על־ידי אלכסנדר דונט, משרידי המחנות. הוא החליט לשמור את אירועי השואה וספרותה. מאז הקים אותה, בשיתוף עם בעל פרס נובל לשלום, פרופסור אלי ויזל, הוצאו לאור 35 ספרים בנושאי השואה בלבד. עם מותו ב־1983, נטל על עצמו בנו ויליאם דונט, יליד ורשה, אף הוא משרידי השואה, להמשיך במסורת אביו, ולקיים את „זכרון השואה ומשמעותה לדורות הבאים".

סול לואיס, יועץ ההוצאה ל„ספרי שואה", סבור כי ספרה של ח"כ חייקה גרוסמן מעניק מימד חדש, המנציח את גילויי ההתנגדות של לוחמי המחתרת נגד הנאצים. לטעמו, זהו פן חדש בספרות השואה בשפה האנגלית, המתאר את הסבל, העינויים ואת „אין־האונים של בני־אדם מול המאכלת הנאצית". אין ערוך לתרומתו של הספר בתקופה זו, כאשר הניאו־נאצים ומשרתיהם בקרב „עמים תרבותיים במערב" מנסים להכחיש את השואה, מי „כפרט קטן" במלחמת העולם השנייה, ומי „כבדיחה".

בקבלת־פנים, שערכה הוצאת „ספרי השואה" לחייקה גרוסמן, עם הופעת ספרה, השכילו משה קגן ומרק כהן, להגדיר את תרומתו של הספר כ„מכשיר חד במאבק נגד נסיונות הניאו־נאצים להכחיש את השואה". ואילו הצעיר שביניהם, אלן לוצ'קר, בוגר „השומר הצעיר" בניו־יורק, שחזר מסיור באתרי ההשמדה בפולין, הדגיש בדבריו את הסכנות האורבות לאנושות ולעם היהודי מתחייתו של הניאו־נאציזם: משום ש„טירוף זה בוצע על־ידי בני־אנוש זה יכול לקרות שוב, אם לא היום — מחר, אם לא מחר ביום שלאחר מכן..." אלן לוצ'קר מתעתד לעלות עוד הקיץ, לישראל כי „שם מקומי".

„השאלות המועלות בספר נשאלות גם כיום. כגון: כיצד תכננו ובצעו את הפתרון הסופי בני־אדם שוודאי אהבו את ילדיהם, הלכו לכנסייה, היו מכובדים בקהילה? מה קרה ליהודים, שלא הבינו את המתרחש? רבים שאלה מדוע דווקא „השומר הצעיר" הבין בעוד מועד את המתרחש" — אמרה חייקה גרוסמן.

גרוסמן מסבירה כי „השומר הצעיר" היה שילוב בין הזדהות עמוקה עם העם היהודי, תוך טיפוח הצד האנושי — אוניברסלי. הספר באנגלית בא לענות על חוסר ידע בנושא הלחימה היהודית בתודעת הציבור. בספרות השואה הרגש היה על הסבל והכליון, ולא על הלחימה היהודית בגיטאות.

לחייקה גרוסמן „הרגשה כבדה ביותר", מאחר שהיא חשה כשריד אחרון בחיים, בשעה שעמיתיה, אשר הכירה אישית — מרדכי אנילביץ, ד"ר עמנואל רינגלבלום, אריה וילנר, מרדכי טננבאום ואחרים — נפלו בקרב או נספו במשרפות.

בהרצאתה על „התמודדות הנוער עם נושא השואה", לפני הקרנת הבכורה באנגלית של הסרט „אותם שמים אותה אדמה" (בהפקת גבעת חביבה), במוזיאון היהודי בניו־יורק — הרגישה ח"כ גרוסמן את הכורח ליצור מגע בין נוער זה (קרי השומרים שחזרו מפולין) וההיסטוריה היהודית. יש להכין אותם לבחינה הומניטרית קשה זו, בחינה שעליהם לעבור, לדעתה, כדי לחיות במציאות הישראלית על כל היבטיה. „סרט זה נעשה למען עצמנו. סרט, המבטא את מהותה ואמיתה של תנועת השומר „הצעיר". הנוער ראה במו־עיניו את צילום הארוך של קהילות יהודיות שהיו, יצרו, חלמו והקימו דורות של אינטלגנציה, אקדמאים, לוחמים סופרים, רבנים — כל אלה הפכו עשן ואפר בידי הנאצים."

הקהל, שגדש את אולם המוזיאון היהודי בניו־יורק, כיבד בקימה ובתשואות־הסכמה את דבריה המאלפים של מחברת „לוחמי המחתרת".

משק עולמי

יפאן מחלקת עודפים

יפאן הקטינה באפריל את העודף המסחרי שלה זה החודש ה־12 ברציפות, אך לדעת כלכלנים קשה יותר יהיה לצמצמו עוד יותר, בגלל הגידול ביצוא היפאני. „אינני יכול להביע אופטימיות יתירה על כך שהירידה בעודף הסחר של יפאן תהיה מהירה דיה כדי להקל על סיכסוכיה הכלכליים עם מדינות אחרות, שכן היצוא עולה שוב", אמר נובויוקי אוארה, כלכלן בכיר בבנק היפאני לאשראי לטווח ארוך.

הממשלה הודיעה באחרונה כי העודף המסחרי ירד מ־7.54 מיליארד דולר באפריל אשתקד ל־6.75 מיליארד דולר בחודש המקביל השנה. היבוא עלה ביותר מ־30 אחוז, אך הכלכלנים מודאגים יותר מהעלייה החדה בשיעור 15 אחוזים ביצוא. איש אינו צופה אומנם בעתיד הקרוב גידול בעודף הסחר, אך לדעת כמה כלכלנים קצב הקטנתו יואט.

לדברי כלכלנים, יש להניח כי בעקבות התחזקות המשק האמריקני עשוי היבוא מיפאן לגדול. היצוא היפאני לארה"ב ירד בכאחוז אחד באפריל, לראשונה זה 8 חודשים אך אוארה הביע ספיקות אם תהליך זה אכן יימשך. לדבריו, הירידה ביצוא לארה"ב אולי איננה אלא תגובה סטטיסטית לעלייה החדה ב־15.8 אחוז בחודש מארס. לאור הסימנים המתרבים להתחזקות המשק האמריקני, ובעיקר לגידול בצריכה, אין להוציא מכלל אפשרות גאות ביצוא היפאני.

לדעת דייוויד פייק, כלכלן בחברת ברוקרים, יצרני החשמל והאלקטרוניקה היפאנים התאימו עצמם לסביבה של התחרות קשה יותר, והכניסו שורה של מוצרים חדשים, החל במכונות ביתיות לצילום מסמכים וכלה במכשירי טלוויזיה זעירים. כן הוא צופה גידול ביצוא המכוניות מיפאן לארה"ב, כדי לעזור לחברות יפאניות לבנות שם מפעלים חדשים, ולחברות אמריקניות לחדש מפעלים קיימים.

לפחות באפריל רשמה לעצמה יפאן ירידה נוספת בעודף המסחרי שלה עם ארה"ב, מ־5.13 מיליארד דולר אשתקד ל־4.13 מיליארד השנה.

על הממשלה להודות, כראש וכראשונה, ליצרני המכוניות ביפאן על הירידה בעודף הסחר הדו־צדדי, הגורם צרות פוליטיות. יצוא המכוניות לארה"ב ירד בחודש האחרון ביותר מ־20 אחוז, מאחר שהצרכנים האמריקניים נרתעו מן המחירים הגבוהים יותר הנקבעים כיום לרכב יפאני. לעומת זאת, עלה בחודש אפריל פי 4 היצוא של מכוניות אמריקניות ליפאן, בעיקר משום שחברת הונדה הביאה ליפאן 1,350 כלי רכב מתוצרת מפעלה בארה"ב.

יותר מדי כסף

פקידי סיוע החוץ היפאני קובלים, כי ברשותם יותר מדי כסף ופחות מדי אנשים לחלוקת הכסף הזה.

בעיקר הודות לעליית ערך היין, סביר להניח כי מבחינה זו יפאן תשיג את ארה"ב ותיהפך למסייעת הגדולה ביותר למדינות מתפתחות, אולי כבר השנה. אך לגבי הידיאקי דומיצ'י, ועמיתיו בלשכה לשיתוף פעולה כלכלי במשרד החוץ היפאני, הבעיות רק מתחילות.

לדברי דומיצ'י, בארה"ב מנהלים את תוכנית סיוע החוץ קרוב ל־3,000 פקידים, ואילו יפאן מוציאה סכומים בגודל דומה בעזרת מספר קטן בהרבה של עובדים. הוא סירב לנקוב במספר המדוייק, אך אמר: „מספרם קטן מאוד. עובדה זו בולמת את תוכנית הסיוע שלנו. עלינו להרחיב את הצוות".

תקציב סיוע החוץ של יפאן לשנת הכספים השוטפת, שהחלה ב־1 באפריל, מגיע ל־10 מיליארד דולר, אך לדברי דומיצ'י הוא ועמיתיו יהיו מסוגלים „להיסטר" רק מ־[illegible] אחוזים מסכום זה.

כמעט כל סיוע החוץ למדינות מתפתחות מארה"ב ומיתר מדינות המערב, ניתן כ[illegible] מענקים, אך המדינות המקבלות מתלוננות שקרוב למחצית הסיוע היפאני ניתנת כ[illegible] הלוואות. דומיצ'י אומר, כי יפאן תוכל להגדיל את שיעור המענקים [illegible] עצם היקף הפעולה והסכומים [illegible] גורמים קשיים. „בשל עצם ההיקף של [illegible] הפיתוח היפאני מעבר לים, אין זה [illegible] להגדילו תוך זמן קצר", אמר.

דומיצ'י סבור כי במוקדם או במאוחר, [illegible] אכן תיהפך למעניקת הסיוע הגדולה [illegible] אך עשוי לחלוף עוד זמן עד [illegible] בפועל ידביקו את התקציב. אשתקד [illegible] יפאן למעלה מ־7 מיליארד דולר סיוע [illegible] בהלוואות ובמענקים, פחות מ־9.8 מיליארד הדולר שחולקו על־ידי ארה"ב. [illegible] החליפין הנוכחיים עשוי הסיוע היפאני [illegible] השנה ל־8.5 מיליארד דולר.

דומיצ'י ועמיתיו במשרד החוץ מדברים [illegible] תוכנית סיוע החוץ שלהם בדרך כלל [illegible] דולריים, ולא קשה להבין מדוע. [illegible] שהיין התחזק יותר ויותר בשלוש [illegible] האחרונות, בעוד ערך הדולר ירד, [illegible] רבה תשלומי הסיוע היפאניים [illegible] דולריים. אך גם במונחי ינים עלה [illegible] לאיטו, וגוברת המודעות של יפאן [illegible] שעליה להחזיר את עושרה [illegible] העולם.

מניעים כמוסים

תוכנית הסיוע של יפאן התמקדה עד [illegible] במדינות האסייתיות השכנות, אך [illegible] הסכומים הניתנים למדינות עניות באפריקה ובאמריקה הלאטינית עולים. „הסיוע [illegible] נעשה יותר ויותר גלובאלי, ואנו [illegible] לתת יותר לאזורים אחרים", אומר דומיצ'י. אולם נראה שאסיה, המקבלת כיום 70 אחוז [illegible] הסיוע היפאני, תישאר גם בעתיד [illegible] מקבלת הסיוע העיקרית, במיוחד הפיליפינים שלגביה יפאן היא כבר כיום התורמת הגדולה ביותר. לדברי פקידים יפאניים, הם [illegible] ליטול חלק בתוכנית האמריקנית [illegible] לפיליפינים בחמש השנים הקרובות [illegible] מיליארד דולר לשם ייצוב כלכלתה וממשלת אקינו.

מדינות המערב מועידות בדרך כלל את סיוען לפתרון בעיות בוערות. יפאן [illegible] בסיוע להבראת המיבנה החברתי והכלכלי של המדינות המקבלות. לדברי הפקידים, [illegible] הסיבה לכך שהסיוע ניתן לעתים יותר [illegible] בצורת מלווים מאשר בצורת מענקים. „[illegible] אפשר לבנות תתנות־כוח במענקים", אומר דומיצ'י.

לפי טענה אחרת, מסרבים היפאנים לעתים לתת כסף לשימושים המוצעים מצד המדינות המקבלות. לדברי דיפלומט דרום־אמריקני בטוקיו, ארצו רצתה להשתמש בסיוע היפאני לשם סילוק חלק מחובה הלאומי, אך היפאנים עמדו על־כך שהוא ישמש לקניית ציוד. לדברי פקידים בבנגקוק, לעתים מחליטים היפאנים על פרוייקטים בלי התייעצות מלאה עם ממשלת תאילנד.

פקיד אחר במשרד החוץ היפאני הודה, כי מאחורי הסיוע היפאני מסתתרים לעתים קרובות מניעים כמוסים, כגון פיתוח שווקים לקליטת סחורות יפאניות, או הבטחת אספקה קבועה של חומרי גלם. הפקיד אמר, כי באפריקה, למשל, נועדה מרבית הסיוע היפאני למדינות העשירות במשאבים טבעיים, אם כי אינו קשור במישרין בפרוייקטים בתחום המחצבים. לדבריו, „זוהי ראיה ביקורתית מאוד של אור"א (סיוע־פיתוח למדינות מעבר לים), וממשלת יפאן אינה אוהבת אותה. אך עובדה היא עובדה".

רויטר

פיננסים

סיוון:

הרבע השני יהיה יותר טוב

הרבע השני של 1988 בבנקים עשוי להיות קצת יותר טוב מהרבע הראשון של השנה — אמר אתמול יו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיוון, בפגישה עם עיתונאים.

לדבריו, רווחיות הבנק במחצית הראשונה של השנה דומה לממוצע 87', ואולי אף עולה עליו, והיום כבר ברור כי „88 לא יכולה להיות שנה רעה".

סיוון סיכם אתמול מהלך בן שנתיים של התאמת השירות הבנקאי לצרכי הלקוחות בבנק הפועלים. לדבריו, ב־87' נוספו 150 אלף חשבונות חדשים בבנק — 10 אחוזים מהם של לקוחות עסקיים. בעקבות שימת דגש על לקוחות עסקיים חלה לדבריו עלייה ניכרת בהיקף הפעילות שלהם עם הבנק. נוסף על השירותים הניתנים ללקוחות אלה ב־60 מחלקות עסקיות מיוחדות בסניפים, הנחיל באחרונה במתן שירות חדש — ערכון שוטף של מצב האובליגו של הלקוח וערך הבטוחות שלו.

סיוון אמר, כי הבנק אינו רוצה להמשיך לגדול בהיקף העסקים בשיעור שאפיין את השנתיים האחרונות, אולם עדיין יש מקום להעמיק את הפעילות עם הלקוחות הקיימות. בתשובה לשאלה ציין, כי בנק הפועלים הקטין את הערך הריאלי של חוב המושבים לבנק (לא כולל מחיקת חובות). „ההתיישבות המושבית הורגלה שחובות לא צריך להחזיר. אבל כאשר אנחנו נכנסים למושב, ולא באגרסיביות, אנחנו מגיעים איתו להסדר", אמר סיוון.

גידול של 75% ברווחי המזרחי

הרווח הנקי של בנק המזרחי ברבעון הראשון של 88' הסתכם ב־6.8 מיליון ש"ח, גידול של 75 אחוז לעומת הרבעון המקביל אשתקד. השיפור החד ברווחיות נובע מהקטנת ההפסד נטו מפעולות בלתי רגילות. ברבעון המקביל אשתקד נרשם הפסד של 3.5 מיליון ש"ח בסעיף זה, כתוצאה ממהלך מקיף של מימוש נכסים שעשה המזרחי. השיפור משקף זה בולט במיוחד לאור העובדה שרווחי מפעולות רגילות של הבנק ירד בכ־8 אחוז והסתכם בכ־16.7 מיליון ש"ח.

משק המים

תכנית־אב לשנת 2010

משק המים הגיע לנקודת מפנה הנובעת מהגרעון שנוצר במקורות המים ומהדרעת איכותם — קובעת „תכנית האב למשק המים" שהוכנה בתה"ל (תכנון המים לישראל) לפי קשת נציב המים, צמח ישי. מחברי התכנית מדגישים, כי חל שינוי במשק המים, שיוגבר בעתיד, משום שחלקה של הצריכה העירונית, המים המוקצבים לתעשייה ולצריכה ביתית, יועלה בשיעור ניכר. גם חלק נכבד מהמים השפירים (מים טובים לשתייה ישר מהברז), המשמשים כיום לחקלאות, יומר בקולחים (מי ביוב מטוהרים שניתן להשקות בהם גידולים חקלאיים). יתר על כן, מערכות אספקת המים מתיישנות והולכות ויידרשו שיקום והחלפה על־פי תפקודן העתידי.

מחברי התכנית קובעים, כי משק המים, במצבו הנוכחי, מחייב גישות חדשות. לדעתם, יש צורך בשינוי הניהול של משק המים, לרבות מדיניות הקצאת המים למגזרי המשק השונים וקביעת מיכסות מים בהתאם לצרכים. הם מדגישים, כי ההשקעה במקורות מים, מאגרים ומיתקנים מחייבת בדיקה ובחינת המימון של משק המים.

תכנית האב למשק המים מחולקת לשלושה שלבים: הראשון, לטווח קצר־מועד, סיומו 1990. השני, שלב הביניים, מ־1990 עד לשנת 2000, והשלישי, התכנית לטווח ארוך, שמועד סיומה בשנת 2010.

נזקים בלתי הפיכים

מחברי התכנית, בה השתתפו מנהלי תה"ל ומומחים מכל התחומים הקשורים במים, טוענים כי מטרת מנהלי משק המים היתה להגדיל את כמות המים. להערכתם ההגדלה הבלתי מבוקרת של כמויות המים הביאה לשאיבת־יתר, שכתוצאה ממנה ירדו המיפלסים של מי התהום, מה שגרם להמלחתם במישור החוף, בגלל חדירת מי ים. במישור החוף המצב חמור ויש נזקים שאינם ניתנים לתיקון. בחלקים אחרים של הארץ נמצאה כמי התהום חדירת התמלחות. תופעה נוספת שלא הובאה בחשבון היא חדירת תנקות, כתוצאה מרישון כימי.

מחברי התכנית קובעים, כי השימושים העתידיים במים יציבו דרישות מחמירות והולכות לשיפור איכות המים ולהגדלת אמינות האספקה, על־ידי צמצום בכמות המים והגדלת עלותם ומחירם. ניהול מקורות המים הטבעיים ייערך במגמה לשמר אמינות ואיכות. התוכנית המוצעת לניהול מקורות המים נועדה להשיג מטרות אלה, באמצעות שמירת מפלסי מי התהום ברמה הגבוהה מזו המקובלת כיום. כתוצאה מכך יישמר עומק הידראולי מספיק למניעת חדירת מים מלוחים; תישמר זרימה למוצאים לשטיפת מזהמים ולמניעת הצטברותם, ותישמר רזרבה מספקת לסדרה של שנים שחונות.

כך, טוענים מחברי התכנית, יצומצם ניצול מי התהום במידה ניכרת, בהשוואה לניצול הנוכחי. מטרת הצמצום היא הפסקת ניצול היתר של המקורות והרמת המפלסים למצבי היעד הרצויים. ניצול מי התהום, שהיה 1.3 מיליארד קוב מים בשנת 84/85, יצטמצם ל־1.1 מיליארד קוב מים בשנת 2000.

המתכננים קבעו את חורף 1984/85 כבסיס לחישובים, בציינם שבחורף אותה שנה ירדו גשמים בכמות המאפיינת את הממוצע הרב־שנתי. הטבלה שלהלן מראה את מצב המוצא ואת התכנית עליה ממליצים המתכננים בטווח הבינוני.

המתכננים, שבדקו את המצב במאגרי מי התהום (אקוויפרים) לפי אזורי הארץ השונים, מצביעים על המצב הקשה של אקוויפר אזור החוף, בו המיפלסים נמוכים והוא לוקה בחדירת מי ים בגלל שאיבת־יתר בהיקף גדול. הגרעון ההידרולוגי באקוויפר זה נאמד ב־1.1 מיליארד קוב בשנה ולדעת המתכננים יש להחזירו למצב תקין בפעולה מכוונת במשך 20־10 שנה. הם ממליצים כי השאיבה באיזור זה תקטן ב־50 אחוז, מכ־400 מיליון קוב בשנה כיום לקצת יותר מ־200 מיליון קוב בשנת 2000. כן יש להחזיר מי שטפונות המאגרים שיש להכינם למטרה זאת.

אקוויפר מי התהום שלרגלי הגבעות שעל הקו הירוק, בין הירקון לנחל התנינים, סובל גם הוא מירידת מיפלסים ומהמלחה. על מנת להביאו למצב תקין יש לשמור על היקף שאיבה של 310 מיליון קוב מים לשנה. באקוויפרים אחרים מסיקים עתה 510 מיליון קוב מים בשנה. המתכננים ממליצים לשמור על משטר שאיבה בהיקף דומה עד שנת 2000, ומדגישים כי המצב בעמק יזרעאל ובית־שאן גרוע ביותר: האקוויפר סובל מהמלחה ויש צורך בהשקעות כדי להחדיר בו מים מתוקים.

לפי התכנית, הכנרת תמשיך לשמש כמקור מים עיקרי. יש צורך בחוקים מתאימים כדי לשמור על מצב המים בכנרת מבחינת הכמות והאיכות (על המצב הגויל באגם יכול להעיד המקרה האחרון של זיהום הכנרת על־ידי הביוב של טבריה ואין כוח היכול למנוע זאת — ח.מ.).

הוועדה ממליצה, כי בשנת 2000 יקצו לצריכה ביתית 640 מיליון קוב מים בשנה, במקום 420 מיליון קוב כיום. התעשייה תקבל 135 מיליון קוב בשנה, במקום 80 מיליון קוב עכשיו. החקלאות תצטמצם ב־300 מיליון קוב בשנה. כיום — 1.4 מיליארד קוב מים בשנה, בשנת 2000 — 1.1 מיליארד קוב. ניצול קולחים פוטנציאליים אמור להוריד את השימוש במים שפירים בכ־40 אחוז.

מחירי המים — מותנת לעלות

כיום משתמשים בחקלאות בכ־1.2 מיליארד קוב, בשנת 2000 — כ־700 מיליון קוב.

אספקת המים לחקלאות היא הבעיה המרכזית בתכנית האב. הצוות קובע, כי הירידה בשימוש במים שפירים בחקלאות תחייב השקעה של 90 מיליון דולר בשנה עד שנת 2000, בעוד תקציב הפיתוח לשנת הכספים 1987/88 עומד על 30 מיליון דולר בשנה בלבד.

נושא נוסף בעל חשיבות עליונה, עליו מתקיימים דיונים וויכוחים, הם מחירי המים. המתכננים קובעים, כי מחירי המים נקבעים כיום ברמה הנמוכה מעלות אספקתם. הם מציינים, שקיים מחיר מקסימום לחקלאות ולתעשייה (19.5 אג' למ"ק) ולצריכה ביתית (30.1 אג' למ"ק). ההפרש בין העלות למחיר מכוסה בעיקרו על־ידי תמיכה ממשלתית. בהתאם לתקנות הקיימות, מחושבת עלות המים לצורך קביעת הסובסידיה ללא שיערוך מרכיב ההון של רוב ההשקעות שנעשו בעבר, ולכן מרכיב זה כמעט אינו בא לידי ביטוי בעלות המחושבת. הנתונים מראים, שעלות המים הממוצעת של „מקורות", בחישוב על־פי התקנות, נאמדת בכ־15 סנט למ"ק במחירי אפריל 1987 אולם מחלוקה לפי מפעלים מתברר שבשני שלישים מן המפעלים העלות גבוהה ממחיר המקסימום ומזכה את צרכן המים בסובסידיה. חישוב העלות בדרך המקובלת מסתיר את הסובסידיה האמיתית הניתנת לצרכני המים, כאשר ההפרש בין התמיכה הנומינאלית לבין התמיכה האמיתית מכוסה.

המתכננים קובעים, כי חישוב משוערך של עלות ההון הממוצעת ב„מקורות", המבוסס על ההון הפעיל בלבד ובשער ריבית של 8% לשנה, אומד את עלות ההון (החזר הון) בכ־12.5 סנט למ"ק, אותם יש להוסיף לעלות הממוצעת ללא הון ובכך תגיע העלות הממוצעת הכוללת לכ־26 סנט למ"ק. הכללת מרכיב ההון בעלות המפעלים תגדיל את השונות הבין־מפעלית, הקיימת גם בעלויות השוטפות.

לפיכך, כיוון שמחירי המים נמוכים, אין הם משמשים כמכשיר להקצאה של המים, הנעשית באופן אדמיניסטרטיבי. קיים מצב, שערך התפוקה השולית של המים נמוך מעלותם השולית. בשלב הבא של תוכנית האב תיבחן מסגרת מערכת מחירים המבוססת על עלויות שוליות. לפי שעה נעשה אומדן ראשוני של העלויות השוליות של הולכת המים, שעיקרן העלויות השוליות של האנרגיה. לפי אומדן זה, העלות השולית במאגר זוהר בקיץ נאמדת במצב המוצא (1984/5) ב־32 סנט למ"ק והיא צפויה לרדת, עם הפעלה מלאה של מפעל שפכי דן, ל־23 סנט למ"ק. לעלויות אלה יש להוסיף את עלויות המים עד לצרכנים.

עלות התמיכות על־פי חוק המים, במשטר האספקה הנוכחי, נאמדה בשנת 1985 ב־60 מיליון דולר, כאשר מחיר המים (מחיר גג) היה 11 סנט למ"ק, 36 מיליון דולר אילו המחיר היה 15 סנט למ"ק ו־15 מיליון דולר כאשר המחיר היה 20 סנט למ"ק.

מקור	מצב מוצא — 1984/5: שפירים	מליחים	השקייה	סה"כ	שנת 2000: שפירים	מליחים	השקייה	סה"כ
מי תהום	1205	135	—	1340	955	160		1115
אגני הירדן	620	—	—	620	660	—		660
מי שטפונות	15	10	15	40	30	—	50	80
מי השקייה חוזרים	30	—	80	110	—	—	275	275
סה"כ הפקה	1870	145	95	2110	1645	160	325	2130
פחת	-60			-60	-40			-40
סה"כ להספקה	1810	145	95	2050	1605	160	325	2090

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

„סילורה" תייצא בקרת ריסוס

■ מנהלי חברת „סילורה ישראל" של קיבוץ כפר מסריק חתמו על הסכם יצוא לארה"ב של מערכת בקרת ריסוס, אשר פותחה בארץ. המערכת מגבירה את דיוק הריסוס של שדות ומטעים המביאה לחיסכון של עד 10 אחוזים בתוצאה על חומרי הדברה. האמריקנים ירכשו 100 מערכות כאלה, בין היתר משום שמחירם נמוך ב־50% ממחיר המערכת המקבילה תוצרת ארה"ב וצפוי כי היצוא לארה"ב יוכפל.

35 תכניות חדשות

■ מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה בחודש מאי 35 תוכניות הרחבה והקמה של מפעלי תעשייה, בהשקעה כוללת של 58 מיליון דולר. אושרו 9 תוכניות הקמה למפעלים בתחומי מערכות הדפסה, אורטופדיה, אמנות, פלסטיקה, גומי, אלקטרוניקה, אלומיניום ותיירות. בתמ"ס מציינים, כי התוכניות שאושרו יביאו, עם השלמתן, להיווצרות 925 מקומות עבודה חדשים ולתוספת יצוא של כ־85 מיליון דולר.

ערך לוי מורב

חדשות המשק

חברה נפרדת לניהול השקעות בבנה"פ

בנק הפועלים וחברת „גמולי" עומדים להקים חברה נפרדת לניהול השקעות של קופות גמל וקרנות השתלמות. הדירקטור המיועד של החברה הוא יהודה דרורי, מי שהיה עד לסוף 87' הממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר.

בבנק הפועלים אומרים, כי הקמת החברה נועדה ליצור הפרדה בין ניהול השקעותיהן של קופות הגמל לבין הניהול השוטף שלהן. החברה החדשה תעסוק בניהול תיקי הנכסים של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהול בנק הפועלים, על־פי הסכם שייחתם בין קופות הגמל לבין החברה. היקף נכסי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של בנק הפועלים עולה על 7.5 מיליארד ש"ח.

דרורי אמור לשמש דירקטור חיצוני בחברה, ולא עובד הבנק, ומועד כניסתו לתפקיד ייקבע בכפוף להסדרי פרישה החלים עליו כעובד מדינה לשעבר.

יצוין, כי דרורי מונה בתחילת 88', לאחר פרישתו מתפקיד המפקח על שוק ההון, כיועץ מיוחד להכנת התוכנית למכירת המניות הבנקאיות לאחר נובמבר 88', כולל הטיפול בבעיית השליטה על הבנקים שבהסדר. נערך עימו חוזה העסקה מיוחד, אולם לאחר כ־5 חודשים הוא החליט לפרוש מהתפקיד.

אודי נחשון

לוי ואופיר הודחו מ„תדיראן"

מנכ"ל „כור", בני גאון, הדיח את ראש אגף הכספים [illegible], שבח אופיר, ואת [illegible] „כור", גיל לוי, מחברותם בדירקטוריון „תדיראן". [illegible]

0.67 ש"ח לק"מ החזר הוצאות רכב

ב־1 ביוני יהיה החזר הוצאות רכב, (מגולם) מבוסס על מכונית טיפוסית 1300 סמ"ק ומס שולי של 45 אחוז 0.67 ש"ח לק"מ. במכונית טיפוסית 1600 סמ"ק יהיה ההחזר 0.71 ש"ח לק"מ — על כך נמסר בדף הערכון החודשי שמפרסם „חשבי", היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול.

מהנתונים על עלות אחזקת מכוניות פרטיות עולה, כי הוצאה הממוצעת לק"מ במכונית 1100 סמ"ק מגיעה ל־0.49 ש"ח. מדובר במכונית העושה בשנה 15 אלף ק"מ. במכונית 1300 סמ"ק ההוצאה הממוצעת לק"מ 0.55 ש"ח. במכונית משומשת 1300 סמ"ק ההוצאה היא 0.53 ש"ח לק"מ.

מכוניות בבעלות מוסדית — 1100 סמ"ק הוצאה ממוצעת לק"מ 0.50 ש"ח, בתנאי שהיא נוסעת לפחות 20 אלף ק"מ. במכונית 1300 סובארו, עלות ממוצעת של הוצאה לק"מ 0.50 ש"ח. בסובארו 1600 ההוצאה 0.60 ש"ח לק"מ. בטנדר פז'ו 404 ההוצאה הממוצעת לק"מ 0.41 ש"ח.

תשלום אש"ל לארוחות בינוניות במרכזי הערים — ארוחת בוקר 6.30 ש"ח, ארוחת צהריים 15.70 ש"ח וארוחת ערב 8.10 ש"ח, סך הכל 30.20 ש"ח.

ח.מ.

מיליון ש"ח יושקעו בנמל החופשי באילת

מיליון שקל יוקצו השנה לפיתוח איזור התעשייה באילת, המוגדר כאיזור נמל חופשי — על כך החליט שר המסחר והתעשייה אריאל שרון בפגישה עם ראש עיריית אילת רפי הוכמן. הכסף יועבר לחברת „מבני תעשייה," שהחלה כבר בעבודות הכנת השטח. בפגישה אף סוכם כי בשנה הבאה יוצע לפרוייקט סכום נוסף, של 1.5 מיליון ש"ח, להמשך פיתוח התשתית.

דובר העירייה מסר, כי באיזור התעשייה של הנמל החופשי מתוכננים מפעלים שכל תוצרתם מיועדת ליצוא. בין המפעלים המתעניינים במקום ניתן למצוא יזמים מיפן, סינגפור, דרום־אפריקה וכן ממרכז הארץ. מפעלים אלה יעסיקו בשלב הראשון 20־30 עובדים כל אחד, והם ייהנו מהיתרונות הכלולים באזורי נמל חופשי.

בצלאל רובין

60 יפוטרו במפעל „דטיק" בבית־שאן

הנהלת מפעל „דטיק" ייצור כבלי חשמל ותקשורת עומדת לפטר בימים הקרובים 60 עובדים, בגלל צמצום בהזמנות של חברת „בזק".

מזכיר מועצת פועלי בית־שאן, פיני קבלו, מסר כי במפעל „דטיק", השייך לחברת העובדים, מועסקים כיום 150 איש וזהו אחד המפעלים המתקדמים ביותר בעיר.

קבלו נפגש בסוף השבוע עם שר התקשורת גד יעקבי וביקשו לפעול להגברת ההזמנות מחברת „בזק", כדי למנוע את הצורך בפיטורים.

שלמה גלזר

90 מיליון דולר — תקציב שיקום השכונות

[illegible]

זווילי דורש מטה חירום לשרב

ראש המחלקה להתיישבות נסים זווילי פנה אתמול לראש הממשלה שמיר, למ"מ רה"מ פרס ולשרי החקלאות והאוצר נחמקין ונסים, בקריאה להקים מטה חירום מיוחד לסייע למשקים שנפגעו בשרב הכבד. מטה חירום בעלי סמכויות, שיהיה משותף לממשלה ולנציגי המשקים, יוכל להציע פיתרון לנזק העצום במטעים, פרחים ובעלי־חיים, אמר. לדבריו, הנזקים הכבדים יגרמו לנפילת משקים שאיבדו את מקורות פרנסתם, אם לא יעמידו לרשותם אמצעים מתאימים.

ח.מ.

מפוף ומשם

מה חדש

סירוב על רקע גזעני

„כאן די. אמ. סי."

עופר ניר

להקת הראפ האמריקנית הידועה, „ראן די.אמ.סי", והאמרגנים האנגליים שלה, התלוננו בפני המועצה למען שוויון גזעי, על הנהלת הומבלי ארינה בלונדון, בטענה שסירובה להתיר הופעות של הלהקה במקום, נבע מטעמים גזעניים מובהקים.

הלהקה רצתה להופיע, שלוש פעמים, בחודש ספטמבר הקרוב, במסגרת מסע־הופעות באירופה. ההנהלה סירבה ונימקה זאת בחשש, מפני סיכון היחסים הטובים בין הארינה לבין תושבי הסביבה והרשויות, המועצה המקומית והמשטרה. סירוב זה נומק מטעמים של הגנה על שלום־הציבור, שמופר תדיר — על־פי הדיווחים בעיתונות, שהיו, לדברי מנהלי הלהקה, מוגזמים מאוד — בהופעות של „ראן די.אמ.סי." ולהקות ראפ אחרות.

חברי הלהקה דוחים טענות אלה על הסף. "הם פשוט גזעניים, גייסון מיזל, חבר ההרכב. "הם פוחדים מכוחו של הראפ, שהפך מזרם מוסיקלי מחתרתי כמעט, למגנון לגיטימי ומצליח. "הוא ועמיתו־להרכב אומרים, כי במסע ההופעות האחרון שלהם לא היו מקרים של אלימות. בניגוד לדימוי של קהל הראפ, הוא אינו בא להופעות כדי לפרוק את האלימות שבו. פרט לכך, הוא מוסיפים, במשחקי כדורגל, יש מקרי אלימות קשים יותר.

דובר מטעם הומבלי ארינה הכחיש, כמובן, כי הסירוב נבע מטעמים גזעניים. הוא מסר כי אכן התנהל משא־ומתן בין האמרגן של הלהקה לבין הנהלת האולם, אבל לאחר שההנהלה התייעצה עם מועצת רובע ברנט, שבו שוכן האיצטדיון והארינה הצמודה אליו, וגם עם המשטרה — הוחלט שלא להתיר את קיום המופעים. אבל, בבדיקה שערך שבועון הפופ „מלודי מייקר", עם מועצת ברנט ועם המשטרה המקומית, הוכחש כי הנהלת הארינה פנתה אליהם לשם התייעצות בנושא. מכאן, שגם לא הטילו וטו על „ראן די.אמ.סי".

הלהקה תופיע, בסופו של דבר, בלונדון, אבל לא בוומבלי ארינה, אלא באולם קטן הרבה יותר, הבריקסטון אקדמי. עובדה זו, מסר דובר הלהקה, תגרום אכזבה לקהל, שכן הופעת „ראן די.אמ.סי" הנוכחית בנויה לבמה גדולה והלהקה תיאלץ לשנות את המתכונת, כשל האילוץ הזה.

לד־זפלין התאחדה!

אבל, מעריצים ומעריצות, להופעה חד־פעמית, במסגרת מופע מיוחד, שנערך כמתנה לחברת התקליטים „אטלנטיק", שחגגה ארבעים שנה להקמתה. על הבמה הופיעו רוברט פלאנט, ג'ון פול ג'ונס וג'ייסון בונהאם, בנו של המתופף המנוח של הלהקה, ג'ון בונהאם. בין האורחים האחרים באותו אירוע מרהיב, היו גם בט מידלר פיל קולינס, להקת „נוכריי", „הבי. ג'יז", וגם כמה הרכבים נוספים שהתאחדו מחדש לצורך העניין, כמו „אמרסון לייק ופלמר", „פרסר הבריזל" ו„בוקר טי והאמ.ג'יז". כל ההכנסות מן המופע הוקדשו להקמת קרן צדקה מיוחדת מטעם החברה. האירוע צולם לטלוויזיה ויוקרן גם בארץ, במסגרת התכניות בערבית.

„רדיו רדיו"

עד עתה, אמרת „רדיו רדיו", התכוונת לתכנית המצוינת של יואב קוטנר. כנראה שריצ'רד ברנסון, הבוס הגדול של אימפריית „וירג'ין", משדר על אותו גל והוא הודיע על הקמת תחנת־רדיו חדשה, שתיקרא „רדיו רדיו". שידורי התחנה ייקלטו וישודרו על־ידי תחנות מקומיות באנגליה. בין השדרנים, ג'ונתן רוס, שהוא אחד המנחים הפופולריים ביותר בטלוויזיה וג'נים לונג, די.ג'יי. ידועה, שנאלצה להתפטר ממשרתה ברדיו ושל הבי.בי.סי, לאחר שילדה וביקשה תנאים של אם־עובדת.

מצטרפים נוספים למופע למען נלסון מנדלה, ב־11 ביוני, באיצטדיון וומבלי: ג'ו קוקר, זמר הנשמה אל גרין, ג'ואן ארמטריידינג והרכב־כוכבים מיוחד שיכלול את קורט סמית (מן הצמד „דמעות לפחדים"), טול יאנג, פי (מלהקת רמליון") ובריאן ארמס... במופע צדקה אחר, למען ארגון אמנסטי, ב־19 ביוני, תופיע להקת „הארורים" בהרכבה המקורי, הכולל את הזמר, קפטן סנסיבל, שפרש לקריירה סולנית.

ברוס ספרינגסטין ניצל את הופעותיו, כדי להטיף לקהל, שיצביע בעד מועמד הדמוקרטים לנשיאות ארצות־הברית, ובל יעז להצביע עבור „בוש המנוון", כדבריו, הוא סירב להיפגש עם פון הול, מזכירתו של אוליבר נורת' המפורסם, כשזו נכחה באחת מהופעותיו, וביקשה להיכנס אליו, מאחורי הקלעים.

תקליטים

עשו אהבה

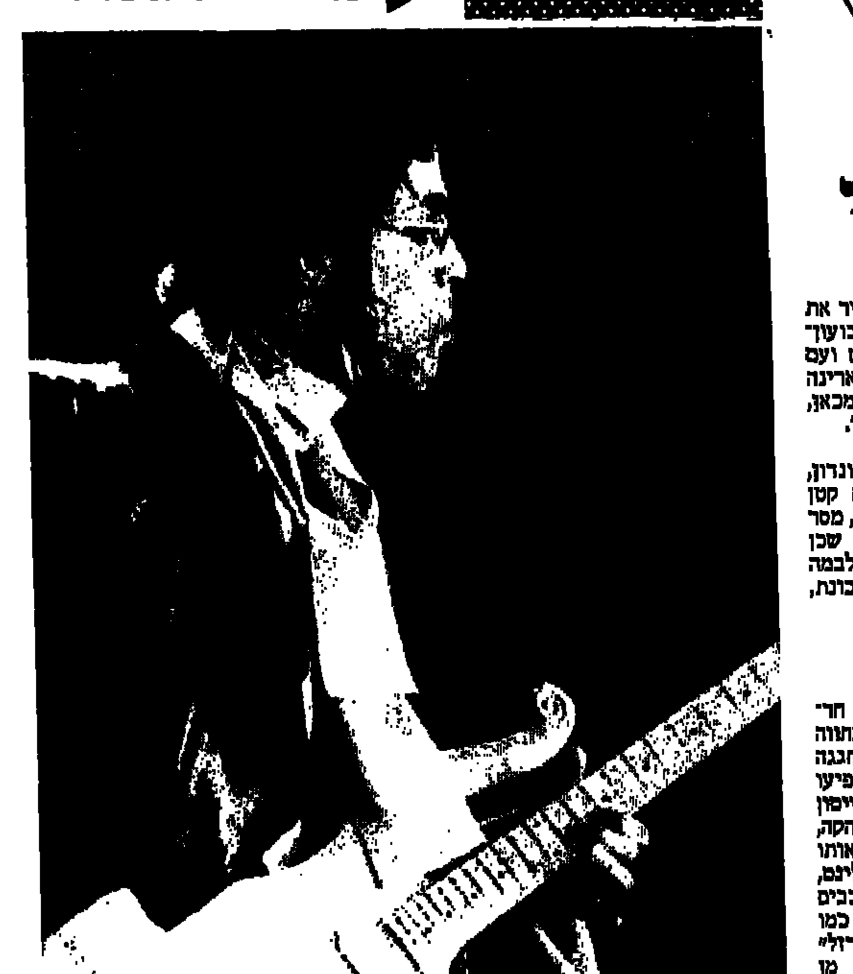
פרינס – מוסיקה לרגליים ומוסיקה לראש

יוסי ונונו

פרינס — "LOVESEXY".

להסיר את הכובע, האיש הקטן־גדול הזה עשה את זה שוב. כל מי שחיכה לו בפינה, ייאלץ להמשיך לחכות. אין ב־"LOVESEXY" בשורות חרשות, תפנית או מהפכה. יש מוסיקה מצוינת ועוד צעד אחד בדרך למוסיקה של שנות ה־90, שפרינס הוא מבשרה. צריך להקשיב לקטע כי „ששנים מאוהבים", כדי להבין את הגאוניות שלו — בלדה נינוחה בין השירים הקצביים. קטע שהוא הכלאה בין סטיבי וונדר המוקדם להישגים הנוכחיים של פרינס, פשוט פנינה.

בשמיעה ראשונה, נדמה לך שפרינס חוזר לעצמו, רוקד במקום. האזנות נוספות מבהירות את המורכבות, הצבעוניות, הגאוניות — אין מילה אחרת — של המוסיקה שלו.

פרינס ממשיך את הנושאים, שהעסיקו אותו בתקליטיו הקודמים, בעצם הנושאים היחידים שמעסיקים אותו — אהבה ומין. המסר „עשו אהבה לא מלחמה" עובר בעדינות, בין השורות.

העטיפה המוסיקאלית חשובה לפרינס יותר מהמילים, וו בעצם התרומה שלו. הוא משלב בין פופ רקיד, מסחרי, קליט לבין בלדות רכות, מלטפות, ומתפנקות, ועוד. אפשר למצוא קטעים מורכבים, ראפיים, עם מיקס מוסיקלי מהמם, עם ציטוטים לסגנונות אחרים ועם תרכובות שהוא היחידי שמסוגל ליצור.

התקליט הוא כמו הזמנה ללונה פארק של מוסיקה. יש הכל, מוסיקה לרגליים, מוסיקה לראש ומוסיקה לאיברים אחרים בגוף, שמחמת הצניעות והרבנות הראשית נימנע מלהזכירם. אין כרגע תקליט שיכול להתחרות עם "LOVESEXY". תקשיבו במיוחד ל־"POSITIVITY", „אנא־סטסייה", „רחוב האלפבית" ו־"LOVESEXY".

מילה אחרונה על העטיפה: פרינס מצולם בה עירום כביום היוולדו, על הצואר שרשרת צלב, מאחוריו פרחים סגולים והכל אומר תשגיות. בשיר "LOVESEXY". הוא מדבר על האהבה כחוויה דתית, בתמונה הוא ממצה את זה. אגב, שימו לב לעלי הקטן, הבולט מתוך הפרח הלבן.

קלטת

הסנדק בהופעה

עופר ניר

ג'יימס בראון — „מופע נשמה" (סונוקול).

כשהופיע כאן, בסינרמה, היתה התרגשות רבה לקראת מה שאמור היה להיות מופע־נשמה מעולה, עם אחד מן הזמרים הרגולים, הגדולים, האנרגטיים ובעלי־העוצמה, הפועלים בפופ העולמי. האמת, התאכזבנו. ג'יימס בראון לא נתן את כל מה שהוא יודע. אבל, ייתכן שהגיל המתקדם אחראי לכך, הוא בן 55 וזה לא הולך ברגל, כידוע. וצריך לתת לו את כל הכבוד הראוי על שהוא מופיע בכלל, בגילו.

עם זאת, היו כמה רגעים יפים בהופעה. ג'יימס בראון הוא, בכל זאת, „הסנדק" של מוסיקת הנשמה, כפי שהוא מכונה, ובצדק. הרגעים היפים ניתנים לשיחזור בקלטת חרשה, שהוקלטה בהופעה חיה, במועדון בדטרויט. בראון מצליח לעמוד בכבוד מול הקהל, אבל היות שמדובר בקהל „מכור", שאוהב אותו עד הערצה מוחלטת, הרי שזו אינה חוכמה גדולה באמת.

ג'יימס בראון מארח בהופעה כמה מעריצים כאלה, קולגות מכובדים: ג'ו קוקר, ווילסון פיקט, בילי וורית ורוברט פלמר. אם הוא הסנדק, הם ה„ילדים" שלו. הוא יכול להרשות לעצמו לנהוג ברוחב־לב כזה. בראון יודע, שהם לא יגנבו ממנו את ההצגה. הם הדובדבן שבקצפת. הוא העוגה.

בין השירים בולט חסרונו של „זהו עולם גברי" — הלהיט הגדול של ג'יימס בראון. אין ספק, שעובדה זו תעיב על שמחתם של מעריצים רבים — ועדיין יש לו — שיוסיפו גם את הקלטת הזאת, למדף תקליטי בראון. לעומת זאת, הוא שר את „לאבא יש תיק חדש לגמרי", את „זיעה קרה" — קלאסיקה של נשמה, שכיכבה בהרבה מסיבות, בשנות ה־60 וה־70 — וגם את „לחיות באמריקה", שיר־הלל מתוך הסרט „רוקי 4".

טוב יותר מההופעה שראינו, בזמנו, בתל־אביב. אבל עם צוות שכזה, אין כל פלא. שווה קניה, קודם כל בזכות האורחים של בראון. וגם הוא עצמו שווה את זה.

מלפפונים

טיילור דיאן „ספר זאת ללבי" הד־אר־צי

מבקרי הקולנוע נוהגים לכנות את עונת הקיץ המתקרבת כעונת המלפפונים, כלומר: עונה של סרטי־נוסחה, שכוונתם היחידה היא רווחים. מבקרי המוסיקה יכולים לאמץ את המושג, שכן כמות המלפפונים שיצאו כאן האחרון מדהימה בדלותה. תקליטי אינסטנט, חנוטים, רדודים, מטופשים, סתמיים.

התקליט של טיילור דיאן הוא דוגמא טובה לכלום. הוה, שקוראים לו מוסיקה. זמרת לבנה עם קול שחור, ששרה מוסיקת־דיסקו המעודדת לשכת. יש לדיאן קול לא רע, היא יכולה לשיר מוסיקה קצת יותר מורכבת ולצאת מזה בכבוד. משום־מה היא מעדיפה את המסטיק הארוך הזה, שקוראים לו „ספר זאת ללבי". כל אחד וההערפות שלו.

את המלפפון הזה כדאי להשאיר בצנצנת החמוצים. את הכסף שייחסך, אפשר לבזבז על תקליט אחר, או על סתם גלידה טובה. תאמינו לי, זה עדיף.

י.ו.

חלש

„לבי" — חיות רעות" סי.בי.אס.

לב, להקה ותיקה, שלא עשתה שום דבר משמעותי מאז שהוקמה וממשיכה לא לעשות משהו משמעותי, אבל עושה כסף; להקת רוק כבר של נשים. אן וילסון זמרת צרחנית ואחותה ננסי וילסון, עוד בהרכב שלושה גברים שמנגנים גיטרות, באס ותופים, לא חשובים במיוחד. המוסיקה רוק כבד־רך, משהו ברומה ללהקת פורינר, מוסיקה שגם חובבי כאסה בני 30 פלוס יוכלו להקשיב לה.

בסך־הכל זוהי מוסיקה שעשויה עליע, נוסחה, קצת צריחות, קצת צווחות, קצת בלארות שקטות ויש תקליט. הטכסטים, אם אפשר לקרוא להם כך, רדודים, הם לא נכתבו כדיי שמישהו יקשיב להם.

למה הם בכל זאת מצליחים? למה לא הרבה אמריקנים אוהבים את זה והרבה אמריקנים זה הרבה כסף, פשוט לאו? אצלנו, אני לא מאמין שתהיה להם הצלחה מי יודע מה גדולה, וטוב שלא. תנו לאמריקנים להמשיך לקנות אותם, אנחנו נסתפק ברכים אחרים. יש הסכם סחר חופשי, לאו?

י.ו.

פושר

נאוה ארבל „לבד" דייג'י.
דודו ישע „אשה בודד"

שני זמרים צעירים, מתחילים, שרוצים כנראה לעשות קריירה. לנאוה ארבל ודי־ג'י. שלישי עם הפקה ומלים ולחן של רובס, שנשמע כמו קטעים אחרים שרובס כתב לזמרים/ת אחרים. דודו ישע מלחין עצמו וגם שר, מעין היפי תוצרת עצמית. הסך הכל, גם אצל ארבל וגם אצל ישע לא מבטיח יותר מדי. אין כ־די־ג'י. תגליות שיכולות להפתיע את עולם המוסיקה הישראלי. ארבל אולי תצליח להתברג איכשהו ואולי אפילו להגיע לאירוויזיון. ישע נשמע אנכרוניסטי ולא כל־כך מעניין. כסף הכל, פושר.

י.ו.

רדיו־טלוויזיה

פופ חינוכי

[illegible]

קומפקטי

אינשטיין, הולך ומשתפר

[illegible]

ע.נ.

בעריכת צביה בן־שלום

הטרדה מינית אינה כבר נורמה

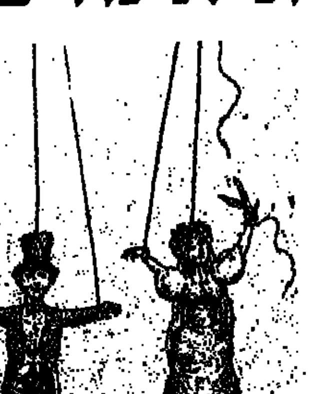

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה 1988, שהתקבל לא מכבר, מכיל בקרבו הגדרה רחבה של איסורי אפליה על רקע מיני, כולל סעיף המתייחס להטרדה מינית בעבודה. בעבר לא התייחסו לנושא, אבל נוכח מה שקורה יום־יום, במקומות עבודה שונים, ציבוריים ופרטיים וגם בצה"ל, עמדו יוזמות החוק על כך שסעיף זה ייכלל בחוק גילתה ד"ר פרנסיס ראו, מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, בערב שערכה החטיבה להבדלי מינים בחברה של האוניברסיטה בנושא הטרדה מינית. הטרדה מינית, הסבירה ד"ר ניצה שפירא ליבאי, מי שהיתה יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, היא „פנייה, אמירה, רמיזה, בעלות אופי מיני, מגע פיסי, לטיפה, נשיקה הנעשים בניגוד לרצון האשה ומטרתם להשפיע על קידומה בעבודה. מדובר על כפייה ולא על יחסים מתוך הסכמה. בעצם, זהו אונס קטן או לפחות אלימות כלכלית — מדגישה ד"ר שפירא ליבאי; ניצול כוח כלכלי של המעביד או הממונה על העובדת במקום עבודתה לשם השגת מטרה מינית."

לדוגמה, הובא המקרה של עובדת בביטוח הלאומי, שהממונה עליה חיבק אותה בניגוד לרצונה ברכב שהסיעם ליום עיון. כאשר התנגדה, אמר לה: עוד אתנקם בך. האשה אמורה היתה לקבל קביעות בעבודה ולא קיבלה כ„עונש". במקום זאת, האריך הממונה את תקופת הניסיון שלה והחזירה למחלקתה הקודמת.

במקרה אחר — אחד מני רבים — מורה דתיה שעבדה בבי"ס דתי סבלה מהטרדה מצד המנהל, אדם מבוגר, אב לילדים. במקרה זה יצא האיש בלי הרשעה כי השופט טען שזוהי נורמה מקובלת ואין צורך לקחת את המקרה ברצינות.

סקר העלה כי בישראל שני שלישים מן המקרים של הטרדה מינית באים מצד הממונה הישיר על העובדת או מצד אחד הבכירים בעבודה. כאשר מדובר בממונה, האשה היא במלכוד, כי אין לה בפני מי להתלונן. הסקר העלה כי 40 אחוז מהנשאלות הוטרדו לפחות פעם אחת. התופעה הנפוצה היא הטרדה מילולית או מגע פיסי לא רצוי.

קיים קשר שתיקה סביב הנושא, טוענת שפירא־ליבאי. נשים חוששות לשמן הטוב, פוחדות שיאשימו אותן כמגרות; שירכלו עליהן; שיקבלו תדמית של גורמות צרות; יש מקרים שבהם הפנימו את הנורמה ותירצו זאת בנוסח „זו דרכם של גברים" או „צריך לקבל את זה". באחרונה פרצנו את נורמת השתיקה על־ידי הבאת מקרים למשפט, אומרת היועצת לשעבר, אבל לא הצלחנו לפרוץ את הנורמה. יש גם מצד שני למטבע. גברים חוששים מעלילת־שווא מצד נשים.

המאבק נגד הטרדה מינית התחיל כבר בשנת 1981. בסקר מצאנו ש־40 אחוז מן המקרים קורים בשירות המדינה. כשפרסמנו זאת, פנה אלי חבר מרכז המפלגה שלי והעיר לי: „אם כך אני מבין ש־60 אחוז מן הנשים נעלבות..." וזוהי תגובה של אדם נאור — מציינת שפירא־ליבאי. בפועל, שלושה רבעים מהנשים שנשאלו השיבו, כי התופעה של הטרדה מינה אינה מחמיאה להן אלא פוגעת ומשפילה.

בעצם הנושא אינו מין אלא מעמד האשה בעבודה. אין זה סוד שרוב הנשים עובדות בדרגות נמוכות משל הגברים וכפופות להם, כדרך־כלל.

עתה בא כאמור הסעיף בחוק, האומר שאין זו נורמה, והטרדה מינית אסורה תכלית האיסור. זה שינוי בקונצפציה, החוק מגן על מתלוננת שמתנכלים לה בעקבות הגשת תלונה. לא עוד פגיעה בקידום, ואיום בפיטורין למי שמתלוננת על אפליה או הטרדה. על־פי החוק חייבים להחזירה לעבודה או לקדם את המתלוננת בעבודה, אולם תוך התחשבות בנסיבות. הרי קשה לדרוש משניהם — המטריד והמתלוננת — להמשיך לעבוד יחד אחרי משפט וכמובן שמי שייפגע שוב תהיה האשה.

בעיה אחרת היא שנשים לבדן לא יוכלו להרים את עניין הגשת התלונות, ודרוש גוף ממלכתי שיעשה זאת בשבילן. אולי כאן יש מקום להסתדרות לפעול. ועד העובדים לא בכל מקרה יעמוד לצד המתלוננת. בחו"ל אחראי המעסיק לאכיפה ועליו למנוע מקרים גם על־ידי שיחות עם עובדים כנציבות שירות המדינה אצלנו הוקמה ועדה מיוחדת לנושא זה. הצבא הוא אחד המוקדים למקרים של הטרדה מינית הכפופות של חיילות צעירות למפקדים מבוגרים. באחרונה פורסם על 10 קצינים שהושעו על רקע זה. כבר היו דברים מעולם, וזכור לטוב רב־אלוף חיים לסקוב ז"ל מי שהיה רמטכ"ל, ואשר הקפיד מאוד עם הקצינים בכגון זה. תמר אשל מספרת שהיא ניסתה להפעיל את מפקדות הח"ן בנושא זה, אך העלתה חרס בידה. הקצינות לא היו מוכנות לפעול כדי לא להיראות באור לא חיובי. אשל דורשת להוציא לאור חוברת הסברה במלים פשוטות כדי להפיץ יידע בנושא, עם דוגמאות.

וכמו בכל הנושאים הקשורים לנשים, דרוש שיתוף פעולה בין נשים לבין עצמן. היו גם מקרים שנשים קינאו באשה שהיתה נושא להטרדה מינית ולא תמיד נשים מסייעות לנשים.

מרים גורן

טיול למטיילים מעט

רגע בטיול

תווית מרנינה ומועדרת זומנה לאחרונה ל־250 חברי מועדוני הקשישים בכפר־סבא, שיצאו לטיול המאורגן על־ידי הוועדה לפעילות חברתית של העמותה למען הקשיש בעיר זו, הפועלת בהתנדבות ובתיאום עם המחלקה לרווחה והעירייה.

הטיול בליווי יו"ר העמותה, ופעיליה, מדריכים ועובדות המחלקה לרווחה כלל: ביקור וסיור בביה"ס החקלאי מקוה ישראל, ביקור, וסיור באשקלון באורחי העירייה ופיקניק בפארק שבקרבת ימה של אשקלון. יום הכיף עורר את חברי וחברות המועדונים שלא מרבים בטיולים, השכיח מהסבים והסבתות מיחושי גיל, בעיות הכלל והפרט ונסתיים בסיור באשדוד ובתצפית על הנמל „מגבעת יפה" שמעליו המרוצפת ומצוירדת בשטחי דשא וספסלים למנוחה. קבוצות המובילים בטיול, בכל אחד מחמשת האוטובוסים, אליהם הצטרפו גימלאיות „צעירות ברוחן" תרמו כולם להצלחת האירוע בהסברים, בעין פקוחה, בחיוך ובשיר. „לטייל עם מדריך זה כמו ללמוד ידיעת הארץ", דברי סבתות שנראו צעירות מתמיד.

צילמה וכתבה:
חנה נדל

ספרים למדף

נעורים זאת לא רק רומנטיקה

„ספריית גינס" (של הוצאת אלפא/זמורה ביתן), שבמסגרתה ראה אור „לאחר המוות הראשון" מאת רוברט קורמייר, נועדה לבני נעורים. אבל, ספר זה רחוק מן המתיקות השוכבה של ספרי פנימיות, או לבכים רומנטיים ומשפחתיים של בני העשרה המתמרדים. אמנם, הגיבורים הם צעירים, בני 16־18, אך העלילה אכזרית והאווירה מרכאת.

קבוצה של טרוריסטים (בלתי מזוהים) חוטפת אוטובוס של ילדי גן בקרבת מתקן צבאי, המכונה „מצודה". הילדים מוחזקים כבני־ערובה. מפקד „המצודה", שולח אליהם את בנו כאיש־קשר וכקרבן. על הגשר, שעליו עומד האוטובוס החטוף, מצטלבות דרכיהם של שלושה צעירים: בן, נער רגיש, הגאה שאביו בחר בו לשליחות כה חשובה ומסוכנת, אך גם מפחד ממנה — ובצדק; מירו — שגויס לארגון החבלני ולמד לרצוח בלי הינד־עפעף וקייט — נהגת האוטובוס.

קורמייר אינו מצטעצע ב„הנחות לגיל הרך". אין הוא מקבל את הגירסה, שבכתיבה לילדים או לנוער יש להראות את היפה והטוב, ושבמותחן הגון הצדק צריך לנצח. המצב המתואר על־ידו הוא אכזרי, ההתנהגות של המעורבים בפרשה היא אכזרית ואין משחק בנרמה לי. המותחן בנוי מסיפורים אישיים, וכמעט כל הפרטים מובילים אל הסוף שאולי איננו מפתיע, אבל לא יהיה זה הוגן לגלותו.

לבעלי עצבים חזקים, שאין להם אשליות לגבי טיבו של העולם. תרגום מעולה של שחר אביב, 197 עמודים, כריכה קשה.

צב"ש

חום ואלימות

בחודשי הקיץ החמים מרבים הגברים להכות את נשותיהם וגם האלימות ביחסי המין עולה, לעומת החודשים הקרירים. למסקנה זאת הגיעו שני פסיכולוגים אמריקנים מאוניברסיטת אימורי ריצ'רד פ. מישאל ודוריס צומפה.

חשניים מצאו – בעזרת סטטיסטיקות – כי עקומת האונס עולה עם עליית החום, אך הם אינם יודעים אם להסביר זאת בשינויים המתרחשים במוחם של הגברים בעקבות שינויי הטמפרטורה, כי הלחץ עלול לדרבן עצבנות ואלימות – סבורים החוקרים – וגם להשפיע על רמת ההורמונים במוח. להדגשת תוצאות המחקר מביאים המדענים את העובדה כי בטכסס או באטלנטה עולה האלימות במשפחה כ־40 יום לפני שהוא מגיע לשיאו באורגון או בקליפורניה, בתיאום מלא עם שינויי הטמפרטורה בין מדינות אלה.

לא כל סליקון דבק

כאשר אנו מנסים להדביק שני חומרים שונים זה מזה (למשל: פלסטיק וזכוכית, עץ ומתכת וכו') עלולה להיווצר בעיה עקב מקדמי־התפשטות טרמיים שונים. נכון אומנם שבחום החומר מתארך ובקור מתקצר (ימי הקיץ ארוכים יותר ושמיכת החורף תמיד קצרה מדי) אך מידת ההתארכות או ההתקצרות שונה מחומר לחומר. אם ננסה, למשל, להדביק זכוכית, אשר לה מקדם התפשטות טרמית קטן (נוטה להתפשט מעט בחימום) למתכת המתארכת, הצורה משמעותית כאשר מחממים אותה. עלולים אנו להגיע למצב שבו החומרים יפעילו כוח ומאמץ זה על זה. כתגובה לחימום איזור ההדבקה, המתכת תנסה להתארך הרבה והזכוכית כמעט ולא.

בחומרים גמישים יווצרו כיפוף והתעגלות באיזור ההדבקה — דבר הקורה לרוב בארונות מטבח ושאר רהיטי עץ, הבנויים משכבות של לוחות בעלי מקדם התפשטות טרמי שונה („סנדוויץ" ופורמייקה, למשל), אך במקרה שלנו הזכוכית שאינה מסוגלת להתכופף — פשוט תישבר.

הפתרון לבעיות מסוג זה הוא הדבקת החומרים בעזרת שיכבת דבק עבה יחסית, אשר תספוג את המאמץ הנוצר בשינויי טמפרטורה. דבק זה צריך להיות גמיש ועם זאת חזק ובעל תכונות הדבקה והיצמדות טובה לחומרים מודבקים.

ה„פרודופלסטיק", המשווק בארץ על־ידי חברת פוליכימיקלים, אמור לענות על כל הנדרש מדבק מסוג זה. „זהו דבק גמיש וחזק על בסיס סיליקוני, המבטיח היצמדות גם למתכת וגם לזכוכית, בנוסף לכך הוא עמיד בטמפרטורות גבוהות עד 250 מעלות צ' ויכול לשמש גם כחומר מילוי ואטימה". עד כאן דברי המשווק. מחיר לצרכן 23 ש"ח לי שפופרת של 310 סמ"ק.

אבל עיון מעמיק בהוראות השימוש וההסבר המודפס על אריזת הפרודופלסטיק מבהיר לנו, שמדובר בחומר מילוי ואטימה המיועד (כך בפרוש כתוב ומצוייר על המוצר) לחיבורים שבין המשקוף והקיר, מיכלי מים, בריכות שחיה, חדרי אמבטיה ומטבחים (כפרט החריצים סביב הכיור) וכו'. חומרי אטימה מסוג זה הם בעלי תכונות דומות ומשווקים באותה אריזות שפופרת, המתאימה אגב לאקדח הזרקה מיוחד (דומה למזרק עוגיות גדול), נמכרים בכל חנות לחומרי בניין במחירים שבין 4 ל־10 ש"ח, בהתאם לשם החברה המייצרת (יש גם כחול לבן) וריכוז הסיליקון. ככול שריכוז הסיליקון גבוה יותר, החומר עמיד יותר ברטיבות ולחות, לאקווריום למשל, חובה להשתמש בחומר המבוסס בעיקר על סיליקון.

חומרי אטימה אלו יכולים אומנם לשמש גם כדבק והם אכן בעלי היצמדות גבוהה לחומרים רבים (מתכת, זכוכית, בטון), גמישים ועמידים בטמפרטורות גבוהות, אך החוזק המכני מהם והלאה. כל ניסיון להדביק בעזרתם חפץ שנשבר, אשר יש חשש לכוח או מאמץ שיפעל על איזור ההדבקה צפוי לכישלון, בדומה לניסיון להדביק בעזרת מסטיק.

לסיכום: יתכן שהמחיר הגבוה של המוצר החדש מוצדק ותכונותיו כחומר אטימה ומילוי עולות על אלו של מתחריו, הקיימים בשוק, אך כדבק? אם לכך התכוון היצרן...

אמיר בן־שלום

לא מחלל שבת

ישנו יש מקרר שאינו מחלל שבת. תדיראן, בשיתוף עם המכון המדעי־טכנולוגי לבעיות הלכה בירושלים, פיתחו מיקרו־פרוססור ממוחשב להלוטין, המנתק את פעולת התרמוסטט בשבת. לא שהמקרר יפסיק לעבוד, אבל במקרר רגיל גורמת פתיחת הדלת להדלקת האור ולהפעלת התרמוסטט, המפעיל את המדחס.

ב„גלאקסי שבת" כל פעולות החשמל האלה אינן מושפעות מפתיחת הדלת. בלחיצת כפתור השבת עובר המקרר לעבוד באופן עצמאי על־ידי מערכת אלקטרונית אוטומטית פנימית, ומפעיל ומפסיק את המדחס בעצמו בזמנים קבועים, התוכנית. מתבצעת בלחיצת כפתור לפני כניסת השבת.

„גלאקסי שבת" תוכנן בעיקר ליצוא לשוק היהודי החרדי בארה"ב, קנדה ואירופה, אבל עכשיו משווקים אותו גם בארץ.

מעצב צעיר של דגמים למבוגרות

גם מעצב־אופנה יכול להיות „נפש מעצלת" כלומר: לעצב בגדים אלגנטיים, יפים, אופנתיים ללא הגזמות וכוודאי רצויים לכל אשה שעברה את גיל ה־40 ומעמדי גופה כבר לא שבריריים. עם זאת, הוא אוהב לשחק עם אביזרים, לשלב צבעים נועזים, דגמים משלם הקולנוע, אפילו קצת רועשים.

את החלק הראשון, הסולידי, שומר קובי רביץ לביגוד־יום, שהדבר היפה בו ביותר הן החליפות. הן קונוונציונליות, מחוייטות היטב, מאוד אופנתיות. בכל חליפה מוסיף רביץ „מלך החליפות" לטעמי, משהו מיוחד: השמלות, נשי מאוד. גם השמלות הקטנות המיועדות גם לשעות היום וגם לשעות הקוקטייל, הן מיוחדות ומיועדות לאשה אלגנטית מאוד בעלת טעם שמרני וקריצה ל„פאם פאטאל".

שמלות הערב של רביץ, הן כבר דבר אחר, שנולד מחלומות לקריירה של מעצב מחומר ויתרתי. הבדים עשירים, צעיפים, המון קישוטים שילובי צבעים נועזים הרבה מאוד תוספות של וולנים, נוצצים, כפתורים. האורך משתרע על כמה דרגות; מתקבלת תמונה א־סמטרית עליזה. גם המיני קרולינה מופיעה אצל רביץ, כשמתחת לחצאית העליונה מופיעות כמה שכבות של תחתוניות. תחרה. השובל האחורי בחצאית־ערב, או בשמלת־קוקטייל, קצר ומשחק בשובבות עם הישבן. מעניין לצפות בעיצובים כה שונים, החל מן הבורגני האלגנטי עד לנשי הנועז של טולוז לוטרק.

המחירים מוצגים מ„החל" ובכן, חצאית או מכנסיים. — החל מ־280 ש"ח, שמלות — החל מ־450 ש"ח; וחליפות החל מ־600 ש"ח. לשמלות הערב לא מוצמד מחיר.

חיה יוסף

←

חליפת שני חלקים ספורט אלגנט מכותנה סטן: החלק העליון ארוך ומחודד מלפנים ועם קומות של וואלנים בגב. המכנסיים ברמודה צמודים רגל.

הערב מ־6 שני משחקי חצי־הגמר בגביע־המדינה ברמת־גן

מכבי נתניה: לפחות גביע הפועל ת"א: תיאבון לדאבל

האלופה וסגניתה בקרב מסקרן בגביע ★ במשחק השני תנסה מכבי תל־אביב, מחזיקת הגביע, לגבור על שמשון תל־אביב ולהציל יוקרתה שאבדה בליגה

משה רוזנברג

שני משחקי חצי־הגמר בגביע־המדינה בכדורגל ייערכו הערב באיצטדיון ברמת־גן. במאבק הראשון, שיתחיל ב־6, יתמודדו האלופה החדשה, הפועל ת"א, עם סגניתה, מכבי נתניה, במשחק בו ישפוט אריה פריסט. לאחר־מכן יפגשו שמשון ת"א ומכבי ת"א, מחזיקת הגביע, בשיפוטו של עובדיה צבי.

הערב יקבעו שתי קבוצות הגמר, שיתחרו בשבוע הבא. אם לא תהיה הכרעה ב־120 דקות יבוצעו בעיטות־11. מצפים לקהל בין 20 ל־30 אלף צופים.

המשחק המסקרן יותר הוא בין הפועל ת"א, השואפת לדאבל, לבין מכבי נתניה, שכבר הובילה ב־8 נקודות־יתרון בליגה ושמטה את הכתר. מעניין לציין שהפועל ת"א טרם ניצחה העונה את מכבי נתניה. בסיבוב הראשון, באיצטדיון ברמת־גן ניצחה נתניה — 1:0, ובשני, בבלומפילד, סיימו שתי היריבות בתיקו 1:1.

מאבק יוקרתי

האלופה, הפועל ת"א, תמשיך להציג את הרכבה הרגיל, עמו הופיעה במשחקי הליגה האחרונים. הקבוצה קיימה מאז השבת שני אימונים. אמש נערך אימון ב־6, שעת המשחק היום.

המאמן יצחק שניאור יציב שמירה אישית הדוקה על בני לם, עושה המשחק של מכבי נתניה, ועל שני החלוצים, יגאל מנחם ועודד מכנס.

ההתלבטות היחידה של המאמן היא בשוערים: אריה אלטר, שאינו בריא לגמרי, או יום־טוב טליאס.

על הסיכויים אמר שחקן העונה, אלי כהן: "אנו שואפים לזכות בדאבל; לפי היכולת שלנו בזמן האחרון אנו מסוגלים לחלוף ביום טוב על המשוכה הגבוהה של מכבי נתניה".

ההרכב המשוער: אלטר (טליאס), עמר, זאנה, סגל, דוד הר־שליקוביץ, ארמה, אקהויז; סיני, אלי כהן, דאנו, בן־שיטרית.

כדורגלני מכבי נתניה מקווים לחגוג היום בחתונת חברם דני גואטה, לאחר נצחון בחצי־הגמר מול הפועל ת"א. לכן יעשו הכל כדי לנצח. "את האליפות איבדנו; נותר לנו רק לסיים את העונה עם טעם מתוק של זכייה בגביע. צעד ראשון חייבים לעשות היום ולנצח" — אמר החלוץ הוותיק עודד מכנס.

השבוע קיימו הכדורגלנים שני אימונים, ואתמול בסיום תירגלו בעיטות־11. גם מאמן נתניה, זאב זלצר, יציב שמירה אישית על שחקני הדיגב, ובעיקר על משה סיני, קשר הפועל ת"א.

ההרכב המשוער: בלרב, שמעון מנחם, חלמון, חסן, סקר, חיים לוי, לם, גבאי, רוני לוי, יגאל מנחם, עודד מכנס.

במכבי ת"א כועסים

כדורגלני שמשון ת"א יצאו כבר שלשום לכפר־המכביה כדי להתכונן למשחק הערב מול מכבי תל־אביב.

המאמן יעקב גרונדמן מתלבט את מי להעדיף בחוליית ההגנה: את יפתח הלוי או את און דוהרי.

להרכב ישובו שלמה מזרחי, שסיים עונש הרחקה, בגלל צבירת חמישה כרטיסים צהובים, וגדעון דמתי הוותיק, בן ה־37, ששיחק בשבת רק במחצית השנייה.

כשנשאל אתמול בן־ציון יהודאי, מזכירה הוותיק של שמשון, מה לגבי מענקים השיב: "השחקנים לא יהיו מקופחים: נדאג לפצות אותם בפרמיה גבוהה יותר מאשר במשחקי הליגה".

אלי כהן באימון הפועל ת"א אתמול (תצלום: עוזי קרן)

רמתי ציין: "בקריירה הארוכה שלי עדיין לא זכיתי לגעת בגביע־המדינה. אני מקווה שהיום נעשה את הצעד הראשון לקראת משחק־הגמר. לא נזלזל במכבי ת"א, שלא הצליחה העונה בליגה, ותשאף לעשות הכל כדי להצטיין בגביע".

ההרכב המשוער: חדד, שוקרון, ברדה, אורי כהן, הלוי (דוהרי), אפרים שמעונוב, עובדיה, יגאל הלל, שלמה מזרחי, גדעון דמתי, שלמה אורדי.

כדורגלני מכבי ת"א הסירו אתמול את איום השביתה לא להופיע היום מול שמשון תל־אביב, לאור ההצעה העלוכה לדברי השחקנים, של ההנהלה על מענקי הנצחון בגביע. השחקנים חששו כי אי־ההופעה שלהם עלולה להביא לתביעות משפטיות נגדם מצד האגודה.

בהרכב לא יהיו שינויים לגבי ההרכב, שהופיע במשחקי הליגה האחרונים, אם־כי אלי דריקס, שעדיין לא החלים מפציעתו, יפתח בן ה־11. גם שחקני מכבי ת"א התאמנו אתמול בבעיטות־עונשין מהנקודה הלבנה.

הבלם חיים גולדברג ציין: "היתה לנו עונה שחורה; נעשה הכל לתקן את הרושם השלילי בנצחון הערב על שמשון ת"א. יש לנו את כל הכלים לעשות זאת, ואנו מקווים לשחזר את הופעתנו במשחק־הגמר של אשתקד ולזכות בגביע בפעם השנייה ברציפות".

ההרכב המשוער: מרטוס, מיקי כהן, גולדברג, מנשה שמעונוב, קרייס, לולו (שאול כהן), גרייאני, אלון נתן, איוניר, טבק, דריקס.

לקונט הדיח את בקר מרולאן־גארוס

● טניס

הטניסאי הצרפתי הנרי לקונט, המדורג 11 באליפות צרפת הפתוחה ברולאן־גארוס בפאריס, ניצח אתמול במפתיע בשמינית־הגמר את הגרמני בוריס בקר, המדורג 5, לאחר מאבק בן חמש מערכות שהופרע במהלכו ע"י גשם שוטף שנמשך כשעתיים — 7:6 (5:7), 3:6, 1:6, 7:5, 4:6.

16 אלף צופים הריעו ממושכות לכוכב הצרפתי, שגמל לגרמני על הפסדיו הרצופים, ולמעשה הוא הטניסאי הצרפתי האחרון שנותר במערכה.

כמה משחקים נידחו בגלל גשם כמו: אנדריי צ'סנקוב (בריה"מ) — פאט קאש (אוסטרליה); ג'ון מקנרו — איוון לנדל.

בין הנשים עלתה לחצי־הגמר האלופה הגרמנית, שטפי גראף, שהכניעה את הארגנטינית, בטינה פולקה — 0:6, 1:6. המערכה הראשונה נמשכה 16 דקות בלבד.

גראף תשחק בחצי־הגמר נגד המנצחת בין גבריאלה סבטיני מארגנטינה והלן קלסי מקנדה.

נצחון למשפחת סאנשו באליפות צרפת בטניס: הבכור, אמיליו, המדורג 12, הפתיע בנצחון על הצרפתי יאניק נואה, המדורג שישי — 6:4, 3:6, 7:6, 2:6, 2:6. אחותו, חראנסחה, בת ה־16, הכניעה את קתרין טאנבייה מצרפת — 2:6, 0:6.

מאטס וילאנדר משבדיה, המדורג שלישי, גבר על רונאלד אז'נור מהאיטי — 1:6, 6.7, 3.6.

מנצח־מפתיע לקונט
תצלום: איי. פי.

וידנפלד ניצח ברולאן־גארוס

הטניסאי הישראלי רפי וידנפלד זכה בנצחון בסיבוב הראשון בטורניר הנוער ברולאן גארוס על פלה סיורן משבדיה — 4:6, 5:7.

● בטורניר הקדם־אולימפי בכדורסל ביבשת אמריקה, המתקיים במונטבידיאו, ניצחה פורטוריקו את אורוגוואי — 80:82, וברזיל גברה על קנדה — 86:90. כל הארבע עלו לחצי־הגמר.

מנקין נטש בחפזון הגליל ונסע לארה"ב

ישע כהן: אין לנו ידיעות מתי ואם יחזור

יצחק ויסהוף

אריק מנקין, מי ששימש בשנתיים האחרונות בעוזר־מאמן בהפועל הגליל־העליון וקודם־לכן היה כדורסלן מצטיין במכבי תל־אביב, הפועל הגליל־העליון ונבחרת ישראל, עזב את הארץ בחפזון כשהוא מותיר אחריו חובות.

מנקין, שהתגורר בקרית־שמונה ובבעלותו היתה תחנת דלק, נסע לארה"ב. יו"ר קבוצת הכדורסל של הפועל הגליל־העליון, ישע כהן, אמר אמש: "אריק נסע, אך לדעתי הוא ישוב. ייתכן שיש לו חובות, ואני לא יודע מה קורה עימו. הנסיעה לא תואמה איתו. לא היה לי קשר עמו בימים האחרונים. המצב לא ברור. הנסיעה היתה בחפזון. יש שמועות, אך הן לא מבוססות".

ישע כהן הוסיף כי הוא מאמין כי בסופו של דבר ישוב מנקין לארץ: "אני מקווה כי יחזור. יאמן צעירים בגליל־העליון וישחק בהפועל קרית־שמונה, שם ביתו".

סייפת נסעה לאיטליה וחזרה בלי להתחרות

הסייפת המצטיינת של ישראל, לידיה חטואל, שהגיעה לעיר האיטלקית קומו כדי להתמודד בתחרות בין־לאומית חזרה כלעומת שבאה, בלי להתחרות.

המקרה השלומיאלי אירע כאשר מאמנה של הסייפת, שהוא גם אחיה, חיים חטואל, הוזמן לשפוט והיה בטוח ש־לידיה נרשמה לתחרות. הסייפת חיכתה לתורה להתמודד בסיבוב הראשון אולם כשלא הוזמנה פנתה בשאלה מה קרה. הוסבר לה כי לא נרשמה ותח־רויות הסיבוב הראשון נסתיי־מו. הנסיון לשבצה בסיבוב השני לא הצליח בגלל סירוב יתר המשתתפות.

בחוגי ההתאחדות לספורט רואים מקרה זה בחומרה רבה.

דאלאס השוותה ל־2:2 — תנסה לנצח בלוס־אנג'לס

דאלאס־מאבריקס השוותה את מאזן משחקיה בגמר האזור המערבי, מול אלופת ליגת האן.בי.איי., הלוס־אנג'לס לייקרס ל־2:2, לאחר שגברה במשחק הרביעי — 104:118.

דרק הארפר היה השחקן הבולט במשחק כשקלע 35 נקודות לזכות דאלאס. הארפר, המשחק בתפקיד הרכז, קלט גם 6 כדורים חוזרים, וחילק 7 אסיסטים.

הענק מרק אגוואיר סייע לידו, עם 26 נקודות, ורוי טארפלי, המחליף של דאלאס, הנחשב לשחקן השישי הטוב בליגה, קלע 16 נקודות וקלט 13 כדורים חוזרים.

אצל הלייקרס הורגשה עייפות רבה. ג'יימס וורטי המשיך לאכזב כמו גם ביירון סקוט, שהסתפק ב־10 נקודות בלבד. מג'יק ג'ונסון היה היחיד שהחזיק את קבוצתו בתמונה בשלושת הרבעים הראשונים כשקי־לע 28 נקודות, אך ברבע האחרון נכנע הוא וחבריו לשאמנות שחקני דאלאס, שקלעו בשבע הדקות האחרונות 21 נקודות לעומת 10 של הלייקרס.

המשחק החמישי יהיה בפורום של לוס־אנג'לס מחר לפנות־בוקר.

בוסטון — דטרויט 78:79

במשחק שקול, חריף ומרתק שנערך אמש בדטרויט גברה בוסטון על דטרויט — 78:79. תוצאות הגמר באיזור המזרחי עד כה — 2:2.

נציג סטנדרד ליאז' הגיע לדון בקניית שלום תקוה

נציג של המועדון הבלגי סטנדרד ליאז', הגיע ארצה כדי לדון עם מכבי נתניה על קניית הכדורגלן שלום תקוה.

נודע כי סטנדרד מוכנה לשלם עבור תקוה 275 אלף דולאר. הכדורגלן עבר בשעתו בבלגיה מבחני כושר ובדיקות רפואיות שקבעו שתוך חודש יוכל לשוב לאימונים.

שלשום הגיע ארצה לחופשת מולדת, כדורגלן מכלוב הבלגי, אלי אוחנה.

אנשי עסקים, יוצאי קיבוצים, מתעניינים ברכישת הפועל ת"א

זאת אחרי שמועצת פועלי ת"א סירבה להתחייב לשי מאיר ב־150 אלף דולאר ● חברי ההנהלה המתפטרת: יש לנתק את הפועל ת"א מבית־ברנר

יצחק ויסהוף

המריא עם שי מאיר, איש העסקים, שהיה מוכן לרכוש את הפועל תל־אביב, התפוצץ לאחר שמועצת פועלי ת"א לא היתה מוכנה לסייע לו בסכום של 150 אלף דולאר כדי שהקבוצה תוכל לפעול בתקציב של מיליון דולאר, שהוא מספיק לה להתמודד בצמרת הגבוהה.

חברי הנהלת הפועל ת"א החליטו אתמול להתפטר מתפקידם, אולם מזכיר הפועל תל־אביב, מאיר ברנשטיין, הודיע כי הוא, יחד עם עסקנים נוספים, ינסו לשכנע אנשי־עסקים אחרים, שיקחו חסות על הקבוצה: "ישנם עוד שני גורמים פרטיים המתעניינים בקבוצה. עוד הלילה (אמש) יתקיימו פגישות מקיפות עם אנשים רציניים, המעוניינים לנהל את הקבוצה".

הבטחות יש לקיים

ברנשטיין הוסיף כי אותם אנשי־עסקים, שרובם יוצאי קיבוצים, אנשים עם ערכים, לא התחייבו להביא את הפועל ת"א לזכייה באליפות, אך סך־הכל הרעיונות שלהם מוצאים חן בעינינו ואם אותם גורמים ישתכנעו שכדאי להם להשקיע סכום גבוה יקחו את הקבוצה.

מזכיר הפועל ת"א הוסיף כי אם גורם זה לא יאמץ את הקבוצה "תהיה הפועל ת"א ברמה של מכבי רמת־גן".

● כדורסל

ברנשטיין טען נגד חברי הנהלת הפועל ת"א שלא חתמו חוזים עם שחקנים לעונה נוספת ועתה חייבים לחתום על חוזים חדשים. על־כך השיב לו דני קורן, יו"ר ההנהלה המתפטרת: "צריך להחתים שחקנים, אך לא אני, או שי מאיר, יכולים לעשות זאת. ראשית יש למצוא גיבוי כספי, ואת זה אין. כולם יודעים היכן הפועל ת"א נמצאת, אבל לא היינו מוכנים להבטיח דברים שלא נעמוד בהם. זה היה חטא אם היינו חותמים על הסכמים ללא כיסוי".

ברנשטיין המשיך בהתקפתו: "אם הפועל ת"א היתה משחקת ביד־אליהו מצבנו הכלכלי היה טוב יותר מאשר כיום. הימרנו על האולם באוסישקין. מתברר כי זה היה הימור על מיליון דולאר, שנכשל. אני רק מקווה כי ההנהלה הנוכחית תסיים את העונה כראוי".

ביקשו רק כרטיסים

אריה גבעוני, יו"ר הוועדה המקצועית המתפטרת של הפועל ת"א, דיבר על כשלון המו"מ עם שי מאיר: "הסכום ששי מאיר הסכים לתת הוא לגיטימי, אך היה לו תנאי שגם מועצת הפועלים תשתתף. מה שהוא ביקש מהם לא היה סכום דמיוני, אך מועצת הפועלים לא מוכנה לסייע. לכן חייב להיות נתק בין הגוף המנהל ובית־ברנר. קבוצת כדורסל זה לא דמוקרטיה. מועצת הפועלים, עם קצת רצון, יכלה לסכם עם מאיר שיקח את הקבוצה".

על־כך השיב ברנשטיין: "הבעייה שבמוסדות הגבוהים (מועצת הפוע־לים) לא מוכנים להשקיע סכומי־כסף אפילו בסדר גודל של 150 אלף דולאר".

גבעוני טען עוד: "הפועל ת"א היא יתומה מבחינה ציבורית. לא היה אף גוף שיפתח לנו דלתות. לבקש כרטיסים ידעו כולם, אך לעזור להגיע לאנשי־עסקים אף אחד לא חשב לסייע לנו. למרות זאת יצרנו תשתית, ואני מקווה כי ימשיכו לפעול למען הקבוצה. ככל שיסגרו דברים עם שחקנים במהירות תהיה קבוצה טובה. בינתיים כל השחקנים נשארים בקבוצה".

קנדית שיפרה שיא עולמי בחזה

השחיינית הקנדית בת ה־16, אלסון דיקסון, שיפרה ב־13 מאיות השנייה את השיא העולמי ב־200 מטר חזה, בשעברה את המרחק במבחן האולימפי בטורונטו ב־2:27.27 דקות.

השיא העולמי הקודם היה שייך למזרח־גרמניה, סילביה הונה, ונקבע לפני שנתיים.

הרומניה סטלה פורה קבעה את ההישג הטוב ביותר השנה ב־200 מטר פרפר — 2.09.73 דקות.

בריה"מ — יוגוסלביה 75:78

נבחרת הכדורסל של בריה"מ זכתה בטורניר המרובע בדורטמונד, גרמניה, כשגברה על יוגוסלביה — 78:75.

איטליה זכתה במקום השלישי כשניצחה את מערב־גרמניה.

● נבחרת הכדורגל של ג'מאייקה ניצחה בקדם גביע־העולם את פורטוריקו — 1.2 (0:1).

שטייניץ כיו"ר יפעל לחיזוק הפועל ירושלים

נפתלי קורן

רוני שטייניץ, מי שהיה חבר מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב, הוצג אתמול במסיבת עתונאים בירושלים את הנהלתה החדשה של הפועל ירושלים, שהוא יעמוד בראשה.

בפגישה נאמר כי שטייניץ הובא לקבוצה מאחר שהוא איש מקצוע מעולה, היכול להצליח עם קבוצת היצוג של הבירה. "למרות שרוני שטייניץ מזוהה עם הליכוד החלט להביאו לקבוצת הפועל ירושלים מאחר שחשובה הצלחתה המקצועית".

עוד נמסר כי שני הזרים, כריס הארגיסון וריקי בראון, לא ימשיכו בעונה הבאה, אך לעומתם ינסו להשאיר את כל צוות השחקנים הישראלים, כולל קיט בנט, גל קנו, עורי בן־ארי ואחרים.

דורון שפע, שחקנה הבין־לאומי של מכבי חיפה, סגר בקבוצה הירושלמית, יחד עם ישראלי נוסף, ישתרלו להופיע בעונה הבאה בפליי־אוף העליון.

ועדת־חמישה תבחן שיטת הפליי־אוף

הצעה בסיעת הפועל: להקפיא הליגות לשנתיים

אברהם מזרחי ודרור בירנבוים, חברי סיעת הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, הציעו אתמול, במהלך ישיבת הסיעה, להקפיא את הליגות הלאומית והארצית לשנתיים כחלק מתהליך הבראה של האגודות. במהלך השנתיים — טענו השניים — יש לשפר את מוסר־התשלומים ורמת השכר של כדורגלנים כדי שתהיה ריאלית.

חבר הנהלה אחר, אלי מילר, הציע להגדיל את מספר הקבוצות בליגות הלאומית והארצית ל־16 קבוצות.

הדיון בסיעת הפועל, במבנה הליגה הלאומית והארצית בעונה הבאה, גרר בעקבותיו הקמת ועדה, בראשות חיים צימר, וחבריה יהיו: משה אביבי, עמי פוטל, ראובן פריזנר ונציג בית"ר שטרם נקבע.

הוועדה תצטרך להגיש הצעות לשינוי מבנה ושיטת המשחקים.

שאול סווירי יו"ר הנהלת ההתאחדות, הודיע בפתיחת ישיבת הסיעה כי הוא מסיר מסדר־היום את הדיון בנושא הזרים, והבהיר כי ב־5 ביוני תתקיים ישיבת מזכירות הפועל עם חברינו בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, ובו יידון נושא הזרים.

שרף עדיין לא בהפועל ת"א...

במהלך ישיבת הסיעה הודיע יו"ר הנהלת ההתאחדות, במפתיע, כי שלמה שרף עדיין לא בטוח כמאמן הפועל ת"א, וזאת לאחר שנפגש אתו אישית.

תשובתו של סווירי ניתנה בעקבות שאילתא שהגיש חבר הסיעה, דרור בירנבוים, לגבי מינוי מאמן לנבחרת הנוער במקום שרף. הוא ביקש לדעת אם ימונה מאמן מבין המאמנים מחוץ להתאחדות, או מתוך ההתאחדות.

לאחר תשובתו של סווירי הודיע נציג הפועל ת"א, אלי מילר, כי שרף חתם בהפועל ת"א.

בעקבות כך התפתח עימות, ומאחר שרוב החברים תבעו לדון בנושא הנוער, סוכם שישיבת הסיעה הבאה תעסוק בנושא זה.

נערי ישראל ישתתפו באליפות אירופה

ההתאחדות לכדורגל קיבלה אתמול הזמנה רשמית לפיה תשתתף נבחרת הנערים, עד גיל 16, במשחקי אליפות אירופה, שהגמר שלהם יהיה בדנמרק.

על התאריכים ושיבוץ הנבחרות תבוא הודעה מאוחרת יותר.

ההתאחדות לכדורגל תפעל לאכוף תקנון התשלומים

ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל תדון בעוד כשבועיים בדרכים בהן תאכוף את תקנון התשלומים בליגה הלאומית ובליגה הארצית, בהן נתגלו בשנים האחרונות ליקויים חמורים בנושא השכר.

כמה מחברי הנהלת ההתאחדות לכדורגל יבררו עד לישיבת ההנהלה הקרובה מספר דרכים, יחד עם ראשי המרכזים והיועץ המשפטי, כדי שלתקנון התשלומים תהיה אחיזה במציאות.

● כדוריד

יוון — ישראל 16:18

נבחרת הנשים של ישראל בכדוריד ניצחה באתונה במוקדמות הגביע העולמי, גם במשחק השני, את יוון — 18:16 (6:8).

לישראל קלעו: סוזנה ירמיאש 10; מיכאל כהן 2; קלאודיה גורוחובסקי 1; יפעת סולימני 1; קוין 1 וקיראון 1.

הערב: מכבי נתניה — הפועל רמת־גן

במשחק השני מתוך "הטוב משלושה" על המקום השלישי בליגה הלאומית בכדוריד, תארח הערב ב־8.30 באולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה קבוצת מכבי נתניה את הפועל רמת־גן.

הרמת־גנים שניצחו במשחק הראשון — 21:25, ינסו לזכות גם הערב כדי לשחק בעונה הבאה במשחקי גביע ההתאחדות האירופית.

מרכז הפועל יסייע לעפולה

מרכז הפועל יסייע להפועל עפולה/יזרעאל שקופחה ע"י המוסדות המשפטיים של איגוד הכדורסל, ונמנעה עלייתה לליגה הארצית.

הנושא הועלה בישיבת מליאת מרכז הפועל ע"י אריה גרוסמן. בתום ויכוח קצר הודיע מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שמרכז הפועל יגיש סעד להפועל עפולה/יזרעאל בכל פעולה משפטית שתעשה.

נודע כי הפועל עפולה/יזרעאל עומדת לפנות לערכאות משפטיות שמחוץ לאיגוד הכדורסל.

קבוצה אנגלית נעצרה בגרמניה

קבוצת כדורגל אנגלית שלמה על שחקניה, מחלימיה ומאמניה, נעצרה אתמול על־ידי משטרת מאנהיים שבמערב־גרמניה, לאחר שביום ראשון בלילה עסקה במעשי בריונות במרכז העיר.

קבוצת הנוער של בריסטול־רוברס, שהשתתפה במשחק ידידותי עם קבוצת מאנהיים והפסידה, עקרה רמזורים, צמחים רבים וניתצה תאורות־פירסומת.

הנזקים הסתכמו ב־3000 מארקים לפחות.

שלמה שרף, מאמן הפועל ת"א בעונה הבאה:

עם הנסיון שיש לשחקני הפועל ת"א ניתן לרוץ לעוד אליפות

קשה יותר לשמור על אליפות מאשר לזכות בה ● כל קבוצה חייבת לבצע שינויים ● מוכרחים להחזיר הקהל למגרשים ● הטבריייני עופר דן היה מתאים להפועל ת"א

יצחק ויסהוף

שלמה שרף יאמן בעונה הבאה את האלופה, הפועל תל־אביב. כיום משימתו של שרף תהיה הרבה יותר קשה, מאחר שבא לאמן אלופה, על כל המשתמע מכך.

שרף, שאימן השנה את נבחרת הנוער בכדורגל, צפה במשחק־ההכתרה של הפועל תל־אביב מול הפועל באר־שבע. תגובתו: "קשה יותר לשמור על אליפות מאשר לזכות בה". לאחר־מכן הוסיף: "גם אם הפועל ת"א היתה מסיימת את הליגה במקום השני או העשירי היו דורשים ממני, כמאמן הקבוצה, לזכות באליפות בעונה הבאה. כיום כאשר הקבוצה אלופה הדבר קשה שבעתיים".

יהיו שינויים

— אם כך כיצד תבין את השחקנים?

● שרף: צריך להסיק מסקנות מדוע קבוצות הזוכות באליפות מדרדרות לאחר־מכן. אני חייב, יחד עם השחקנים, למצוא את הנוסחה שזה לא יקרה לנו.

מאמן שלמה שרף

— האם אתה מאמין שזה לא יקרה להפועל ת"א?

● שרף: אני מקווה כי עם הנסיון שיש לשחקני הפועל ת"א, בתוספת מתח בריא שיש בקבוצה, ניתן לרוץ לעוד תואר אליפות.

— אם כך אתה מצהיר על אליפות נוספת עוד לפני שהעונה החלה?

● שרף: הפועל ת"א מועמדת לזכייה באליפות שנייה ברציפות. הפועל ת"א תופיע במגרש כאלופה ולכן כל קבוצה תבקש לנצח אותה. מסיבה זו תהיה המשימה קשה. נתכונן ויהיה בסדר.

— האם תשמור הפועל ת"א על הצוות הקיים, או שיהיו שינויים?

● שרף: עדיין לא התחלתי בעבודה בהפועל ת"א. אינני רוצה להיכנס ברגע זה לבעיות של צוות מקצועי. בכל שנה ובכל קבוצה יש שינויים ואני חושב שהם היו מתבצעים בהפועל ת"א גם אם לא הייתי המאמן.

— האם אתה יכול לפרט?

● שרף: ישנם אילוצים. לא כל שחקן ניתן להשיג. הפועל ת"א עושה את החשבון שלה את מי כדאי לה להחזיק ואת מי לא. קבוצה בריאה חייבת לבצע שינויים. תראה את ליברפול. היא עשתה שינויים גדולים דבר שגרם לה ליתר מוטיבציה ולרעננות. זה מה שיקרה להפועל ת"א.

להמר יותר

— בסך־הכל אין שחקנים רעים בהפועל ת"א?

● שרף: אתה צודק, הפועל תל־אביב קבוצה טובה מאחרות. השחקנים שיש לה טובים מאלו שיש ליריבותיה. השנה הספיק לה לשחק מבוקר. קבוצות אחרות חייבות בשחקנים טובים מאלו של הפועל ת"א כדי לנצח אותה, אך אני יכול להבטיח כי להפועל ת"א יהיו שחקנים טובים מאשר לקבוצות אחרות.

— מה המגמה שלך?

● שרף: לשחק אטרקטיבי ולהחזיר בסגנון משחק כזה את הקהל למגרשים. בכלל, להשיב את הקהל זה צו־השעה. אני רק מקווה כי כל מאמני הליגה הלאומית יעשו חשבון־נפש ויחליטו כי לטובת הכדורגל יש לשחק פתוח, אטרקטיבי ויפה, ובעיקר לכבוש הרבה שערים. כדורגל ללא קהל זה כלום. לשחק מול יציעים קירחים זה גורם לתסכול, לדכאון ולחוסר התלהבות. אני רק מקווה כי לאחר שנעשה חושבים יהיה שיפור. על המאמנים לנטוש את המשחק הזהיר וללכת על נצחונות. בעידן 3 הנקודות ניתן למחוק פערים גדולים בתקופה קצרה. צריך פשוט להמר יותר, ואז תבוא ההצלחה.

— האם היה לך עניין במאבקי הליגה הארצית?

● שרף: קוויתי שהפועל טבריה תשחרר את החלוץ המצטיין שלה, עופר דן, להפועל ת"א. חשבתי שאם טבריה תישאר בליגה הארצית היא תסכים להעביר את עופר דן, שהוא חלוץ מצויין, להפועל ת"א. כיום נראה לי כי דן ישאר בכל זאת בטבריה מאחר שלקבוצתו סיכוי יותר מטוב לשחק בעונה הבאה בליגה הלאומית. לדעתי, הפועל חיפה תתקשה להדביק את הפועל טבריה, שכיום תלוייה אך ורק בעצמה.

כל אלופות הכדורסל

● לאומית — מכבי ת"א.
● ארצית — הפועל איתן גבת (צפון), מכבי ראשל"צ (דרום).
● ליגה א' — מכבי ימק"א נצרת (צפון), מכבי הוד־השרון וכפר־סבא (חיפה), מכבי רחובות (מרכז), הפועל אילת (דרום).
● ליגה ב' — הפועל כרמיאל (צפון), הפועל אשדות/גבע (עמקים), מכבי צור־שלום (זבולון), מכבי רעננה (שומרון), בני־יהודה ת"א (רן), הפועל נס־ציונה (מרכז), הפועל א.ס. אשקלון (דרום), הפועל ערד (נגב).
● ליגה ג' — מכבי מטולה (גליל־עליון), הפועל צפת (צפון), הפועל תרשיחא (גליל־מערבי), הפועל עין־גב (עמה"י), הפועל ותיקי עפולה (בית־שאן), אליצור לביא (עמקים), בית"ר קרית־ים (מפרץ), הפועל נהלל (חיפה), הפועל פרדס־חנה (שומרון), מכבי יוסף נתניה (שרון), הפועל הרצליה (פ"ת), א.ס. דרור רמת־השרון (רן), מתנ"ס תל־כביר (ת"א), אליצור צפון רמלה (מרכז), הפועל רמת־רחל (ירושלים), מכבי קרית־משה (שורק), אליצור באר־שבע (דרום א'), אליצור נתיבות (דרום ב'), מכבי באר־שבע (נגב).
● לאומית, נשים — אליצור ת"א.
● ארצית, נשים — הפועל נהריה (צפון), מכבי רמת־חן (מרכז), אליצור בת־ים/חולון (דרום).
● ליגה א', נשים — אליצור קרית־אתא (צפון), מתנ"ס תל־כביר (מרכז), אליצור עזתה (דרום).
● לאומית, נוער — הפועל גבעתיים (צפון), מכבי ת"א (דרום).
● ארצית, נוער — הפועל עמק־הירדן (צפון), מכבי קריית־ביאליק (שרון), מכבי ראשל"צ (מרכז), הפועל אשדוד (דרום)
● מחוזית, נוער — הפועל צפת (צפון), מ.ג. אורות־וכסים נצרת (עמקים), מכבי אבי חיפה (חיפה), מ.ס. אבן־יהודה (שרון), מ.ס. גבעת־שמואל (רן), הפועל אורט חולון (מרכז), מכבי גלי ראשל"צ (שורק), אליצור אשדוד (דרום), הפועל ערד (נגב).
● נערים — הפועל גליל הר וגיא (צפון), מכבי טבריה (עמה"י), הפועל יזרעאל ועפולה (בית־שאן), הפועל קרית־טבעון (עמקים), מכבי שלמה קרית־ביאליק (מפרץ), מכבי אחוזה (חיפה), מכבי חדרה (שומרון), מכבי נתניה (נתניה), הפועל שקד רעננה (שרון), הפועל הרצליה (פ"ת), מכבי ברוך ת"א (רן), מכבי גבי ת"א (ת"א), מתנ"ס תל־כביר (מרכז), מכבי רחובות (שורק), מכבי ירושלים (ירושלים), הפועל קבוצת־שילר (דרום א') הפועל שער־הנגב (דרום ב'), הפועל באר־שבע (נגב).
● נערות — מכבי מטולה (צפון), הפועל גלבוע (עמקים), הפועל הרי־אסרים (חיפה), א.ס. רמת־השרון (מרכז), בני־יהודה רוקח (דרום).
● ילדים — הפועל נאות־מרדכי וכפר־בלום (גליל־עליון), הפועל מחניים (צפון), מכבי טבריה (עמה"י), הפועל יזרעאל ועפולה (בית־שאן), הפועל מגידו שומריה (עמקים), הפועל נהריה (מפרץ), מכבי קרית־ביאליק (חיפה), הפועל פרדס־חנה (חדרה), הפועל גבעת־חיים מאחד (שומרון), אליצור נתניה (נתניה), מכבי סביון כפר־סבא (שרון), הפועל דקל רעננה (פ"ת), בית"ר ת"א (רן), מכבי דרום ת"א (ת"א א'), מכבי ערן פ"ת (ת"א ב'), הפועל אלון גבעתיים (שפלה), מכבי בת־ים צפון (מרכז), הפועל נס־ציונה (שורק), מכבי ירושלים (ירושלים), הפועל א.ס. אשקלון (דרום א'), הפועל גפן שער־הנגב (דרום ב'), הפועל באר־שבע (נגב).
● ילדות — הפועל דפנה (צפון), הפועל בית־אלפא (עמקים), הפועל שדות־ים (חיפה), בני־יהודה ת"א (מרכז), אליצור סלע ראשל"צ (דרום).
● קט־סל בנים — הפועל כפר־גלעדי (גליל־עליון), מכבי כרמיאל (צפון), הפועל קצרין (רמת־הגולן), הפועל כפר־תבור (עמה"י), הפועל תל־יוסף (בית־שאן), הפועל יזרעאל/עפולה (עמקים), מכבי יקותיאל חיפה (חיפה), מכבי חדרה (שומרון), הפועל נתניה (נתניה), הפועל חרוב רעננה (שרון), הפועל ארז רעננה (רעננה), מכבי חצב הוד־השרון (פ"ת), הפועל ת"א צהלה (רן), מ.מ. גבעת־שמואל (ת"א א'), הפועל שקד גבעתיים (ת"א, ב'), מ.ס. רמת־אפעל (שפלה), מכבי גפן ראשל"צ (מרכז), הפועל ראשל"צ (ראשל"צ), הפועל אסא נס־ציונה (שורק), מכבי ירושלים (ירושלים), הפועל יד־מרדכי (דרום), הפועל אשכול (נגב).
● קט־סל בנות — הפועל גרנות (צפון), הפועל עפולה (עמקים), הפועל גבעת־חיים (שרון), הפועל חולון (מרכז).

שחקני הפועל ת"א צוהלים: זכייה ראשונה ב־1957

הפועל ת"א: שש זכיות מ־1957 עד 1988

זכייה ראשונה עם חודורוב, לבקוביץ, טיש ורוזנבוים

ישראל פז

הפועל תל־אביב זכתה, לראשונה במדינת ישראל, בכתר רק ב־1957. זאת אחרי שלפני קום המדינה חגגה שש זכיות באליפות ארץ־ישראל. מה שמאפיין את שתי האליפויות, אז והיום, הוא קשר משפחתי. אז שיחק בהפועל ת"א מגן צעיר, בן 20, בשם זאב (בבה) סגל. כיום, בעונת האליפות של שנת 1988 מופיע כבלם, יעקב (קובי) סגל, הבן. אכן, סמליות.

הפועל ת"א הקדימה באותה אליפות את שתי הקבוצות שזכו בכתר הישראלי לפניה – מכבי ת"א והפועל פ"ת. עשר קבוצות השתתפו בליגה זו. הפועל ת"א צברה 28 נקודות, לפני הפועל פ"ת – 24, ומכבי ת"א – 23. מכבי נתניה, שהתמודדה העונה על הכתר, היתה אז שביעית, ואילו קבוצות הפועל חיפה, הפועל רמת־גן ומכבי יפו שיחקו תעונה ב... ליגה הארצית.

דמויות מוכרות ונערצות שיחקו אז בהפועל ת"א – כדורגלנים שלבשו גם את מדי הנבחרת בהצלחה רבה.

השוער היה יעקב חודורוב, הגדול מכולם. הוא היה המבוגר בקבוצה, בן 29, נשוי ואב לילד.

המגינים היו בן־ציון (ציון) צינוביץ, כיום מדען אטום בארה"ב, משה (מוי) פיימן וזאב סגל.

הבלם היה אמציה לבקוביץ וחרצים, לפי השיטה אז, אשר בלוט, בני גולדשטיין, שאחיו דני היה קשר, גדעון טיש (אז בן 17) וחיים חוג'בקוב.

בקישור פעלו רחביה רוזנבוים, פנחס (פטקה) יהודיוף ודני גולדשטיין; החלוץ המרכזי היה חיים גלזר, אחיו של שייע, והקיצונים מיכאל מיכאלוב, שנספה בתאונה; אלי נשלסקי ובן־ציון ריידר, שעלה חודשים מספר לפני תחילת העונה מפולין.

מלך השערים באותה עונה היה אברהם גונזבורג מהפועל חיפה – 16 ואחריו: שייע גלזר ממכבי ת"א – 10 ומיכאלוב – 10. חיים גלזר ורחביה רוזנבוים – 9 כל אחד.

מאמן הפועל ת"א באותה עונה היה היוגוסלבי איבן יאוזנציק.

אחד המשחקים המסקרנים באותה ליגה התנהל באיצטדיון באסה (כיום בלומפילד) בין קבוצות הפועל ומכבי תל־אביב. כר־הדשא דמה ל... בריכת שחייה. יוסל'ה מירמוביץ כבש שער למכבי; חיים גלזר, מיכאלוב ורוזנבוים חיסל את המתח במשחק בשער רביעי להפועל ת"א 2:4.

מעניין לציין ש־336 אלף צופים חזו ב־90 המשחקים באותה עונה. שיא הקהל היה במחזור הלפני־אחרון ביפו. בשני משחקים חזו 15 אלף צופים. בראשון הפתיעה בית"ר את הפועל פ"ת – 1:2, ובשני ניצחה מכבי ת"א את הפועל ת"א – 0:2 משערים של נחמיאס וישראלי. הפסד זה לא מנע מהפועל ת"א את הזכייה בכתר. המספר הקטן ביותר של צופים היה במשחק בכפר־סבא, שם סיימו קבוצות הפועל רמת־גן ומכבי חיפה בתיקו 1:1, לעיני 600 צופים בלבד.

● קליעה

פפירוב קבע שיא ישראלי

הקלע הישראלי אדי ספירוב קבע אתמול בתחרות בין־לאומית בקליעה בזול, מזרח־גרמניה, שיא ישראלי ברובה חופשי, שלושה מצבים — 1163 נקודות.

השיא הקודם היה שייך לגיא סטריק — 1156 (והושג בפברואר 1988 בסיאול).

מחר יתחילו הישראלים בתחרויות במינכן.

● כדורעף

ישראלי שפט בגמר במשחק של קובה

שופט הכדורעף הישראלי הוותיק זאב שוהם, ניהל ארבעה משחקים בין־לאומיים בטורניר גדול בעיר הגרמנית בוטרופ, ובשלושה נוספים שימש כעוזר.

שוהם שובץ כשופט שני במשחק הגמר בין קובה וגרמניה.

כשופט ראשון שימש שוהם, בין היתר, במשחקים בין־ארציים: צ'כוסלובקיה — גרמניה, ברזיל — גרמניה.

הקריותים זכו בגביע

קבוצת הנערות של "הקריי־תים" מקרית־חיים זכתה בגביע־המדינה בכדורעף, בנצחה בגמר בקיבוץ דליה את הפועל בת־ים — 1:3.

הפועל באר־שבע זכתה רק באליפות, ולא בדאבל, כפי שפורסם בטעות בעתוננו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשת בניה ברח' ברק 21 פינת רח' מכבי ק. מוצקין, גוש 11562, חלקה 49.

מהות הסטיה:
1. הריגה של 42.4 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 6% משטח החלקה.
2. הקלה בקומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.
3. הקלה בגובה מבני היציאות לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית, רח' הגדוד העברי 4, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. ליי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקווי בניין צדדיים ואחורי ב־10%, ברחוב ברדיצ'בסקי מס' 4, גוש 7085, חלקה 95, תיק בניין 4/0072־004, בקשה מס' 880153.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מר טקל אליעזר הגישו בקשה לוועדה ואת בתכנית מס' 20368, 20369, 20370 לבנות 3 בנינים בן 3 קומות כ"א מעל קומת עמודים מפולשת ברח' הרצל— סמטת אזר גוש 6122 חלקות 606, 605, 604 באזור מגורים ג' שיאוחדו ויחולקו מחדש באופן שישונו הגבולות המקורים שבין החלקות.

וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 274, 105 ב' החלה במקום.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין, יו"ר הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי קריות

הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' ק/331 — מרכז מסחרי ומגורים, קרית ביאליק", המהווה שינוי לתכניות הבאות: ק/130 — תכנית המתאר לשטח הוועדה המקומית לבניה ותכנון עיר, קריות. ק/221 — השלמת אזור תעשיה בגוש 10431. ק/10 — כארגות, אגודה לתעשית טכסטיל בע"מ. ומשפיע על תכניות: ק/1000 — סימון תוואי דרך מס' 244 באזור צור שלום. ק/1000א' — דרך מס' 79 — גלעם אפק. השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10431 — חלקה 58 וחלקי חלקות 57, 59. המקום: מזרחית לכביש חיפה־עכו, בין קרית ביאליק לשכונת אפק ושטח בית הרשת אתא בקריות.

עיקרי התכנית: 1. שינוי יעוד אזור תעשיה לאזור מסחרי ולשטח לתכנון בעתיד. 2. קביעת דרך חדשה והסדרים תחבורתיים. 3. קביעת השימושים המותרים ותנאי בניה.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה קריות, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר יעשה בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלזר, יושב ראש. הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

כ' באייר התשמ"ח
9 במאי 1988

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רח' ביאליק 3, חיפה, טל' 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר פינקלשטיין — לאיחוד החלקות 10 ו־35 בגוש 11474, ברחוב תובל, איזור התעשייה חיפה, למגרש בניה אחד בסטייה מתכנית חפ/801 המראה אותם כשני מגרשים נפרדים כאשר החלקה 35 המסווגת תעשייה היתה מיועדת בעבר להעברת שלוחת רכבת.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יטביין — מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) לשימוש חורג ל־3 שנים בגוש 7656, חלקה 294, איזור התעשיה, מחסן מכירות למוצרי בשר, מזון קפוא ושימורים במבנה מלאכה קיים הנמצא באיזור התעשיה.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולובוין — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6371 חלקה 439 ברח' אשר ברש מס' 3 לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור א' בו מותר להקים בניין דיור בן 2 קומות על עמודים. 60% בנייה.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם בניין דיור בן 2 קומות ועלית גג 61.53% בנייה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה פ"ת

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 10% לקווי בנין צדדיים לתוספת בניה בבנין על חלקה 172 בגוש 3700 רח' הבריגדה רחובות, כך שקווי הבנין הצדדיים בבנין יגיעו לסה"כ של 3.601 מ' במקום 4.0 מ' המותרים. הקלה לקו בנין צדדי 3.00 מ' בקיר אטום.

למתן הקלה של 13.5% בניה בקומה עליונה בבנין על חלקה 146 בגוש 3704 רח' בעל שם טוב רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103.5% במקום 90% המותרים. הקלה לקומה נוספת כך שמספר הקומות יגיע לקומת עמודים + 4 קומות במקום ק. עמודים + 3 קומות המותרים.

למתן הקלה של 8.5% בניה בבנין על חלקה 146 בגוש 3693 רח' לוסטיג רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 58.5% במקום 50 המותרים. הקלה לקומה נוספת, כך שמספר הקומות יגיעו ל־3 קומות במקום 2 קומות המותרים.

למתן הקלה של 1. לקו בנין צדדי 2.70 בקיר אטום. 2. הקלה לחלוקה שונה באחוזי בניה בין הקומות לתוספת בניה בבנין על חלקה 82 בגוש 3698 רח' גורדה רחובות.

למתן הקלה של 21% בניה בקומה עליונה בבנין על חלקה 232 בגוש 3703 רח' גורוצקי רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 111% במקום 90% המותרים. הקלה לתוספת 2 קומות כך שמס' הקומות בבנין יגיע לק' עמודים + 5 קומות במקום ק' עמודים + 3 קומות המותרים. הקלה לתוספת קומה מפולשת נוספת. והקלה בגודל המגרש כך שבמקום 11.34 דירות יהיו 12 יחידות דיור.

כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל תרמולק, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה רחובות

טלוויזיה

תכניות מיוחדות לקטיי שמיעה 08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 חשבון פשוט ד', מספרים שליליים וכו. 08.40 ראשית הקריאה בלי סורות: צירה 2. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 חשבון דיאגרמות וגרפים ובתרגום לערבית. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רחוב סומסום. 11.00 צרפתית (על יסודי). 11.15 חשבון ה', הכל בגלל אגוז קטן. 11.30 גיאוגרפיה של א"י מני הארץ: עיר קטנה גדולה וכו. 12.00 גיאוגרפיה כללית (ט') אקלימה של ארה"ב. 12.25 ספרות ועל יסודי המתרות: מופאסן. 13.00 מוסיקה (העשרה) תולדות הג'ז. 13.30 מדעי הטבע, כבדי המשקל. 14.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 14.05 סרט קולנוע: כלבת הים המוזהבת. 15.40 שעת כושר. 15.55 סרטר נחטר בנר ללבוש. 16.20 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 זנב לחדשות. 18.00 מרובעים חג המולד (חלק ב'). 18.20 קטנטן סרט הנפשה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 המוזיאון הגדול בעולם. פרק ח': הצ'ינקואצ'נטו ופרנסואה הראשון. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 יותר מרי. סדרת שעשועים מנחה: חנן גולדבלט. 20.30 כלבוטק מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 שלי ורק שלי (ראה הפניה). 23.10 מסך אישי. 23.50 פסוקו של מסום: מבט אל עיר המלח המוזכרת במקרא. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 "הרפתקאות הדבורה מאיה", פרק שני. 19.00 דרמה, "אלוף השחמט". 19.30 "מפגשים עם החוש השישי". 20.00 "60, 70, 80: להיטי הזהב". גטרד טל. 21.00 קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת מס' 27 מאת שומן. 21.30 "וינק סבועי", תכנית ספורט. 21.45 "מה חדש"? חידושים והמצאות במדע.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. היידן: קסציון בדו מג'ור. בטהובן: קונצ'רטו כנור במול מג'ור לפסנתר ותזמורת. מנדלסון: הפתיחה מערת פינגל. שומאן: אנדנטה וואריאציות לשני פסנתרים, שני צ'לי וקרן. שוברט: 2 קטעים מתוך קלורין מוילה כלה. ברהמס: קונצ'רטו במול כלה מינור לכנור, צ'לו ותז. 09.00 קונצרט בוקר. צ'ייקובסקי: המוסיקה למחזה דימיטרי. המתחזה. דבוז'ק: בגטלות לכלי־קשת והרמוניום. סן־סנס: קרנבל החיות. דביוסי: 2 תרועות מתוך סן־סבסטיאן. רימסקי־קורסקוב: קונצ'רטו בדו דיאז מינור לפסנתר ותז. גלינקה: פנטסיה על 2 שירי עם רוסיים. גונו: סימפוניה זעירה לכלי־נשיפה. מוצרט: אנדנטה בדו מג'ור לחליל ותז. היידן: רביעיה לכלי־קשת אופ. 76 מס. 1. באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 1. 11.57 פינת השירה. משירי רבי שלמה אבן גבירול. 12.00 מן הפרטיטה: סטפאנו גרונדונה: גיטרה. באך: סוויטה במי מינור. גליאני: רוסיניאנה אופ. 119. וולטון: 5 בגטלות לגיטרה. גרנדוס: המאהב של גויא. 13.05 בהאזנה נינוחה. טובין: מחולות אסטוניים. רימסקי קורסקוב: קפריצ'ו ספרדי. קישינסקי: סוויטה. בורודין: בערבות אסיה המרכזית. לאלו: רפסודיה ספרדית אופ. 21. דבוז'ק: 2 רפסודיות סלאביות. קפלנר: אל סלון מקסיקו. 15.00 מוסיקה צעירה. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם. הפלה ניטריאנה מדורות. מיצירות: הסלה, קריגר, גבריאל, שיוז, כינור, ויולארי, לוטי ווטלמן. 17.30 קולות פרו־קנציונה אנטיקווה, בהדרכת מרק בראון. 18.01 ממדף התקליטיה. 19.00 פניני אופרה. אריות מאת: רוסיני, ורדי, דוניצטי, צ'ילאה ועוד. ראינה קאבאיבנסקה/ פיירו קפוצ'לי ועוד. פרקי מקהלה מאת ורדי, גונו ופוצ'יני. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 קונצרט בסדרה קלסיקל שידור ישיר. עם התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור מלחין ומנצח: רב ולצר. סטמפניו. אגדה סימפונית על־פי שלום עליכם לקריין, כנור ותזמורת. קריין: שמוליק סגל כנור: יצחק פרישטיק. אנתולוגיה קטנה לשירה. שירים מתוך מחזות־זמר, סרטים ושירי ארץ־ישראל היפה. סולן: מייק בורשטיין. 23.00 מחזורי יצירות. הקונצ'רטו גרוסו של קורלי וג'מיניאני והיצירות לכלי סולו של טרטיני.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 חוגה, עם בני הדל. 08.05 טלרדיו, שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגיש: גדעון הוד. 11.05 ירוק ירוק, שירים עבריים. 12.05 מעורב ים־תיכוני. 13.00 חדשות באנגלית. 13.30 חדשות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה. מבוא למוסיקה ולדרכי האזנה. בהדרכת נועם שריף: מוצארט. 16.05 מועדון שעון הזהב, מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 צבעי הקשת: שירים ממזרח אירופה. 18.06 מנחת ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד, עורך ומנחה: יובב כץ: ליקויים בפריון בגבר: פרופ' אליהו כספי, מנהל המחלקה לנשים בבית החולים אסף הרופא וד"ר רפאל רוזיאל, גניקולוג.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 קושים ענין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בניה, עם חיים קינן. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.06 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 15.05 שירים ושעורים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 18.06 אצבע על הדופק, שבועון בעניני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.05 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות בבקשתך. 22.05 שוטטות, עם דני אלדר. 00.15 להאזת בחלום, שירים לסיומו של יום.

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') גיאומטריה אנליטית. מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 06.30 מוקדים ערן, התרשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור, סיכום היום בתש"ח. 14.05 פגישה יומית, עם מרדכי ציפורי. 15.05 שירים לחג, עם ארז טל. 16.05 פסטיבל ישראל 88. 16.15 ממחתרת לצבא. תוכנית מיוחדת לציון הצטרפות האצ"ל לצה"ל. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי־לילה, עם אביגר מרינת. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 ראיון מיוחד. נחמן שי משוחח עם תא"ל הרצל בודינגר מחיל האוויר וש"ת. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב, חוה אלברשטיין. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') גיאומטריה אנליטית. מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 22.05 על הרכש ועל הביפאפ. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה. 23.55 שיחת חצות, עם המשורר אריה אורי.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן. 20.05 צר"8 עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הב'או הוו, עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים, עם מיכל סמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול, עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חרש, חריש ומחורש. 16.05 הצגה יומית, עם יקיר אביב. 18.06 מקום בצמרת עם מנחם פרי. 21.05 אורים עתיק עם דן עוסרי. 23.05 פניני ג'אז עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

9.10 ,7.15 ,4.30
אטרה: חקירה בסייגון 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 9.30 ,7.15
בייהודה: חיזור גורלי 9.30,7.00,4.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 9.30 ,7.15
גת: שאלה של ספיות 9.00 ,6.00
גורדון: יופיו של החטא 9.30 ,7.00
דקל: נשודדים חרשות 9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: חשור 7.45
סקס 12.00
הודו: נשואה לשניים 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: פסיכיאטר ליום אחד 9.30 ,7.15 ,4.30
טיילת 1: עדות במבחן 9.40 ,7.25
טיילת 2: שם המשחק 9.40 ,7.20
טיילת 3: חנה סנש 9.30 ,6.15
מאר: בשם העם 9.30 ,7.30 ,5
סארים: ליירי איב 9.30 ,7.15
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: פעמיים אשתי 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: הקיסר האחרון 9.45 ,6.40
חן 4: שלושה גברים ותינוקת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: זר שומר עלי 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: זרוק אותה מהרכבת 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: כלא מתאבדים 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כוחו של מקרה 9.35 ,6.30
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל לך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המבצר הנסתר 10.00 ,7.50
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00 ,9.30

רמת־גן

אואזיס: שלושה גברים ותינוקת 4, 6.40, 9.30
לילו: שם המשחק 9.30 ,7.15
רב־גן:
גן 1: שאלה של ספיות 5, 7.30, 9.40
גן 2: וול סטריט 6 ,9
גן 3: החשור 9.40 ,7.30 ,9
גן 4: הקיסר האחרון 9.15 ,6.15

ירושלים

אריסון: נשואה לשניים 9.30
אורנע: שאלה של ספיות 9.15
רון: משודרים חרשות 9.00
בית אגרון:
עשרת הדברות 16.00
מלך ליום אחד 20.00
חווה השרטט 22.00
לוליטה 24.00
כפיר: שם המשחק 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 8.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15
סמדר: וול סטריט 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: זרוק אותה מהרכבת 9.00
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30

חיפה

אורות: תשוקות מאפריקה 9.15 ,7.00
חן: חקירה בסייגון 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: זרוק אותה 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: מוכת ירח 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.15 ,6.00
רון: נשואה לשניים 9.00 ,6.30 ,4
רב־אור:
רב־אור 1: זר שומר עלי 9.15 ,6.45
רב־אור 2: הקיסר האחרון 9.15 ,6.00
רב־אור 3: שאלה של ספיות 9.15 ,6.50
אורלי: חופשה בכפר 9.15 ,7.00
קרן אור המחודש:
בשם העם 9.15 ,7.00 ,4.30
מאר: שלושה גברים ותינוקת 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: שלושה גברים ותינוקת 9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: נשואה לשניים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חקירה בסייגון 9.00 ,7.00
ארמון: חכמת רחוב 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: מוכת ירח 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: סגור

פתח־תקוה

היכל 1: מוכת ירח 9.15 ,7.00
היכל 2: חנה סנש 9.30 ,6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.30 ,6.15

עפולה

מוסתרון: וול סטריט 9.00

ראשון־לציון

רון 1: הקיסר האחרון 9.40 ,6.00
רון 2: תינוקת בירושה 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 31.5
פרופסור ברנרדי (בגרמנית) 20.30
הדיבוק: 20.30
מירל'ה אפרת – ב"ש

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 31.5 בשעה 16.30
המדרשה למחשבה סוציאליסטית –
"משטר, התפתחות טכנולוגית וניכורו של האדם"
שיחה עם פרופ' מנחם רוזנר
בשעה 20.30
חקירה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
קרית בן־גוריון — לנדאו 16
ירושלים
ד"ר כלה — המלך דוד 6
נתניה
פורת — פ"ת 76
פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר
רמת־גן
היגיה — ארלוזורוב 81
תל־אביב
דיזנגוף — דיזנגוף 132
קופ"ח — אמסטרדם 7
חיפה
חגיתה — חגיתה 22
רעננה־כ"ס
שועלי — א. יפה, רעננה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תועתק בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - כירורגית
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג., אורטופדית
בקור חולים - פנימית, נשים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' כי 08.00־20.00. בימי ו': 08.00־15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער – קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי - 04־922222
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתד' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335531.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93554, טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333; בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

המשטרה ממליצה להעמיד את רב ירמיה לדין על הסתה להשתמטות

קרא לחיילים בהפגנה בחיפה, לסרב לפקודות בשטחים ● ירמיה: במקום לטפל בבעיה, מטפלים במי שמנסים למחות

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה סיימה לחקור את רב ירמיה, והיא ממליצה להעמיד אותו לדין על הסתה להשתמטות משירות מילואים.

המשטרה העבירה את תיק החקירה ואת המלצתה לפרקליטות מחוז חיפה לבדיקה ולהכנת כתב אישום.

סגן־אלוף במילואים רב ירמיה השתתף בפברואר בהפגנת המונים שאורגנה על ידי רק"ח בחיפה להזדהות עם נוסעי אוניית "השיבה" של אש"ף. ירמיה נאם בהפגנה, והודיע לראשונה על הקמת תנועת קו־אדום. הוא קרא לחיילי צה"ל לסרב לפקודות מפקדיהם בשטחים, ולהשתמט משירות הצבאי.

משטרת מרחב חיפה העבירה את חומר החקירה שנאסף ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, וזה הורה לפתוח בחקירה. ביום שישי הוזמן רב ירמיה למשטרת מרחב חיפה, ונחקר על־ידי רב־פקד אבי מיניקובסקי. בחקירתו הוא הודה בכל החשדות שייחסה לו המשטרה, ובתום החקירה הורה מיניקובסקי לשחרר אותו בערבות.

רב ירמיה אמר בתגובה "זה היה צפוי, שבארץ, במקום לטפל בשורש הבעיה, יטפלו באלה שמנסים למחות. כבר עמדתי בדברים קשים יותר, לא אחזור בי ממה שאמרתי".

מסורב העליה ליפשיץ שובת רעב במוסקווה

דני בירן

הפיסיקאי ד"ר בוריס ליפשיץ שובת רעב מתחילת הפסגה ביום א' במוסקווה בתביעה לאפשר לו לצאת מבריה"מ. ד"ר ליפשיץ מסורב עליה כבר עשר שנים בטענה של שמירת סודיות. בשיחת טלפון, שהגיעה אל "המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ" הודיע ליפשיץ, כי החלטתו נחושה לשבות רעב במשך כל ימי הפסגה במוסקווה. בוריס ליפשיץ אף שלח מכתב גלוי לנשיא רייגן, ובו מבקשת משפחת ליפשיץ את עזרתו.

מלך העופות בצרות

מפעל מנדלסון לחינוך לזואולוגיה, נחנך אתמול בבוקר בגן הזואולוגי באוניברסיטת ת"א במעמד שר החינוך יצחק נבון. המפעל נושא את שמו של פרופ' היינריך מנדלסון, מראשוני הזואולוגים בארץ, פרופסור באונ' ת"א.

בתמונה: פרופ' מנדלסון והשר עם גוזל של נשר, שבקע מביצה שנלקחה מנחל עמוד, כדי לעזור בשימור זן הנשרים שכמעט נכחד. (צילום: ישראל סאן)

הסרבן פלמה "נעלם" בכלא 4 ו"נמצא" שוב לאחר שבוע

שלמה סלוצקי

ביום ב' לפני שבוע קיבלה מעין פלמה מקיבוץ כפר־הנשיא, טלפון של חצות. בעלה, דוד (דודו), הודיע לה מבסיס צבאי בצפון שנשפט על סירובו להשתתף בפעולות הדיכוי בשטחים, ונשלח לכלא ארבע ל־28 יום. למחרת התקשר פלמה שוב, ואמר שהוא נמצא בכלא ארבע.

למחרת ניסתה מעין פלמה לתאם דרך קצינת העיר בקרית־שמונה ביקור אצל בעלה, יחד עם ארבעת ילדיה. להפתעתה אמרה לה קצינת העיר לאחר כמה שעות, שבכלא ארבע טוענים שאין אצלם אדם בשם דודו פלמה.

רק אתמול בצהריים, נמצאה האבידה. שלישות כלא ארבע גילתה את השם "פלמה דוד" ברשימותיה, ודיווחה על כך. מעין פלמה אמורה לבקר את בעלה היום, אם לא ייעלם שוב.

ח"כ סולודר תובעת לדון בדחיפות במכת השריפות

משרד החקלאות הוציא הנחיות למניעת שריפות לכל היישובים החקלאיים

חיים מרגלית

ההצתות והשרב שפגעו בחורשות, במטעים ובענפי החי עלו בהצעה דחופה לסדר היום שהגישה ח"כ עדנה סולודר. היא מציינת, כי מכת השריפות מחייבת בדיקה יסודית ודחופה שתכלול את הגורמים לשריפות, מנגנוני ההתראה ודרכי התארגנות לצימצום נזקים אפשריים, ח"כ סולודר מציעה, שהממשלה תורים סיוע דחוף בגובה 250 דולר לדונם. "החקלאים לא יוכלו לשאת לבדם בנזקים, ועל הממשלה לסייע להם," אמרה.

משרד החקלאות הוציא אתמול הנחיות למניעת שריפות לכל היישובים החקלאיים. המשקים נדרשים להכין פסי בידוד נקיים מעשבים סביב היישובים, סביב מבני המשק, וסביב השטחים המעובדים והנטועים.

כל יישוב חייב להכשיר יחידת כיבוי, ולהכין כלי כיבוי: מחבטים, ומרססים ידניים ונגררים, וכו'.

אסור לשרוף שלפים בשדות אלא אם ננקטו כל הפעולות הדרושות על פי החוק והתקנות. בכל שריפה יש להזעיק את מכבי האש, ולהחזיק צוותי כיבוי בעונת השריפות.

נמיר תחכה להסכמה 4 שבועות, לפני שתגיש "חוק קיצור שעות העבודה"

יורם בר

הנהלת הקואליציה דנה אתמול בהצעת חוק "קיצור שעות עבודה ומנוחה" של ח"כ אורה נמיר. החוק בא להעביר את המשק על כל מגזריו לשבוע עבודה של 40 שעות. בישיבה השתתפו שר העבודה והרווחה, משה קצב, שר האוצר, משה נסים, נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, וראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד.

למרות שכל המשתתפים אמרו, שבעניין זה רצוי להגיע להסכמה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, נראה כי בסופו של דבר הנושא יעלה כהצעת חוק. בישיבה התברר, כי התומכים היחידים הם קיסר, הברפלד ונמיר.

ח"כ נמיר התרעמה על התנגדות האוצר לחוק, בשעה שהוא מכין הצעה לקיצור שעות העבודה במגזר הציבורי. "לא יתכן שקודם ייתנו לשירותים ורק אחר־כך לתעשייה" אמרה.

בעקבות התנגדות לאוטמן, נסים וקצב, בגלל בעיות תקציב ופגיעה בתפוקה, הסכימה ח"כ נמיר להמתין ארבעה שבועות עד שתציע את החוק, בתקווה שעד אז יגיעו הצדדים להסכמה.

מחרתיים פסק הדין במשפט משלחת השמאל לרומניה

בית משפט השלום ברמלה ייתן מחרתיים בשעה 11 את פסק דינו במשפטם של ארבעת אנשי השמאל שביקרו באוקטובר '86 ברומניה, והואשמו בעבירות על פי התיקון בחוק נגד טרור.

ארבעת הנאשמים במשפט זה, שהוא ראשון מסוגו, הם לטיף דורי, מי שהיה ראש המשלחת, יעל לוטן, אליעזר פיילר מקיבוץ יד חנה וראובן קמינר מירושלים.

במשפט לא הכחישו הנאשמים את העובדה שהם נסעו לרומניה כדי להיפגש עם פלשתינים, אך טענו לאורך כל המשפט שהדבר נעשה כדי לקדם את השלום, וכי במפגשים אלה לא היה שום דבר שיכול לעודד את הטרור.

החודש נולדו 10 שלקו בתסמונת דאון

עזרא אבירן

בחודש האחרון נולדו בישראל עשרה תינוקות הסובלים מתסמונת דאון. זו כמות גדולה מהרגיל. הממוצע בארץ הוא ילד עם תסמונת דאון על כל 600 לידות רגילות. פרטים אלה נמסרו אתמול על ידי רבקה סנה מפעילות האגודה לשיקום ילדי תסמונת דאון עם פתיחת הכנס השנתי השישי של האגודה.

הכנס נערך במשך יומיים במלון "גני שולמית" באשקלון, ומשתתפים בו כ־300 איש — ילדים הסובלים מהמחלה ובני משפחותיהם, מתנדבים, וצוות מומחים ומטפלים.

עוד נמסר, כי 18 ילדים שהיו נטושים בבתי חולים אומצו על ידי משפחות מתנדבות בתקופה האחרונה. האגודה הקרויה "יתד" מטפלת כ־700 משפחות הרשומות אצלה.

2 עורכי ביטאון האגודה האיסלאמית חשודים בהסתה

חריש יחליט אם יש ממש בחשדות ● דרוויש: את מי נסית? אותם הדברים קוראים צעירינו בעיתונות העברית

קאסם זייד

העורך האחראי של "אל־סראט", ביטאונה של האגודה האיסלאמית באום־אל־פחם, ד"ר סולימאן אגבריה, ועורכו הראשי, שייח' עבדאללה דרוויש, הואשמו על ידי המשטרה בהסתה ובהמרדה. השניים נחקרו אתמול במשך 3.5 שעות במשטרת מרחב העמקים, ושוחררו בערבות עצמית של 10,000 שקלים כל אחד.

חומר החקירה יועבר ליועץ המשפטי לממשלה, שיחליט אם יש בו כדי להפליל את השניים. החקירה של השניים התרכזה במאמרי "אל־סראט", לרבות הגליון התשיעי שיצא לאור בינואר.

ד"ר אגבריה סיפר, שאחד החוקרים אמר לו בחקירה, כי התנועה האיסלאמית היא סרטן בגוף המדינה. דרוויש אמר, "אנו מעוניינים שחומר החקירה יועבר לטיפולו של היועץ המשפטי, ושהנושא ידון בערכאות, כדי לשים קץ אחת ולתמיד להטרדות נגד אנשי התנועה האיסלאמית."

"העיתונות העברית מלאה במאמרי ביקורת חריפה נגד מדיניות הדיכוי בשטחים הכבושים. מדוע כוחות הביטחון מחפשים רק אותנו? האם זכות הבקורת ניתנת רק לעיתונות העברית? את מי אנחנו נסית ונדיח? הרי כל הצעירים הערבים קוראים עיתונות עברית, והם לא זקוקים לשירותנו", אמר.

שייח' דרוויש הבהיר חד־משמעית, שהתנועה האיסלאמית בישראל מטיפה בפומבי להכנה ולדו־קיום, ותומכת בפתרון הסכסוך הישראלי — פלשתיני בדרכי שלום.

בית הסופרים בנוה צדק ישוקם כאכסניה לכתיבה

עתי"ם

דירה מיוחדת תוקצה מדי שנה לסופר ישראלי, בבית הסופרים, שישוקם בנוה צדק בת"א. הוא יוכל לגור ולכתוב בה. ועדה מיוחדת תבחר את הסופר.

טקס הכרזת הקמת העמותה לשיקום בית הסופרים, שבו התגורר יוסף חיים ברנר, — נערך שלשום בערב.

יוסי פלדמן, מזכיר המועצה לשימור אתרים, סיפר כי זה שלוש שנים תלוי ועומד צו להריסת הבית, והביע תקווה, כי טקס זה יהיה אות לתחילת ביצוע פרויקט השיקום ולהחייאת הבית.

הארכיטקטית רונית חיטרון, שהציגה את תוכנית הפרויקט, ציינה כי במקום יוקמו אולם עיון וספריה, אולם אירועים ושני חדרים שבהם ישכנו מערכות של עיתונים ספרותיים.

יהודי דרא"פ מעדיפים את אוסטרליה וארה"ב

דני בירן

יהודי דרום אפריקה מעדיפים את אוסטרליה וארה"ב — מסר אתמול ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, אורי גורדון.

בחמשת החודשים הראשונים של 1988 הגיעו לישראל 281 עולים מדרא"פ — ירידה של 12.5 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ב־1987 כולה, הגיעו לישראל מדרום אפריקה כ־1000 עולים.

בקהילות היהודיות של אוסטרליה מעודדים לאחרונה את היוצאים מדרום אפריקה להשתקע באוסטרליה.

מחלקת העלייה בסוכנות החליטה לשגר לדרום אפריקה משלחת רופאים, בראשותו של הפרופ' שמואל סיאנו, לפעול להבאת העלייה בלתי שגרתיות. במסגרת פעולה זו תסייע מחלקת העלייה גם בהבאתם של 30 צעירים וצעירות מדרום אפריקה, שיוכשרו לתפקידי ניהול בבתי מלון בארץ.

חברת החשמל תסביר כיצד לחסוך בשימוש במזגנים

קובי מגדל

בחודשים הקרובים צפויים שיאי ביקוש לחשמל — 3400־3500 מגוואט, בין השעות 9 בבוקר ל־3 אחר הצהריים. לפעילות המשקית הרגילה ולהשקיה הגובית יצטרפו 800 מגוואט בשל הגברת השימוש במזגנים.

בדיקות שנעשו בחברת החשמל העלו, כי קיימת נטייה להפריז בקירור אף מעבר ל־25 מעלות, שהן הטמפרטורה הנוחה והמומלצת. החברה תפרסם תוכנית הסברה, שנועדה לייעל את השימוש במזגנים ולחסוך בחשמל.

בשלב הראשון יינתנו עצות להכנת המזגנים לקיץ: ניקוי המסנן, הרחקת חפצים מקרבת המזגן, הצללה וכו'. בשלב השני יושם דגש על שימוש בתרמוסטאט, למניעת קירור יתר. כמו כן תהיה פנייה ישירה למנהלי ארגונים מוסדות וחברות לפעול למניעת קירור יתר.

מנכ"ל חברת החשמל גם יפנה ישירות, יחד עם ועד העובדים, לעובדי החברה, בבקשה לחסוך חשמל בבתיהם ובמשרדיה של החברה.

דנקנר השקעות בע"מ

1. הננו מודיעים בזאת על דחיית כינוס אסיפה כללית מיום 1 ביוני 1988 ליום 12 ביוני 1988 בשעה 09.00, במשרד החברה בתל־אביב, רחוב השל"ה מס' 5. על סדר יומה של האסיפה:
   - ● אישור הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לתשעת החודשים שהסתיימו ב־31 בדצמבר 1987, דו"ח המנהלים ודו"ח רואי החשבון של החברה.
   - ● מינוי מנהלים.
   - ● מינוי רואי החשבון של החברה וקביעת שכרם.
2. חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות בא־כוח שיהיה נוכח ויצביע במקומו.

בפקודת הדירקטוריון
ע. גולדנברג, מזכיר החברה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (ולהלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6125 חלקה 202,514 רחוב דרך בן־גוריון פינת ז'בוטינסקי רמת־גן. דהיינו: הקלה 10% בקווי בנין במרווחים צדדיים.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 97/87 מוגש על־ידי מר עאריף סלימאן חביב אללה מישוב עין מאהל גוש 16937 חלקה 6 מהות ההקלה אחוז בניה מעל המותר.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית, רח' כרמל 2/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג, יו"ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 40 בגוש 8240 רח' ניל"י טיומקין מס' 24/17, בחריגות בניה על הגג ר"ש 12.3% בניה. ח.ב. 533. את התכנית מס' 317/87 מתוקנת ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות, אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

טלקס

● תובעים מחיר ריאלי לחיטה

קציר החיטה נמצא בעיצומו ועומד להסתיים תוך השבועים הקרובים ועדיין לא נקבע מחיר לחיטה. מגדלי החיטה דורשים שהממשלה תקבע מחיר שיכסה את הוצאות הייצור – על כך מסר אתמול דוד דור, יו"ר ארגון עובדי הפלחה.

היוגבים, הוסיף דרור, מתרעמים על ראשי האוצר שנהגו שוב סחבת בקביעת המחיר והם מנצלים עתה את העובדה, שחלקו של היבול כבר נקצר וחלקו נערם במחסנים ועל־ידי כך לוחצים על מגדלי החיטה לקבל מחיר הנמוך מהוצאות הייצור. (שע"ת)

● הדגמת ציוד חדש לחקלאים

מיכון חקלאי חדיש ומתוחכם יוצג בשני ימי שדה שיתקיימו ב־7 וב־8 ביוני בקיבוץ שפיים.

דובר משרד־החקלאות, נפתלי יבין, הדגיש, כי אין מדובר בתערוכה. הכוונה להראות לחקלאים את עבודת הכלים החדשים בשדות.

חיים מרגלית

● מערכת רמזורים מתוחכמת בצומת רעננה

מערכת רמזורים מתוחכמת ביותר בארץ מותקנת בימים אלה בצומת רעננה ותחל לפעול בעוד כשבועיים. במערכת 176 אפשרויות שיותאמו אוטומטית לעומסי התנועה המשתנים בעזרת מערכת גלאים מתוחכמת מתחת לכביש.

במהלך השבועות הקרובים יותקנו גלאים תת־קרקעיים באורך של 200 מטר לכיוון הצומת.

זאת הפעם הראשונה בארץ שמותקנים גלאים באורך כזה. הויסות העצמי של הרמזורים ייעשה באמצעות גלאים אלה שיקלטו את תנועת כלי הרכב העוברים מעליהם.

מהמשטרה נמסר, כי העבודות בצומת יתבצעו בעיקר בלילות או בשעות היום הלא עמוסות כדי שלא לגרום לשיבושים בצומת זה.

ניצה רמון

● שוטרי מג"ב יענדו תגי זיהוי

משטרת ישראל נערכת לחלוקת תגי זיהוי לשוטרי משמר הגבול ושוטרים אחרים שפעלו עד כה בשטח ללא ענידת תג זיהוי – דבר שהיקשה על זיהויים בשעת פעולה.

לפני כחודש פנה ח"כ רן כהן (ר"צ) לשר־המשטרה בעקבות תלונות אזרחים שהופנו אליו וטען, כי שוטרי מג"ב אינם נושאים תגי זיהוי על בגדיהם ולא ניתן לזהותם בעת פעולה מבצעית.

עוזר שר־המשטרה, אלי לוזון, הודיע לח"כ רן כהן כי המשטרה נערכת לחלוקת תגי זיהוי לכל המשרתים בשורותיה.

זהבה מוזס

● 300 כותרים חדשים ביריד הספרים בחיפה

כ־120 מו"לים יציגו השנה כ־300 כותרים חדשים ועוד אלפי כותרים במהדורות מחודשות, במסגרת שבוע הספר העברי שיתקיימו בחיפה.

ביריד הספרים שיפתח ב־8 ביוני יוצגו בחיפה מאות אלפי ספרים, מתוך מספר כולל של 12 מיליון ספרים שיוצגו השנה למכירה ברחבי הארץ במסגרת שבוע הספר.

קובי מנדל

ניתנת בזה הודעה כי שטר בח"י משקי הגליל העליון, לפקודת קרן הבטוחה והפנסיה של פועלי הבנין ש.זמ. 31.8.87 ע"ס – 8,155 ש"ח (מס' השטר 1770)

אבד

השטר בטל ומבוטל

כל העושה שימוש בשטר זה מניח כספו על קרן הצבי

קרן הבטוחה והפנסיה של פועלי הבנין

אגודה שיתופית בע"מ

לראשונה בישראל: תביעת מזונות נגד אב בבריה"מ

כתב „על המשמר"

לראשונה בתולדות המדינה היקנה בית־המשפט בישראל סמכות על אזרח יהודי תושב ברית־המועצות. ביום ו' האחרון נענה שופט בית־המשפט המחוזי בת"א אמנון הומינר לבקשת עו"ד דן שלם, המייצג מטעם נעמת שתי בנות, בנות 13 ו־15 החיות בארץ עם אימן, להגיש תביעת מזונות נגד האב שנשאר בברית־המועצות.

עד היום לא איפשר בית־משפט ישראלי לשלוח כתבי תביעה נגד אזרחים בברית־המועצות, ככל הנראה בשל מדיניות שיפוטית הנובעת גם מרגישויות פוליטיות.

בעקבות ה„פרסטרויקה" וה„גלאסנוסט" מצא לנכון עו"ד דן שלם להגיש את התביעה, בהסתמכו על החלטה תקדימית של בית־המשפט העליון מלפני כ־20 שנה („קורונל"), בו קבע בית־המשפט בעקבות תביעה דומה נגד אב לילדים אזרח תורכיה, כי לבית־המשפט אין סמכות שלא לאשר צווים נגד אבות הנמצאים בחו"ל, כאשר מדובר בילדים קטנים.

עם הגשת התביעה וקבלת פסק־הדין בהתאם מאפשר מעתה לנשים יוצאות ברית־המועצות, הנמצאות במצב דומה, לפנות לביטוח אומי לקבלת קיצבת אבטחת מזונות, דבר שנמנע מהן עד כה.

עו"ד עפרה פרידמן, מנהלת הלשכות המשפטיות של נעמת, מוסרת, כי המקרה של ד.ש. מת"א אינו היחיד. ישנן בארץ נשים רבות הנמצאות במצב דומה, כאשר האב היהודי נשאר בברית־המועצות, זונח את ילדיו, אינו יוצר עימם קשר שנים רבות ואינו מסייע להם.

בימים אלה מטפלת הלשכה המשפטית של נעמת בתביעת מזונות נוספת של אשה מבריה"מ עבור ילדיה. בנעמת ממתינים להחלטת בית־המשפט בהסתמך על הפסיקה התקדימית.

ביקורת על מינוי מקורב של ציפורי חרף הוצאת צו מניעה

יואב אביב

בית־הדין האזורי לעבודה בחיפה מתח ביקורת על מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מרדכי ציפורי, שמינה את מרדכי אלפריח לסגן מנהל סניף חיפה של המוסד למרות צו מניעה זמני האוסר על האיש לכהן בתפקיד.

בית־הדין האזורי לעבודה בראשות השופטת איטה קציר קבע, כי מינויו של אלפריח נעשה בניגוד לכללי המינהל התקינים.

בחודש אוגוסט 1987 מינה מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, מרדכי ציפורי, את „האיש שלי" אלפריח לסגן מנהל סניף חיפה של המוסד, אריה גיל.

מינוי זה עורר זעם רב בקרב עובדי הסניף בחיפה. שאול רוטנברג, עובד הסניף שראה עצמו מועמד לתפקיד בו זכה אלפריח מכוח מינוי פוליטי, פנה לבית־הדין האזורי לעבודה בתביעה לבטל את המינוי.

בעקבות תביעתו הוציא בית־הדין האזורי לעבודה באוקטובר 87 צו מניעה זמני שאסר על אלפריח למלא את התפקיד עד להחלטה סופית בפרשה.

כעבור חודשיים נערכה פגישה משולשת בין ציפורי לאלפריח ולאריה גיל וציפורי הבהיר למנהל הסניף בחיפה, כי אין לו כל כוונה לבטל את המינוי.

בית־הדין האזורי לעבודה מתח ביקורת קשה על צעדו זה של ציפורי ואמר: „צר לנו להיווכח כי לכל הדיון בבית־הדין אין כל חשיבות בעיני המנכ"ל.

השופטים הביעו צער על המיתקפה האישית נגד מנהל סניף חיפה אריה גיל, כשעיקר קו ההגנה של אלפריח היה הטלת רפש במנהל, ואמרו, כי בית־הדין אינו משמש במה לחיסולי חשבונות.

רשימות של פיגועי אש"ף בביתה של בעלת משרד פרסום בעכו

יואב אביב

חוקרי משטרת עכו נדהמו מהכמות הגדולה של חומר תעמולה נגד המדינה שנמצאה בביתה של בעלת משרד פרסום גדול בעכו העתיקה.

אנשי המשטרה הגיעו לדירה בעקבות חשדות כי בעלת הדירה שלחה מכתבי איום לערבים ישראלים וגילו לתדהמתם רשימות של תנועת בני הכפר, שהכילו מידע על פעילויות ארגון אש"ף והפיגועים שביצע נגד ישראל מאז 1963, וכן טופסי הרשמה לארגון.

החשודה ראפת כייל בת 24, מעכו נעצרה ל־12 יום.

חקירת המשטרה בפרשה החלה בעקבות תלונתו של תושב עכו העתיקה על שלתיבת הדואר שלו הוכנס מכתב איום לאחר שפתח את חנותו ביום השביתה ב־30 במארס, עליה הכריזו ערביי ישראל כהזדהות עם אחיהם בשטחים.

בעקבות חקירה מסועפת ומסובכת נעצרה הצעירה לחקירה וסירבה למסור לחוקרי המשטרה דוגמה מכתב ידה לבדיקה מעבדתית. לאחר שיחרורה נעלמה הצעירה מהעיר וכל הנסיונות לאתרה עלו בתוהו. לפני יומיים הצליחו אנשי המשטרה לעוצרה.

בביתה שבעיר העתיקה בעכו, שעל־פי החשד שימש מקום מסתור ומפגש מרכזי לחברים בתנועת בני הכפר, נמצאו דגלי אש"ף, יומני שנה לתלמידים בהם צויירו קריקטורות בגנות צה"ל, סיכות אש"ף וכרוזי הסתה.

הצעירה נידונה בעבר לארבעה חודשי מאסר על תנאי לאחר שהורשעה בביצוע פעילות עויינת נגד המדינה.

גלגלי הבורסה

אלחנן הורוביץ

מעבר למגמה מעורבת

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.12%. ערך השוק של המניות והתופשיות ירד ב־0.32%. הירידה הגדולה ביותר היתה בענף המניות של הבנקים למשכנתאות, שערך השוק שלהן ירד ב־3.33% לעומת ערכן הקודם.

אתמול בישרו אותות רבים מעבר ממגמת ירידה למגמה מעורבת. בלט השיפור שחל במסחר במניות בשערים משתנים. מדד המניות שלהן עלה ב־0.1%, אחרי שבמסחר הרב־צדדי לפני הצהריים נמשכה עוד מגמת הירידה והמדד ירד ב־0.17%. במסחר בכל המניות התופשיות היו עוד פי־שניים יותר היצעים, מאשר ביקושים. ההיצעים הסתכמו ב־3 מיליוני ש"ח והביקושים — ב־1.5 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 85, לעומת 160 שירדו ו־168 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־6.2 מיליון ש"ח (3.8 מיליון דולר).

בסיכום צויין, שמניית מרכז הקבלנים 5 היתה יוצאת מן הכלל בירידתה ב־23.8%. את המקום השני אחריה תפסה קונסורטיום אופ' שירדה ב־8.6%. לעומתן בלטה העלייה ב־14.9% בכוורא אופ' ושתי עליות ב־10% (ברנוביץ 1 וערוכה 01).

במניות והסדר נמשכו עודפי־הביקוש, בהשפעת התחזקות הדולר בעולם. הביקושים להן עלו ל־2.9 מיליון ש"ח וההיצעים הסתכמו ב־849 אלף ש"ח. משעריהן עלו 11, ירדו 3 ו־9 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן עלה ל־4.9 מיליון ש"ח (יותר מ־3 מיליוני דולרים). תשואותיהן השנתיות נעו בין 3.46% ל־15.21% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 3.15% ל־6.65% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק איגרות החוב עלו הממשלתיות הצמודות למדד הנושאות 3% ריבית לשנה ב־0.11% לעומתן ירדו ה„ארוכות" הנושאות 4.25% ריבית ב־0.14%. הצמודות לדולר מסוג „רמון" ירדו ב־0.16%, בעוד שמסוג „גלבוע" עלו ב־0.27%. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־9.3 מיליון ש"ח, מזה 3.6 מיליון ש"ח בסוג „שגיא".

בחתימות יתר שהוגדרו כקטנות יחסית נסתיימה אתמול ההנפקה של 2 הסדרות הנוספות של איגרות החוב הצמודות למדד, שבנק ישראל הציע לציבור בערך נקוב כולל של 90 מיליון ש"ח. הביקושים להן הסתכמו ב־37.3 מיליון ש"ח ונמכרו במחירים „נמוכים יחסית": סוג „שגיא" ב־101% ו„גליל" ב־95.5%.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.13% ל־1.7150 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב־0.15% ל־1.5783 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8696 ש"ח.

דולר שחור נע בין 1.67 ל־1.68 ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.15% ל־17.45%, תוך מחזור קטן של 3.6 מיליון ש"ח.

נדחה ערעורם של מיידי אבנים מנצרת

בצלאל עמיקם

„יידוי אבנים על־ידי ילדים ובני נוער מתוך כוונה לפגוע ברכוש ובנפש הפך עתה למעשה נפוץ של יום ביומו... נוכח מצב זה חייבת מערכת המשפט להתייחס בחומרה רבה כלפי עבריינים כאלה... עובדת היותם של המערערים בני נוער ותלמידים, אינה יכולה לזכות אותם בהתחשבות מיוחדת".

פסיקה זו הוציאה שופטת בית־משפט העליון שושנה נתניהו בהחליטה לדחות את ערעורם של שלושה נערים מנצרת, שנעצרו עד תום ההליכים לאחר שנאשמו ביידוי אבנים לעבר כלי רכב.

ערעורם של שלושת הנערים, ביניהם אחמד דאהר, בנו של דובר הרשימה המתקדמת לשלום, עו"ד כמאל דאהר, נדחה, למרות שלטענת העוררין הם תלמידי בית־ספר והעבירה אינה חמורה עד כדי להצדיק מעצר עד תום ההליכים.

בפלילים

הכרעת הדין במשפט בלאס נדחתה ליום ו'

זהבה מוזס

הכרעת הדין במשפטו של דוד בלאס, שהיתה אמורה להתקבל היום בבית־המשפט המחוזי בת"א, נדחתה מסיבות טכניות ובריאותיות ליום ו' הקרוב.

דוד בלאס מואשם בהונאת התק"ם בסכום של 29 מיליון דולר.

כתב־האישום נגדו הוגש במאי 86' ובמקביל הוגשה בקשה לעוצרו עד תום ההליכים. בלאס ישב כשנה בבית המעצר ברמלה וכל נסיונותיו להשתחרר עלו בתוהו. לפני כשנה השתחרר בלאס ממעצרו בערבות והוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ.

משפטו התנהל בבית־המשפט המחוזי בת"א בפני השופטת שושנה ברמן מאז סוף שנת 86' ובמהלכו העידו כ־50 עדים. הוא כפר באשמה נגדו.

חייל צה"ל הורשע בהריגת תושב עזה

כתב „על המשמר"

טוראי יעקב תמיר הורשע אתמול על־פי הודאתו בבית־הדין הצבאי של פיקוד הדרום בהריגת תושב עזה. גזר הדין יינתן ביום ראשון הקרוב.

בכתב־האישום נטען, כי ב־10 בינואר השנה ירה החייל בתושב עזה בצומת הכביש העוקף את עזה בשכונת סג'איה וגרם למותו.

החייל נסע בטרמפ ברכב של תושב גוש קטיף ועל הרכב נזרקו אבנים. נוסעי הרכב, ובכללם החייל, יצאו לרדוף אחר זורקי האבנים. בשלב מסויים נתקל החייל בתושב מקומי שנחשד בעיניו כמיידה האבנים ולאחר דו־שיח קצר ירה שתי יריות שגרמו למותו.

שנה וחצי מאסר על נסיון לזייף דולרים

יואב אביב

בית־המשפט המחוזי בחיפה גזר אתמול שנה וחצי מאסר בפועל ושנה מאסר על תנאי למשך שלוש שנים על דימיטרי לרנר בן 38 מכרמיאל שהורשע בנסיון לזייף דולרים.

התובעת, עו"ד דליה חלק מפרקליטות מחוז חיפה, טענה כי בנובמבר 86' נמצאו במחסן המינימרקט של דימיטרי לרנר בכרמיאל מכונת דפוס, מכונה לצילום דפוס ולהכנת גלופות, כמו כן נמצאו במחסן גלופות רבות של שטרות של 50 דולרים ו־100 דולרים. כן נמצאו שם תשלילים של תעודות זהות ישראלית ושל דולרים.

הנאשם טען בבית־המשפט, כי הוא ביקש לפתוח עסק עצמאי בענף הדפוס והצילום ולכן הוא רכש את הציוד והחל להתאמן בו. עוד גרס הנאשם, כי הוא ביקש לעסוק גם בהדפסת הדפסים אמנותיים ולכן הוא התאמן והכין גלופות של דולרים דווקא.

חשוד בחריטת האותיות פי.אל.או. על זרוע נער

יהודה צור

תושב דיר אל אסד נעצר על־ידי המשטרה כחשוד בחריטת האותיות פי.אל.או. על זרועו של נער בן 16 מכפר קאבול.

המקרה אירע שלשום בלילה, בעת חתונה שהתקיימה בדיר אל אסד.

במהלך החתונה תפס הצעיר, לדברי המשטרה, את ידו של הנער בן ה־16 וחרט עליה בסכין את האותיות פי.אל.או. בעקבות זעקותיו של הנער הגיעה המשטרה למקום ועצרה את החשוד. לשאלת החוקרים מדוע עשה מה שעשה, ענה שהתלהב משמחת החתונה וטען שאינו יודע את משמעות האותיות.

למיקי ולתמי ולמשפחה

משתתפים בצערכם על מות

האב

מכל בית נחשון

למשפחה ולקיבוץ גבעת עוז

משתתפים בצערכם במותה של

אסתר אפלבויים

מחלקת החינוך

הקבה"א

למורן למשפחת אפלבוים ולקיבוץ גבעת עוז

אתכם באבלכם במות האם

אסתר

החניכים וחבר העובדים

המוסד החינוכי „שומריה"

הרבנות מורדת בבג"ץ: רק נמושות יושבים עם נשים

פסלה הכרעת בג"ץ בעניין לאה שקדיאל וקבעה שאין למנות אשה למועצה דתית ● גרנות: התבטאויות הרבנים מהוות עבירה על החוק מלבד היותן דברי בלע וגסות רוח

בצלאל עמיקם, עתים

מועצת הרבנות הראשית לישראל השמיעה בישיבתה אתמול בירושלים, מחאה נמרצת נגד החלטות בית הדין הגבוה לצדק הקובעות את זכותה של אשה להיבחר למועצה דתית ולהשתתף בגוף הבוחר לרב הראשי של תל־אביב. חברי מועצת הרבנות הראשית קובעים כי אלה הם שני עניינים „אשר יש להם קשר עם אורחות חיים והלכה של דת משה וישראל".

בהודעת מועצת הרבנות הראשית נאמר, כי „אנו רואים בזה התערבות בלתי מוצדקת של ערכאה חילונית בתחום חיי הדת בישראל, ומוחים על זה בכל תוקף".

דיוני מועצת הרבנות התרכזו בנושא השתתפותה של אשה במועצה דתית, והמועצה אישרה מחדש את החלטת הרבנות הראשית שנתקבלה לפני יותר משנה, בחודש אדר אשתקד, שלפיה „אין למנות אשה למועצה דתית, משום שזה עניין הלכתי מובהק הקשור עם ענייני צניעות ומנהגי ישראל מקודמת דנא".

הרב הראשי, אברהם שפירא, אמר במהלך הדיון, כי מועצה דתית שבה חברה אשה איננה מקום שבו יוכלו לשבת תלמידי חכמים. מועצה זו תהיה על כן מועצת נמושות וחבריה יוכיחו שבכללי הצניעות אינם נוגעים להם.

אשר לנושא השני, הנוגע להשתתפות אשה בגוף הבוחר לרב הראשי בתל־אביב, החליטה מועצת הרבנות הראשית לדחות את הדיון המפורט בשאלה זו, כיוון שהיא לא דנה עד עתה בשאלה זו. משום כך החליטה המועצה כי הרבנים הראשיים יזמינו את יו"ר מטה הבחירות בתל אביב, כדי שיסביר להם מה כתב במכתבו בדבר ההכרח לקיים בחירות לרב הראשי בתל־אביב. הם ידונו בצדדים השונים של הבעיה ובעקבות זאת יחליטו אם יביאו את הדבר לשם קבלת החלטה של מועצת הרבנות הראשית בהקדם.

עבירה על החוק

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, תובע מן היועץ המשפטי לממשלה לבחון, האם דברי ההתרסה וההמרדה של הרבנים הראשיים ומועצת הרבנות הראשית כלפי סמכותו של בג"ץ בפרשת לאה שקדיאל אינם מהווים עבירה על החוק והאם דבריו של הרב הראשי, אברהם שפירא, כי „רק נמושות יושבים עם נשים" – מלבד היותם דברי בלע וגסות רוח, אינם מחייבים פסילתו מלהוסיף ולכהן במשרה המשתלמת מכספי המדינה.

בפנותו ליועץ חריש מדגיש גרנות, כי התבטאויותיהם המקוממות של הרבנים הראשיים ומועצת הרבנות הראשית ממחישות את האנומליה המסוכנת שבערבוב הרשויות הקיים בישראל בין דת ומדינה וקובע, כי רק הפרדה חוקתית בין השתיים תחזיר את ישראל למשפחת מדינות החוק ותמנע את החרפת הקיטוב והאיבה בין דתיים וחילוניים.

חריש יקבל את ולרשטיין לשימוע לפני שיחליט אם להעמידו לדין

ועד חדש של מתנחלים תובע משמיר להורות לצה"ל ולשר־הביטחון להישמע לעצותיהם

בצלאל עמיקם, עתים

פרקליטות מחוז ירושלים ממליצה להעמיד לדין את פנחס ולרשטיין, אחד מראשי גוש אמונים, באשמת הריגה מתוך רשלנות.

כזכור, נלכדה מכוניתו של ולרשטיין באחד הכפרים בשומרון והוקפה על־ידי נערים מקומיים. ולרשטיין פתח באש והרג אחד מהם.

ההמלצה הוגשה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, האמור להכריע בסוגיה זו. חריש החליט לאפשר לעורך־דין א. רוזום, המייצג את ולרשטיין, להתקבל אצלו לשימוע בטרם יפסוק את החלטתו.

המתנחלים: להישמע לעצותינו

חברי „הוועדה לתנועה בטוחה" ביהודה ושומרון נפגשו אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר וטענו בפניו, כי ניתן היה למנוע את הפגיעה באזרחים יהודיים אילו המופקדים על הביטחון היו שומעים לעצות המתיישבים היהודים ביהודה ושומרון.

לדברי חבר הוועד מאיר הרנוי, הם פנו לראש הממשלה מאחר שפניותיהם לאנשי צה"ל ולשר הבטחון לא נענו וכן משום ששמיר נמנה על המחנה הפוליטי שלהם. הם הביעו תקווה שראש הממשלה יישמע לדרישותיהם, מאמר שתוסר הטיפול באירועים בשטחים יביא לגל מהומות חמור פי כמה.

הרנוי פירט באזני שמיר את שיטותיהם של המחבלים הערביים לפגוע באזרחים הישראלים ובילדים בדרכים באמצעות אבנים, בקבוקי תבערה ושפיכת שמן על הכבישים.

בסופה של הפגישה אמר שמיר, כי יבדוק את טענותיהם של חברי הוועד וקרא להם להמשיך ולשתף פעולה עם כוחות הבטחון.

3000 דונם מרעה טבעי ויער עלו באש באיזור מושב דישון בגליל

שריפה נוספת פרצה באיזור גמלא ברמת־הגולן ● מחצית משטחי המרעה בגולן הושמדו בדליקות

יהודה צור, עתים

יותר מ־3000 דונם של מרעה טבעי ויער עלו בלהבות בדליקה ענקית שפרצה אתמול בצהריים באיזור מושב דישון שבגליל.

הדליקה פרצה באיזור שדה אליעזר והתפשטה לכיוון נחל דישון. הכבאים הצליחו להשתלט על האש רק בשעה 6 בערב כאשר השתנה כיוון הרוח.

האש פגעה בשמורת הטבע דישון וגרמה נזקים כבדים לשדות.

דליקה נוספת פרצה אמש סמוך לשעה 8 באיזור גמלא שברמת־הגולן. האש אחזה בשמורת הטבע שבמורדות ההר וכילתה חורש טבעי. בשעת מסירת הידיעה טרם כובתה הדליקה.

ראש המועצה האזורית רמת־הגולן, יהודה וולדמן, אמר אתמול, כי יש להתייחס להצתות האחרונות בגליל ובגולן כמו לטרור ולעשות הכל כדי ללכוד את המציתים.

חקלאי הגולן אמרו אתמול, כי בשריפות שהיו בשבועות האחרונים הושמדו כ־1200 דונם מרעה, יותר ממחצית שטחי המרעה המשמשים מזון לבהמות בחודשי הקיץ.

נעצרו חשודים בהצתה

שני צעירים בני 18 מאום־אל־פחם החשודים בהצתת 10 דונם של יער עצי אורן על רקע לאומני נעצרו אתמול על־ידי המשטרה.

השניים נתפסו בעקבות חקירה מסועפת של צוות ממשטרת עירון בפיקודו של מפקח משנה ניסים נטומה והחוקרים שלמה ארביב ואחמד אנבריה.

בחקירתם הודו השניים לדברי המשטרה, כי ב־29 באפריל 1988 הציתו בכוונה תחילה סמוך לצומת מי־עמי יער עצי אורן, באמצעות שימוש בבלוני גז להגברת הבערה ביער. לדבריהם עשו את הדבר על רקע לאומני וכתגובה על הנעשה בשטחים מאז תחילת האינתיפאדה.

מפקד משטרת מרחב העמיקים, רני טביב, מסר, כי בעקבות מעצרם של השניים תעשה משטרת המרחב את כל המאמצים כדי לעצור את כל אלה שביצעו הצתות בעת האחרונה באזור וגרמו לנזקים רבים לשדות מרעה וליערות הקק"ל.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שוקים ומכרזים

ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04־646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14264	ברגי מבנה
14269	כבל מ.ג. תת־קרקעי חד־גידי עם מוליך נחושת 1x300 ממ"ר
14270	מבטיחי קרניים

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 18.08.88

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' חקר שוקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. — הצעה ללא אישורים ברי תוקף — לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הקו הירוק נמחק במפות של משרד החינוך

יצחק שור

משרד־החינוך שלח לבתי־הספר רבבות עותקים של מפות ארץ־ישראל שמהן נמחק הקו הירוק והורה לתלות אותן, דרך קבע, בכיתות ה'־י"ב.

מנהל המינהל הפדגוגי במשרד־החינוך, בנימין אמיר, ששלח את המפות, הורה למנהלים לתלות אותן בכיתות „במגמה להעמיק את החינוך להכרת הארץ ולעודד טיולים". בראש המפה מופיע הפסוק מבראשית י"ג: „קום התהלך בארץ לאורכה ולרוחבה".

מחיקת הקו הירוק נעשתה, לדברי המשרד, בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני בטחון מנובמבר 1967. זוהי מפה רשמית של אגף המדידות הממשלתי, בקנה מידה של 1:250,000. לפי ההחלטה זו „תסומן מפת ישראל על־פי קווי הפסקת האש מבלי להדפיס בה את קווי שביתת הנשק וגבולות המנדט הבריטי".

כתבנו מסביר, שגבולות הקו הירוק הם גבולות שביתת הנשק, כפי שנקבעו בין הצדדים הלוחמים, ברודוס בתום מלחמת השחרור בשנת 1949.

מנכ"ל „אורדן" התפטר בגלל היקלעות החברה לקשיים

אודי נחשון

מנכ"ל חברת „אורדן", מיכאל תמרי, התפטר מתפקידו, בעקבות קשיים חמורים אליהם נקלעה החברה.

בהודעה הרשמית של החברה נאמר, כי מועצת המנהלים של „אורדן" קיבלה בצער את התפטרותו של תמרי, אולם למעשה הוא אולץ להגיש את התפטרותו, לאחר שבצמרת קונצרן „כלל", בעליו של „אורדן", החליטו לערוך מהפך ניהולי בחברה. כפי שפורסם עוד ביום ראשון ב„על המשמר", ברוך בהט מונה כמחליפו של תמרי. בהט החל לכהן כמנכ"ל „להבי ישקר" ב־1982, והשנה מונה לנשיא החברה. הוא ייכנס לתפקיד ביולי הקרוב.

„אורדן", שעיקר ייצורה מופנה ליצוא לארה"ב ולמערכת הבטחון, סבלה בשנתיים האחרונות מקשיים וצברה הפסדים כבדים, בגלל הקפאת שער השקל לעומת הדולר ובגלל קיצוצים בתקציב הבטחון.

שסון לא הבטיח לשרון שינוי בעמדת הקהיליה

דפנה ורדי (בריסל)

שר־המסחר־והתעשייה, אריאל שרון, נפגש אתמול בבריסל עם נציב הקהיליה האירופאית הממונה על ענייני המזרח התיכון, קלוד שסון, לשיחה בעניין היחסים בין ישראל לקהיליה האירופאית.

כצפוי, נושא המסים העקיפים (תמ"א ומס קניה) היו הנושאים הדומיננטים בשיחה. שרון חזר על הבטחתו של פרס, לפיה ישראל תגיש לשוק המשותף עד 1.7 הצעה ללוח זמנים לשינוי השיטה לגביית תמ"א על מוצרי יבוא, ותעשה ככל שביכולתה לזרז את הגשת ההצעות בעניין מס הקניה. שסון מצידו הבטיח, שאם אכן מוסדות השוק יראו שיש נכונות מצד ישראל לפעול לתיקון המצב, הרי שהשוק המשותף לא יפנה לשימוש באמצעים קיצוניים של סנקציות נגד ישראל.

למעשה, אין בסיכום זה כל חדש לעומת מה שסוכם עם שר־החוץ, שמעון פרס, בביקורו בשבוע שעבר. שרון חזר על ההבטחות שניתנו על־ידי פרס ושסון עדיין שומר בידו את הזכות לנקיטת צעדים דרסטיים באם הבטחות אלה לא יקויימו.

חלק גדול מהשיחה בין שרון ושסון הוקדש למצב הפוליטי באיזור, ולמרות שברור היה מראש שעמדותיהם של השניים מאד שונות, שניהם נזהרו שלא להגיע לעימות. אופי השיחה בין השניים הוגדר על־ידי אחד הנוכחים כמפגש בין שני חתולים המתפתלים אחד סביב השני, אך נזהרים שלא להתחכך ולא לפגוע איש ברעהו.

„המסלול" רכשה מ„כור" את מפעל „גמיד"

אודי נחשון

חברת „המסלול" חתמה על עסקה לרכישת מפעל „גמיר" באזור התעשייה בנתניה, השייך לחברת „תגל" מקבוצת הגומי של קונצרן „כור". היקף העיסקה — 1.85 מיליון דולר.

חברת „תגל" נקלעה בשנה האחרונה לקשיים חמורים וסגרה שניים מתוך שלושת אתרי הייצור שלה. אתר „גמיר" נסגר באפריל השנה וכל עובדיו פוטרו. „תגל" מעריכה כי המכירה תביא להקטנת הפסדיה, והייצור השוטף של החברה יימשך מעתה באתר העיקרי שלה בעכו.

חברת „המסלול" הודיעה, כי היא מתכוונת להפעיל את המפעל בימים הקרובים ולייצר בו את המוצרים שיוצרו בעבר על־ידי „גמיר" ומוצרים חדשים. הרכישה כוללת את הקרקע והציוד של המפעל ועל־פי הערכות היקף הייצור במפעל מסתכם בכ־5 מיליון דולר לשנה.

„המסלול", שבבעלות משפחות ליאור וליכטיגשטיין, עסקה עד 86 במוצרי בטון, ובשנה זו מכרה את קווי הייצור שלה לחברת „אקרשטיין".

בלום: אי־הפעלת „אליאנס" תביא לפירוקו

אודי נחשון

המפרק של מפעל „אליאנס" שלח אתמול מכתב למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ובו הוא מתריע כי אי־הפעלת המפעל בקרוב עלולה להביא לפירוקו הסופי של החברה.

יצחק צוריאל, סגנו של כונס הנכסים הרשמי, עמרם בלום, מציין במכתבו לקיסר, כי חלף כבר חודש ימים מאז ההכרזה על פירוק „אליאנס" וחלפו כשבועיים מאז שהועברה להסתדרות טיוטת הסכם שאמור להוות בסיס לתוכנית הבראה למפעל, אולם הסכם זה לא הביא עדיין לחידוש הייצור במפעל.

לדברי המפרק, ההסכם שהועבר להסתדרות הוא הדרך היחידה למנוע את פירוקו הסופי של החברה ולהפעילה כעסק כלכלי. הוא כותב לקיסר, כי המשך סגירת המפעל מחמירה את הנזקים שנגרמו לחברה.

אתמול נערכו דיונים נוספים בין ראשי האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות לנציגי עובדי „אליאנס", בנסיון לגשר על המחלוקות האחרונות ולגבש תוכנית הבראה מוסכמת, אולם בשלב זה לא חלה כל התקדמות ממשית לפתרון המשבר.

מזג אוויר

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 15 — 24, רמת־הגולן 17 — 29, צפת 15 — 25, חיפה 19 — 25, טבריה 18 — 32, עפולה 17 — 29, השומרון 18 — 27, תל־אביב 19 — 26, נתב"ג 17 — 27, יריחו 22 — 37, עזה 18 — 25, באר־שבע 17 — 30, אילת 26 — 38. (עתים)